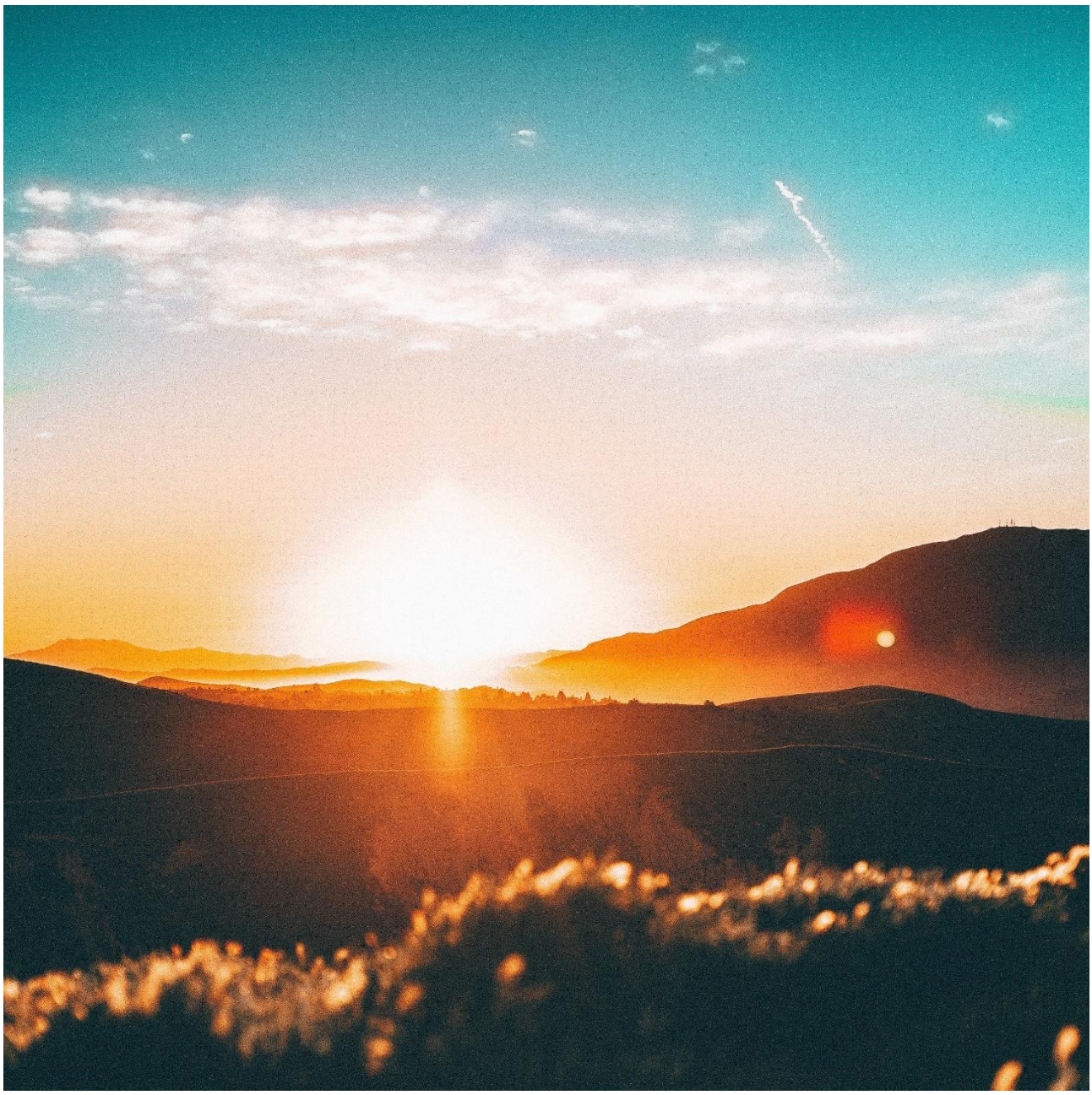

Årsredovisning 2022

Åre

ÅRE KOMMUN

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse 4
Ekonomiskt utfall - drift 44
Resultaträkning 46
Balansräkning 47
Finansieringsanalys/kassaflödesanalys 48
Investeringsredovisning 49
Noter – kommunen 50
Noter - koncernen 54
Redovisningsprinciper 56
Allmänna Fakta 58

..... 60

Stab 60

Viktiga händelser 61
Ekonomi 62
Investeringar 63
God ekonomisk hushållning 64
Politisk målstyrning -analys och kommentarer 65
Förväntad utveckling 68

..... 70

Kommunledningskontoret 70

Viktiga händelser 71
Ekonomi 73
Investeringar 75
God ekonomisk hushållning 76
Politisk målstyrning -analys och kommentarer 77
Förväntad utveckling 83

..... 84

Avgiftsfinansierad verksamhet - renhållning 84

Viktiga händelser 85
Ekonomi 86
Investeringar 87
Politisk målstyrning -analys och kommentarer 88
Förväntad utveckling 90

..... 91

Avgiftsfinansierad verksamhet - vatten och avlopp 91

Viktiga händelser 92
Ekonomi 93
Investeringar 95
Politisk målstyrning -analys och kommentarer 96
Förväntad utveckling 98

..... 99

Barn- och utbildningskontoret 99
Viktiga händelser 100
Ekonomi 102
Investeringar 104
God ekonomisk hushållning 105
Politisk målstyrning -analys och kommentarer 106
Förväntad utveckling 113
..... **115**
Socialkontoret 115
Viktiga händelser 116
Ekonomi 118
Investeringar 123
God ekonomisk hushållning 124
Politisk målstyrning -analys och kommentarer 125
Förväntad utveckling 130
..... **133**
Samhällsbyggnadskontoret 133
Viktiga händelser 134
Ekonomi 135
Investeringar 138
God ekonomisk hushållning 139
Politisk målstyrning -analys och kommentarer 139
Förväntad utveckling 145

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Den kommunala koncernen redovisar ett resultat på 90,3 mnkr för verksamhetsåret 2022. I tabellen nedan lämnas en översikt över verksamhetens utveckling. Jämtlands gymnasieförbund ingår i den kommunala koncernens redovisning från 2018.

Allmänt om koncernens ekonomi	2018	2019	2020	2021	2022
Verksamhetens intäkter tkr	359 441	350 874	370 863	402 373	443 007
Verksamhetens kostnader tkr	992 652	995 146	1 058 068	1 075 151	1 111 907
Nettokostnader exkl. avskrivning tkr	633 211	644 272	687 205	672 778	668 900
Balansomslutning tkr	1 559 409	1 564 714	1 845 100	2 306 768	2 497 778
Skatteintäkter och statsbidrag tkr	674 550	705 310	742 330	815 624	853 115
Årets resultat tkr	-6 335	-7 993	-6 088	105 978	90 314
Likvida medel och kortfristiga placeringar tkr	205 508	33 467	58 730	148 890	106 979
Soliditet	33,1 %	31,1 %	25,8 %	25,5 %	27,3 %
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser	20,3 %	18,7 %	15,3 %	17,5 %	20,1 %
Långfristig låneskuld mkr	659	724	980	1 276	1 361
Jämtlands gymnasieförbund ingår i koncern fr o m 2018					
Pensionsstiftelse ingår i koncern fr o m 2021					

Allmänt om kommunens ekonomi	2018	2019	2020	2021	2022
Antal invånare (folkmängd)	11 530	11 729	12 047	12 271	12 331
Kommunal skattesats (%)	22,22	22,22	22,22	22,22	22,22
Verksamhetens intäkter tkr	270 090	259 189	270 548	290 235	324 204
Verksamhetens kostnader tkr	924 878	943 966	986 497	988 598	1 019 161
Nettokostnader exkl avskrivning tkr	654 788	684 777	715 949	698 363	694 957
Balansomslutning tkr	807 517	890 517	1 092 955	1 330 345	1 899 224
Skatteintäkter och statsbidrag tkr	674 550	705 310	742 330	815 624	853 369
Årets resultat tkr	-5 585	-5 381	-8 484	75 014	100 808
Likvida medel och kortfristiga placeringar tkr	161 354	258	46 736	96 502	83 635
Soliditet	68,4 %	50,2 %	39,6 %	37,9 %	31,5 %
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser	43,7 %	28,4 %	21,9 %	23,9 %	22,1 %
Investeringar (netto) tkr	70 860	78 517	172 102	145 964	99 133
Långfristig låneskuld mnkr	0	0	200	320	320
Antal anställda	1 049	1 084	1 122	1 151	1 193
Pensionsåtaganden redovisas enligt blandmodellen fr o m 2020.					
Korrigering har gjorts för 2016-2019					

Det redovisade resultatet för 2022, 90,3 mnkr för den samlade kommunala verksamheten, är ett starkt resultat men något svagare resultat (106 mnkr) än 2021. Resultatet förklaras främst av ett starkt resultat för kommunkoncernen på 100,8 mnkr. Bostadsbolaget Årehus gör ett positivt resultat för året med 2.2 mnkr. Resultatet är dock något sämre än bolagets budget om ett positivt resultat om 3,9 mnkr. Jämtlands gymnasieförbund redovisar ett resultat på 0,6 mnkr för hela förbundet, vilket motsvarar ett resultat för kommunkoncernen på 0,1 mnkr. Kommunens pensionsstiftelse gör ett negativt resultat för året om -12,8 mnkr, främst förklarat av att konjunkturen påverkat stiftelsens räntebärande placeringar negativt. Soliditeten för koncernen håller sig fortfarande stark med 20,1 procent trots omfattande investeringar under året.

Sammantaget gör koncernen ett starkt finansiellt resultat med en hög investeringstakt. Intäkterna har ökat i en snabbare takt än planerat på grund av ett förbättrat skatteunderlag, under året har dock kostnaderna för kommunen även ökat i en snabbare takt än 2021 vilket främst beror på en ökad inflation i samhället. Det finansiella resultatet förbättrar även förutsättningarna till framtida investeringar i både den löpande verksamheten och i kapacitetsökande åtgärder vilket kommer bli avgörande för att kunna fortsätta erbjuda kommunens invånare en god kommunal service.

I kommunkoncernen ingår även det helägda dotterbolaget Åre strand aktivitets AB vilket är ett vilande bolag i koncernen och ingen verksamhet har bedrivits under året.

Den kommunala koncernen

Åre kommuns samlade verksamhet bedrivs i nämnds- och förvaltningsorganisationen samt i det helägda bostadsföretaget Årehus AB. Se organisationsöverblicken nedan.

Åre kommun har, utöver den egna verksamheten, privata utförare inom de två områdena barnomsorg (förskola och fritidshem) samt inom LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Inom dessa områden har kommunen svårt att hantera kapaciteten i egen regi på grund av tillväxten. Privat utförare för förskolan är Kooperativet Gåvan i Mörsil och för fritidshemmet är det Kooperativet Åre fritids. LSS-platser köps av Margaretagården i Mörsil.

Kommunen är medlem i kommunalförbundet Jämtlands gymnasieförbund (JGY) vilka har övertagit huvudmannaskapet för gymnasial utbildning i Åre kommun. De övriga medlemskommunerna i JGY är Bräcke, Krokom, Ragunda och Östersund.

Kommunen är även med i Kommuninvest Ekonomiska förening genom vilken koncernen finansierar en betydande del av investeringsbehovet.

Åre kommun skall ses som en helhet. Den totala kommunnyttan skall ligga till grund för mål och ambitioner i kommunens olika verksamheter, vare sig de drivs i förvaltnings- eller bolagsform.

Vår organisation

Nämndsorganisation

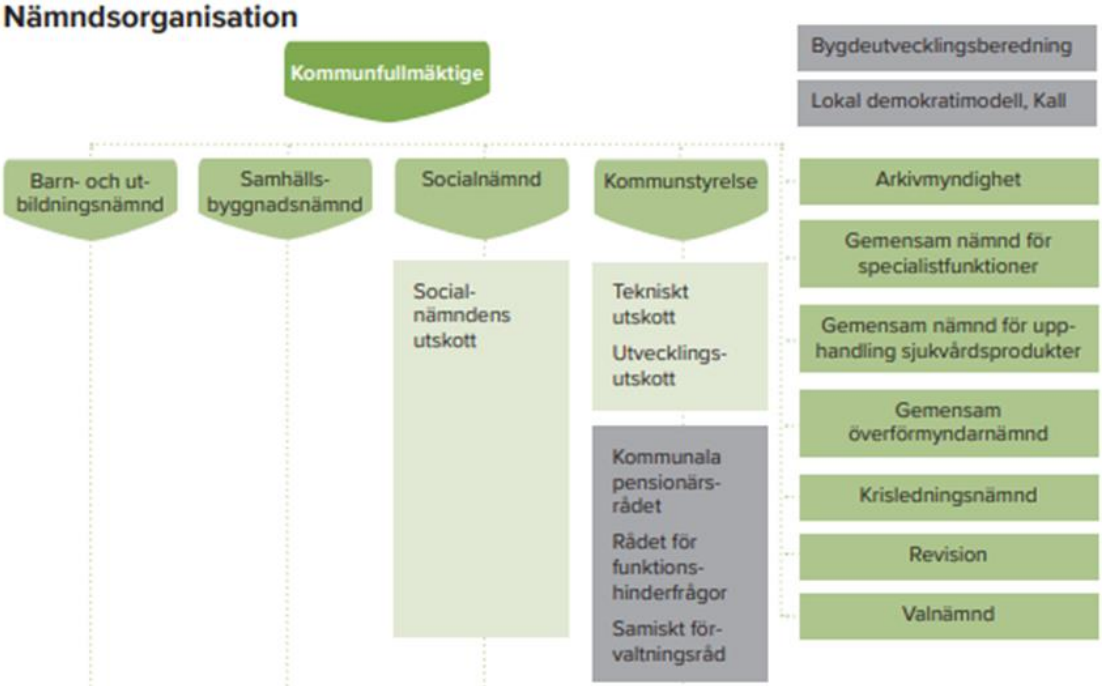

Tjänstepersonsorganisation

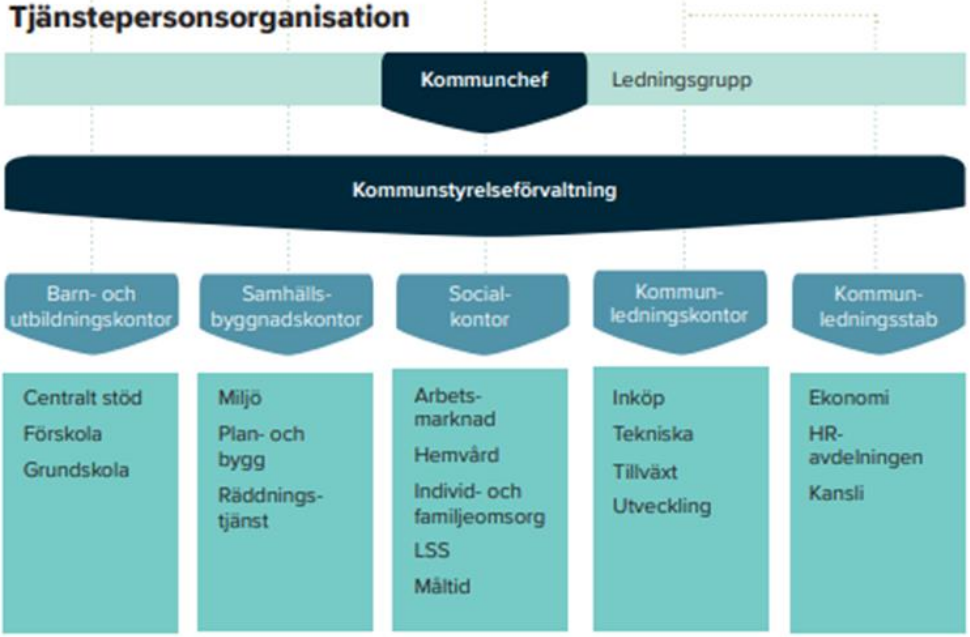

ÖVRIGA FÖRETAG I KONCERNEN ÅRE KOMMUN OCH KOMMUNENS ÄGARANDEL

* I Årehus AB ingår följande dotterbolag: Duved Framtid AB 25%, Centrumhus i Åre AB 50%, Skoltomten i Åre AB 40% samt Brolägda Holding 100%

"Tillsammans skapar vi en hållbar framtid för alla i storslagen fjällmiljö"

are.se | kundtjanst@are.se | 0647-161 00

ÅRE KOMMUN

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell natur eller i övrigt av större vikt, som exempelvis mål och riktlinjer samt skattesats, budget och årsredovisning, liksom nämndernas och bolagens organisation och verksamhetsformer. Kommunfullmäktiges presidium består av ordförande Ann-Marie Johansson (S), 1:e vice ordförande Ylva Edler (VV) samt 2:e vice ordförande Linnea Haggren (KD).

Kommunstyrelsen med 13 ledamöter har gentemot nämnderna en ledande och samordnande roll samt en beredande funktion av kommunfullmäktigeärenden. Kommunstyrelsen ansvarar dessutom för verksamheter som strategisk utveckling, integration, trafik, internt stöd, teknisk verksamhet samt kultur och fritidsfrågor. Kommunstyrelsens presidium består av ordförande Martine Eng (S), 1:e vice ordförande Mikael Sundman (VV), 2:e vice ordförande Daniel Danielsson (C) och 3:e vice ordförande Sverre Launy (V)

Kommunens ledande tjänsteman är tillförordnad kommunchef Olof Skyllbäck.

Staben har i uppdrag att verkställa kommunstyrelsens beslut och ansvarar för verksamheterna ekonomi, HR och kansli. Staben leds av tillförordnad kommunchef Olof Skyllbäck.

Kommunledningskontoret har i uppdrag att verkställa kommunstyrelsens beslut och ansvarar för verksamheterna IT, inköp, tekniska och tillväxt. Kommunledningskontoret leds av kontorschef Tomas Fornell.

Barn- och utbildningsnämnden har nio ledamöter. Nämnden ansvarar för verksamhet inom förskola, grundskola. Nämnden leds av ordförande Andreas Sihvonen (S). Barn- och utbildningskontoret leds av kontorschef Frida Landgren.

Samhällsbyggnadsnämnden med nio ledamöter sköter miljö- och hälsoskydd, planverksamhet, byggverksamhet och räddningstjänst. Nämndens främsta uppgift är att utöva myndighetskontroll och genomföra räddningsinsatser i allmänhetens intresse. Nämndens ordförande är Linda Sundström (VV). Samhällsbyggnadskontoret leds av kontorschef Jasna Lindberg.

Socialnämnden med nio ledamöter ansvarar för kommunens individ- och familjeomsorg, hemvård, LSS, arbetsmarknadsavdelning samt måltidsavdelning. Nämnden leds av ordförande Bianca Zandén (V). Socialkontoret leds av kontorschef Malin Andersson.

Årehus AB- det kommunala fastighetsbolaget

Årehus AB ägs i syfte att bättre kunna utveckla kommunen som attraktiv och efterfrågad boendeplats genom att erbjuda ett pris- och kvalitetsvarierat utbud av hyresbostäder med en klar miljöprofil. Syftet med bolaget är vidare att ansvara för att kommunens verksamhetslokaler nyttjas på ett effektivt sätt och att samordna samt resursoptimera nyttjandet av lokalerna och dess skötsel. Årehus AB är en del av kommunens verksamhet och en resurs inom den kommunala koncernen.

Föremålet för bolagets verksamhet är enligt bolagsordningen att inom Åre kommun förvärva, sälja, äga, och förvalta fastigheter eller byggnader på tomträtter, bygga bostäder, affärslokaler och kommunala verksamhetslokaler. Årehus AB ska tillgodose behovet av bra bostäder och lokaler samt god boendeservice för sina hyresgäster och ska aktivt bidra till kommunens beslutade bostadsförsörjningsplan som följer kommunens övergripande tillväxtmål. Styrelseordförande för Årehus AB är Mikael Sundman (VV) och Helen Olausson är verkställande direktör.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Ekonomi

Kommunernas ekonomi har varit inne i period av återhämtning de senaste åren, vilket medfört ekonomiska överskott i många kommuner i Sverige. Nu börjar ekonomin i stället försämras i rask takt. Den europiska ekonomin har drabbats i hårt av kriget i Ukraina och den höga inflationen och ränteeffekterna har börjat kyla ner ekonomin. Sverige kommer därför börja gå in en lågkonjunktur med en negativ tillväxt, minskad efterfrågan på arbetskraft och där kommunernas reala skatteunderlag blir negativt till 2023. SKR beräknar att återhämningen kommer att ta tid och det är först 2026 som ekonomin kommer hitta en ny balans. Höga räntor och inflation kommer att bestå under många år vilket kommer att få betydande konsekvenser på samhällsekonomin. Sverige har dock ett bra utgångsläge med en hög sysselsättning och starka offentliga finanser. Osäkerheten kring den ekonomiska utvecklingen är ovanligt stor men SKR räknar med att skatteunderlaget kommer att hållas uppe relativt bra de kommande åren men urholkas av stora kostnadsökningar, vilket kommer att minska den offentliga konsumtionen de kommande åren. Många kommuner kommer se stora personalkostnadsökningar de närmaste åren med anledning av inflationen, löneökningar under pandemin samt premiehöjningar i det nya pensionsavtalet.

Åre kommun gör ett starkt resultat för verksamhetsåret 2022 i likhet med verksamhetsåret 2021. Främst förklarat av att skatteunderlaget har varit betydligt bättre än prognostiserat. Anledningen till att utfallet av skatter och bidrag har varit så bra mot budget beror främst på att kommunen planerat intäkterna utifrån de förhållanden som rådde under pandemin där osäkerhet hur statens åtgärder skulle påverka kommunens ekonomi. Samtliga nämnder har för verksamhetsåret gjort ekonomiska överskott i verksamheten, dels beror det på en god budgetföljsamhet, dels på en problematik där många av kommunernas verksamheter har problem med kompetensförsörjningen vilket riskerar att påverka kvalitén negativt.

Det positiva resultatet har medfört en starkare likviditet för kommunen vilket ger bättre förutsättningar att bygga ut kapacitet för att möta tillväxten. Under året har kommunen fortsatt att bygga ut kommunal service för skola och barnomsorg samt kommunalt VA. Detta har inneburit stora investeringar, vilket medfört en ökning av långfristiga skulder för koncernen. Kommunen har under året klarat av att finansiera samtliga investeringar i den egna verksamheten och har där med haft en god självfinansieringsgrad. Detta medför att kommunen kan hålla nere räntekostnader vilket är speciellt viktigt med tanke på kommande konjunkturnedgång.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
BNP	-2,4	5,0	2,1	1,0	2,2	2,5
Sysselsättning timmar	-3,8	2,2	1,2	1,1	1,4	1,6
Relativ arbetslöshet %	8,5	8,8	7,7	7,9	8,0	7,8
Timlön nationalräkenskaperna	4,8	3,5	4,3	2,8	3,0	3,1
Timlön konjunkturlönstatistiken	2,1	2,6	2,8	3,1	3,3	3,4
Inflation, KPIF	0,5	2,4	7,1	4,5	2,2	2,0
Inflation, KPI	0,5	2,2	7,7	6,6	2,6	2,0
Befolkningen 15-74 år	0,7	0,4	0,1	0,2	0,3	0,3
Realt skatteunderlag	1,5	2,6	1,9	-1,9	0,6	3,1

Finansiella risker och känslighetsanalys

Finansiell verksamhet är förknippad med risktagande, dels i form av finansiella risker, dels i form av operativa risker. Med finansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till, eller endast mot en ökad kostnad ha tillgång till medel för betalningar. Kommunkoncernens kapitalförsörjning ska tryggas genom en god diversifiering avseende lånens förfallostruktur, upplåningsformer och väl avvägda likviditetsreserver. Minst 50 procent av de närmaste två månadernas likviditetsbehov ska täckas genom tillgång till likvida medel eller kreditlöften. Med ränterisk avses risken för att en snabb förändring av marknadsräntorna påverkar kommunkoncernens finansnetto negativt. Kommunen har valt att binda samtliga lån till fast ränta vilket medför att risken minskar för snabba förändringar som kan påverka kommunens ekonomi. Med operativa risker avses

risken att drabbas av förluster till följd av bristfälliga interna processer, fel orsakade av den mänskliga faktorn eller felaktiga system. De operativa riskerna ska begränsas inom kommunkoncernen genom god intern kontroll, uppföljning och rapportering.

Kommunens ekonomi påverkas av flera faktorer. Känslighetsanalysen ger exempel på hur olika händelser påverkar kommunens ekonomiska situation.

Händelser - Förändring

Löneökning inkl. avgifter 1 procent	+/- 6,1 mnkr
Bruttokostnadsökning 1 procent	+/- 3,8 mnkr (exklusive lönekostnader)
Förändrad skattesats 1 kr	+/- 30 mnkr
Befolkningsförändring 100 personer	+/- 13 mnkr
Förändrad ränta 1 procent	+/- 0,6 mnkr

Demografi och befolkning

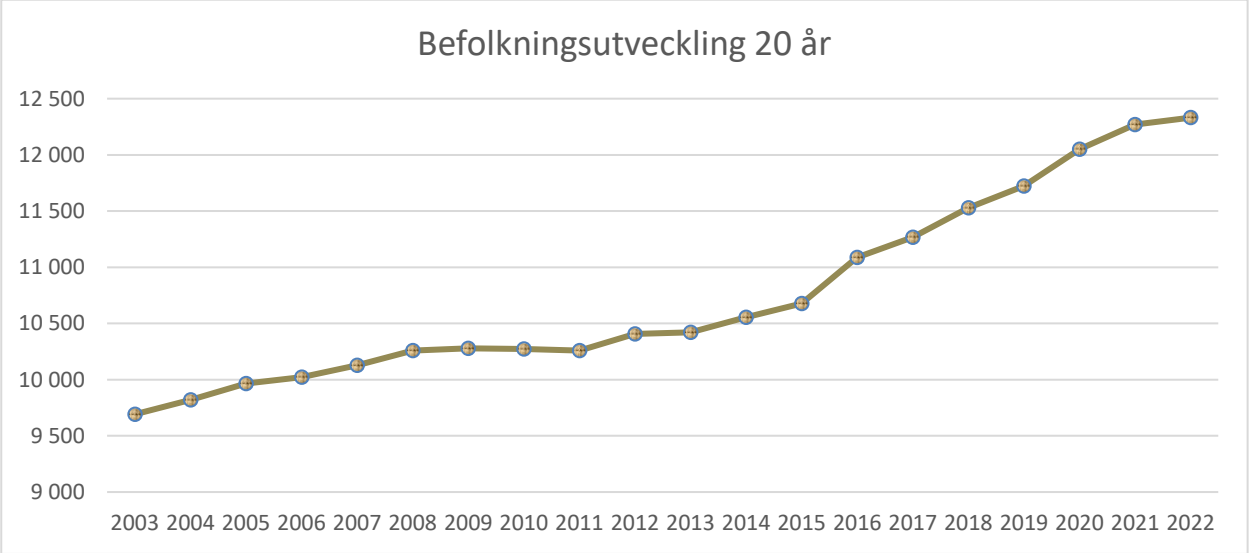

För verksamhetsåret ökade antalet invånare med 60 personer till 12 331 invånare. Under 2021 ökade befolkningen med 224 personer. Kommunen har som målsättning att öka antalet invånare med 1,7 procent årligen vilket i år skulle motsvara en total befolkning om 12 488 invånare december 2022. En anledning till att kommunen har fått en oväntad låg tillväxt under året kan förklaras av den höga tillväxten både 2021 och 2022. En viss rekyl var att vänta och har förmodligen förstärkts utifrån det faktum att flera arbetsgivare börjat kräva fysisk närvaro på arbetsplatsen. En annan delförklaring är att kommunen under året haft stora svårigheter att tillhanda håll kommunal service för förskola och då kommunen har många personer inom demografin av de som är småbarnsföräldrar kan detta leda till en frånflytt. Det råder också brist på permanentboende i kommunen och i jämförelse med de närmaste kommunerna så är priserna i Åre kommun för småhus de högsta i länet.

Kommunens invånarantal förväntas öka med nästan 2800 personer under de nästkommande tio åren fram till och med 2030, enligt befolkningsprognosen 2022–2030. Den största ökningen enligt nuvarande prognoser är personer i arbetsför ålder med 1500 invånare. Barn och unga mellan 0–19 år förväntas öka med cirka 900 invånare, vilket motsvarar 32 procent. Åldersgruppen 65+ har en ökning på cirka 400 invånare, vilket står för ungefär 14 procent av den totala ökningen av antalet invånare.

Näringsliv

Under 2022, från en avstannande Coronapandemi har utmaningarna inom företagandet gått från pandemianpassning till att bemästra det nya ekonomiska läget som blev verklighet i kölvattnet av kriget i Ukraina. Dyrare räntor och råvaror tillsammans med skenande, världsvid inflation har skapat oro och nya frågeställningar inom många olika branscher. Något som ställt nya krav på hur stöd och rådgivning ska utformas.

Den tidigare, bitvis överhettade bostadsmarknaden gick under året in i en lugnare fas, framför allt inom segmentet dyrare fritidsboenden. Dock är efterfrågan fortsatt stor vad gäller permanentbostäder och de flesta byggfirmor som arbetar i kommunen har fortsatt god orderingång.

Några stora och väletablerade arrangemang har återkommit i takt med att pandemirestriktionerna hävts. Två av dessa var Västgård Game Fair i Kall och Åre Höstmarknad, som även fick se en god publiktillströmning. Återhämtningen på eventmarknaden har dock inte varit lika tydlig. Där behövs mer tid och kanske även omarbetade affärsplaner.

Trots att Åre fortsatt är intressant för många besökare blev den tidigare noterade nedgången statistiskt säkerställd innan årsskiftet. Möjliga orsaker kan dels vara en ovanligt snöfattig säsongsstart och att antalet röda dagar i samband med jul & nyår var färre än normalt.

De areella näringarna med jord- och skogsbruk står för en begränsad del av sysselsättningen, men den sedan tidigare påbörjade profileringen inom småskalig matproduktion och närproducerad mat är fortsatt hög. Många av småföretagen finns inom IT/Tech, aktivitets-, evenemangs- och andra tjänste- och upplevelseföretag. Företagstjänster är den tredje största näringen i kommunen efter hotell- och restaurangverksamhet och handel.

Under 2022 har Näringslivsenheten fortsatt arbetet med att aktivt verka för ett förbättrat företagsklimat och god service till företagen. Detta genom att jobba aktivt med företagsbesök och kontakter, aktuella informationer och seminarier riktat mot företagen. Ett exempel på detta var Näringslivsfrukosten som hölls på Holiday Club 18 november och som sändes via länk till Storlien och Hallen i syfte att med avstamp i det ekonomiska och lokalpolitiska läget samla information och fakta för att kunna fatta kloka beslut utifrån i verksamheter och företag. Vid sidan om olika informationer och föreläsningar premierades några företag och ledare. Flera nätverksträffar har med ett gott resultat också genomförts i samarbete med Riksförbundet Företagarna.

Nord-Lock är kommunens största tillverkningsföretag, mätt utifrån antal anställda och omsättning. Tillsammans med exempelvis Norrmontage, Åre Produktion och Åre Chokladfabrik representerar Nord-Lock en väletablerad tillverkningsindustri i Åre kommun. Klimatet för nyföretagande bedöms som fortsatt gott. Andelen företag som startar med produktion och tjänster relaterade till besöksnäringen är fortsatt hög, trots att pandemins konsekvenser är fortsatt oklara. Näringslivet i kommunen har fortfarande en hög andel enskilda företag.

Intresset från andra bolag i Sverige av etableringar i Åre kommun har till viss del minskat, framför allt på grund av det planstopp som infördes vid halvårsskiftet för centrala Åredalen. Skälet till detta var behovet av en genomgång av vatten- och avloppsituationen.

Fortfarande kvarstår behovet av byggklar mark och fortsatta satsningar på rekrytering av nödvändig kompetens. Antalet företagsstarter i Åre kommun är fortsatt hög och kommunen levererar olika former av rådgivning tillsammans med samarbetspartners och region Jämtland/Härjedalen. En minskning av antalet nystartade aktiebolag jämfört med tidigare år kan noteras. Kommunens egen Stipendiefond för nyföretagare avslutades under hösten eftersom förutsättningarna för finansiering förändrades under året.

Tillgängligheten av turistisk information via kommunens turistinformation har stärkts via öppnande av de digitala kanalerna Messenger, Instagram och Facebook. Inventeringen av det turistiska utbudet i hela kommunen har fortgått, så väl som en inventering av samiska kulturmiljöer samt kulturhistoriska miljöer och besöksmål. Inventeringen kommer att ligga till grund för innehållet i en ny turistwebb och verksamhetens kommunikationsaktiviteter framåt.

Som samisk förvaltningskommun har kommunen kontinuerlig dialog i syfte att få till ett bättre samtalsklimat mellan bland annat Länsstyrelsen och samebyarna.

Näringslivsenhetens tre projekt har alla haft en positiv utveckling. Gränslös utveckling i Storlien går 2023 in på sitt sista projektår och målet har varit att stärka Storliens varumärke och stärka destinationen som besöksmål. I Samverka Skola Arbetsliv har man på ett positivt sätt, bland annat genom temadagar arbetat med att stärka kunskapen om det lokala näringslivet och skapa likvärdig och meningsfull PRAO.

Projektet Hållbar spår och ledutveckling har fokuserat på att stötta ledhållare i deras verksamhet ute i våra bygder, framför allt när det gäller hur vi bygger hållbart- både fysiskt och kopplat till organisation och finansiering. Under projekttiden har vikten av att bygga social hållbarhet blivit allt tydligare, och att bygga struktur och organisation för dialog mellan alla intressentgrupper som nyttjar både privat och statlig mark är något kommunen måste jobba vidare med.

Arbetsmarknad

Arbetsmarknaden i Åre kommun har stärkts ordentligt under 2022, arbetsgivarna har fått kämpa hårt för att täcka sina behov av arbetskraft. Arbetslösheten har nått rekordlåga nivåer, november på 3,9 procent (Jämtland 4,6 procent och riket 6,6 procent) och december 3,3 procent (Jämtland 4,6 procent, riket 6,6 procent). I snitt under året har arbetslösheten legat på 4,19 procent (Jämtland 4,8 procent, riket 6,8 procent), det kan jämföras med 6,3 procent under 2021 (Jämtland 6,2 procent, riket 7,9 procent). Situationen för ungdomar (Åre 3,7 procent, Jämtland 7,2 procent, riket 8,1 procent) och utrikesfödda (december Åre 11,4 procent, Jämtland 15 procent, riket 16,6 procent) ser lika positivt ut. Den starka arbetsmarknaden ger avtryck i långtidsarbetslösheten (arbetslöshet 12 månader eller mer) som har minskat med 35 personer från januari 2022 till december 2022.

Arbetsförmedlingen menar i sin prognos som släpptes hösten 2022 att Jämtland tillsammans med Norrbotten Västerbotten och Gotland är de fyra län som haft den starkaste utvecklingen på arbetsmarknaden under 2022. I Åre kommun går det enligt Arbetsförmedlingens statistik ca 98 arbetslösa på 100 lediga jobb, detta sätter perspektiv på den utmaning som arbetsmarknaden har framåt både lokalt och nationellt där de individer som är arbetslösa inte matchar det kompetensbehov som finns på arbetsmarknaden och hos arbetsgivarna. Inför 2023 spår Arbetsförmedlingen att efterfrågan på arbetskraft kan mattas av något, men att lokala avvikelser kan förekomma.

Hållbarhetsarbetet i Åre kommun

Hållbarhetsarbetet, både socialt och ekologiskt likväl som ekonomiskt, är ett angeläget arbete för kommunens framtid. Förväntningar och krav på en hållbart medveten kommun ökar från medborgare, besökare samt genom lagändringar. Även vid ansökningar om projektmedel, exempelvis EU-medel, har kravet på ett aktivt kommunalt hållbarhetsarbete ökat. Åre kommun behöver erbjuda en miljö som inte utarmar våra resurser idag, utan ger kommande generationer förutsättningar till ett rikt liv.

Kommunens ordinarie arbete bidrar varje dag till ökad hållbarhet, till exempel har varje barn som går ut grundskolan med godkända betyg enligt forskningen goda möjligheter att leva ett gott liv. Kommunen bidrar även till social omsorg och äldrevård, omsorgsfullt utförda planprogram med hänsyn både till befolkning och natur, avfallshantering och därtill alla ekologiska och närproducerade måltider till barn och äldre, bara för att nämna några områden som dagligen bidrar till hållbar utveckling i kommunen.

Under 2022 har det strategiska hållbarhetsarbetet tagit steg framåt. Främst genom att en miljöstrateg påbörjade sin 50%-tjänst i början av mars. En kraftig kompetens- och kunskapshöjning för kommunen.

Hållbarhetsgruppen har förutom att hantera inkomna ärenden, fokuserat arbetet på revidering av hållbarhetsstrategin. Planen var att ha den klar och politiskt beslutad under hösten. Men med anledning av valet beslutades att förankra strategin med de nya politikerna för beslut i början av 2023 i stället.

Här nedan följer exempel på mer konkreta insatser för kommunens hållbarhetsarbete:

Social hållbarhet

Sociala investeringsfonden har under 2022 haft nio aktiva projekt. Fem av dem avslutades under 2022: Låt lärare vara lärare, Re:work/Återbruket, Växthuset, Första hjälpen till psykisk hälsa och Hållbar integration. Fyra fortgår under 2023 och 2024: Skolan i Mitten, Samverkan skola-arbetsliv, Ungdomscoacher, Natursäker i skolan.

Första hjälpen till psykisk hälsa har under projektperioden utbildat 600 anställda och medborgare i tvådagarsutbildningen Första hjälpen till psykisk hälsa (MHFA) och 350 elever i årskurs åtta i YAM (Youth Aware of Mental Health)

Låt lärare vara lärare, Re:work/Återbruket och Växthuset fortsätter verksamheten i ordinarie organisation. Så även Hållbar integration om än i något mindre omfattning. Flera av dessa projekt har visat mycket goda resultat med att få personer långt från arbetsmarknaden ut i arbetslivet och därmed ej vara försörjda genom socialtjänstens försörjningsstöd.

Under 2022 fattades beslut i kommunfullmäktige om att ändra sociala investerings*fonden* till sociala investerings*medel.* Ändringen innebär att medlen flyttas till driftsbudgeten och att kommunfullmäktige varje år i december beslutar om att avsätta medel inför kommande år eller ej. Inga medel har avsatts för 2023.

Uppdrag demokrati har tagit fram en policy för dialoger med medborgare och mottagare av kommunala tjänster, beslutad av kommunfullmäktige i oktober 2022. Genomförda medborgardialoger under året: Hur kan Åre kommun, föreningsliv och medborgare arbeta tillsammans för en meningsfull fritid för alla? Samhällsutveckling i Åre samt Medborgardialog inför samråd om fördjupad översiktsplan i Undersåker/Brattland (pågående). Sex elever från årskurs 9 gjorde praktik som unga kommunutvecklare under hösten.

Efter två mätningar av narkotika i avloppsvattnet med oroväckande höga resultat i Järpen visar den tredje mätningen betydligt lägre värden. Ett intensivt och fördjupat samarbete mellan skola, gymnasieskola, socialtjänst, polis, fritid och inflyttarservice antas ha bidrag till förbättringen. Framför allt har polisens insatser under hösten gjort stor skillnad, där flera personer narkotikatestades och visade positiva resultat.

En barnrättstrateg har anställts av Barn- och utbildningskontoret.

För utveckling av social hållbarhet i kommunen är det även viktigt att nämna förskolans utmaningar med rekrytering av förskolepersonal samt bostadsbristen, framför allt i Åre by med kringliggande byar.

Ekologisk hållbarhet

Under året genomförde en student från Lunds universitet sitt examensarbete här, i samarbete med Åre kommun. Uppsatsen hade fokus på klimatanpassning där studenten undersökte hur Åre kommun tar klimatanpassning i beaktande i beslut som tas. Utifrån en framtagen modell kunde studenten även kontrollera vilka aspekter inom klimatanpassning vi beaktar i beslut. Resultatet visade på att vi saknar rutiner för att inkludera klimatanpassning i beslut och att klimatanpassning inte beaktades i någon större utsträckning i de beslut som granskades.

Kommunen har under året inte arbetat aktivt med klimatanpassning, något som är en stor brist då det är ett område som är väldigt viktigt för ett hållbart samhälle. Ett initiativärende med förslag på att arbeta aktivt med klimatanpassning bifölls i kommunstyrelsen och därmed är det beslutat att kommunen skall prioritera arbetet med klimatanpassningsåtgärder under 2023.

Ett medborgarförslag antogs i kommunfullmäktige under 2022 om att Åre kommun ska informera på sin hemsida om hur man som privatperson ska kunna leva mer miljö- och klimatsmart.

Under hösten har Åre kommun anlitat en konsult för att ta fram en strategi för omställning till en fossilfri fordonsflotta till år 2030. Resultatet blev en strategi för omställning av fordonen där fordon som byts ut ska i första hand bytas mot elbilar, samt en strategi för infrastrukturen som ska kunna motsvara det behov av elbilar som kommer att uppstå. Strategin ska beslutas om i ledningsgrupp och ansvaret för omställningen av fordonen kommer att ligga på avdelningscheferna.

Genom utvecklingen av Återbruket under 2022 och framför allt genom den butik som projekt ReWork

utvecklat har Återbruket kunnat kraftigt öka mängden material som flödar genom verksamheten. Åre kommun har som mål att kliva uppåt i avfallstrappan och minska mängden avfall, för vilket återbruk av material är en central del. Genom Återbruket möjliggör kommunen för medborgare att på ett mer hållbart sätt både lämna in och anskaffa material som annars skulle gått till deponi. Ökat återbruk innebär både miljömässiga, ekonomiska och sociala vinster för Åre kommun.

Energi- och klimatrådgivningen har fortsatt sitt samarbete med Åre kommun. De har under 2022 varit med på två företags-nätverksträffar samt haft rådgivning hos tre företag, sju föreningar och 23 hushåll.

Miljömålsuppföljningen visar att inget av de tolv nationella miljökvalitetsmål som följts upp på regional nivå verkar kunna nås i Jämtlands län till år 2030. Tre av målen bedöms som nära att nås, medan övriga nio mål inte bedöms kunna nås med det arbete och resurser som finns idag.

Aktuell hållbarhet genomför årligen en kommunranking av Sveriges bästa miljökommun baserat på en enkät som skickas ut årligen. För år 2022 placerar sig Åre kommun på plats 163 av 290 kommuner, en förbättring jämfört med föregående år då Åre kommun placerade sig på plats 217. Det som ska noteras är att frågorna varierar från år till år samt att de som besvarar enkäten är olika från år till år, vilket gör att man inte kan lägga alltför stor vikt vid den exakta placeringen. Däremot ger enkäten en bra självuppskattning av inom vilka delar kommunen behöver förbättra sig.

Ekonomisk hållbarhet

Ekonomisk hållbarhet är central inom kommunorganisationen. En god ekonomi är nödvändig för att klara framtida resursbehov. År 2022 har gått bra ekonomiskt, kommunen har lyckats hålla en god ekonomi där samtliga nämnder gör ett ekonomiskt överskott. Detta ger bättre förutsättningar för kommunen att investera i framtida teknik och lösningar i takt med att kommunen växer.

Pensionsförpliktelser

Kommunkoncernen har ett pensionsåtagande om 246,6 mnkr, där hela åtagandet avser kommunen.

Under 2019 betalade kommunen 81 mnkr till Kommunernas gemensamma Pensionsstiftelse, Kgps. Särskild löneskatt på 19,65 mnkr deklarerades vid överföringen. Marknadsvärdet i stiftelsen uppgick vid årsskiftet till 99,9 mnkr. Återlånade medel uppgår till 146,6 mnkr och konsolideringsgraden till 41 procent.

Pensionsförpliktelsen ska sedan 1998 redovisas enligt den så kallade blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte ska skuldföras utan redovisas som ansvarsförbindelse. Förpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse uppgår till 178,4 mnkr. Efter överförda medel till pensionsstiftelsen 62,8 mnkr inkl. löneskatt minskar den till 115,6 mnkr netto.

Kommunen följer rekommendation 10 från Rådet för kommunal redovisning, RKR, gällande värdering och upplysningar om kommunens pensionsförpliktelser. Under åren 2009 till 2019 skuldförde kommunen ansvarsförbindelsen enligt den så kallade fullfonderingsmodellen. Upplysningar om förpliktelsen finns vidare i not 12 till balansräkningen.

Pensionsförpliktelse	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
tkr					
Avsättning inkl särskild löneskatt	39 384	45 177	49 758	60 999	68 113
Ansvarsförbindelse inkl särskild löneskatt	199 501	193 799	194 033	186 106	178 448
varav pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse inkl dekl löneskatt	0	78 962	73 530	69 123	62 780
Summa pensionsförpliktelse	**238 885**	**238 976**	**243 791**	**247 105**	**246 561**
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde					
Totalt kapital pensionsstiftelse	0	90 595	96 675	112 734	99 924
Summa förvaltade pensionsmedel	**0**	**90 595**	**96 675**	**112 734**	**99 924**
Finansiering					
Återlånade medel	238 885	148 381	147 116	134 371	146 637
Konsolideringsgrad	0 %	38 %	40 %	46 %	41 %
Förpliktelser som tryggats genom pensionsstiftelse avser ansvarsförbindelse för individer födda tom 1948					

Borgensåtagande

Den totala upplåningen i kommunkoncernen uppgick till 1 361 mnkr vid årets slut, varav Årehus AB:s belåning uppgår till 1 041 mnkr. Under året har Årehus lånat 85 mnkr till byggnationen av Duveds nya skola samt utbyggnationen av Undersåker skola. Kommunen har under året inte tagit upp några nya lån eller ingått i nya borgensförpliktelser mot andra aktörer.

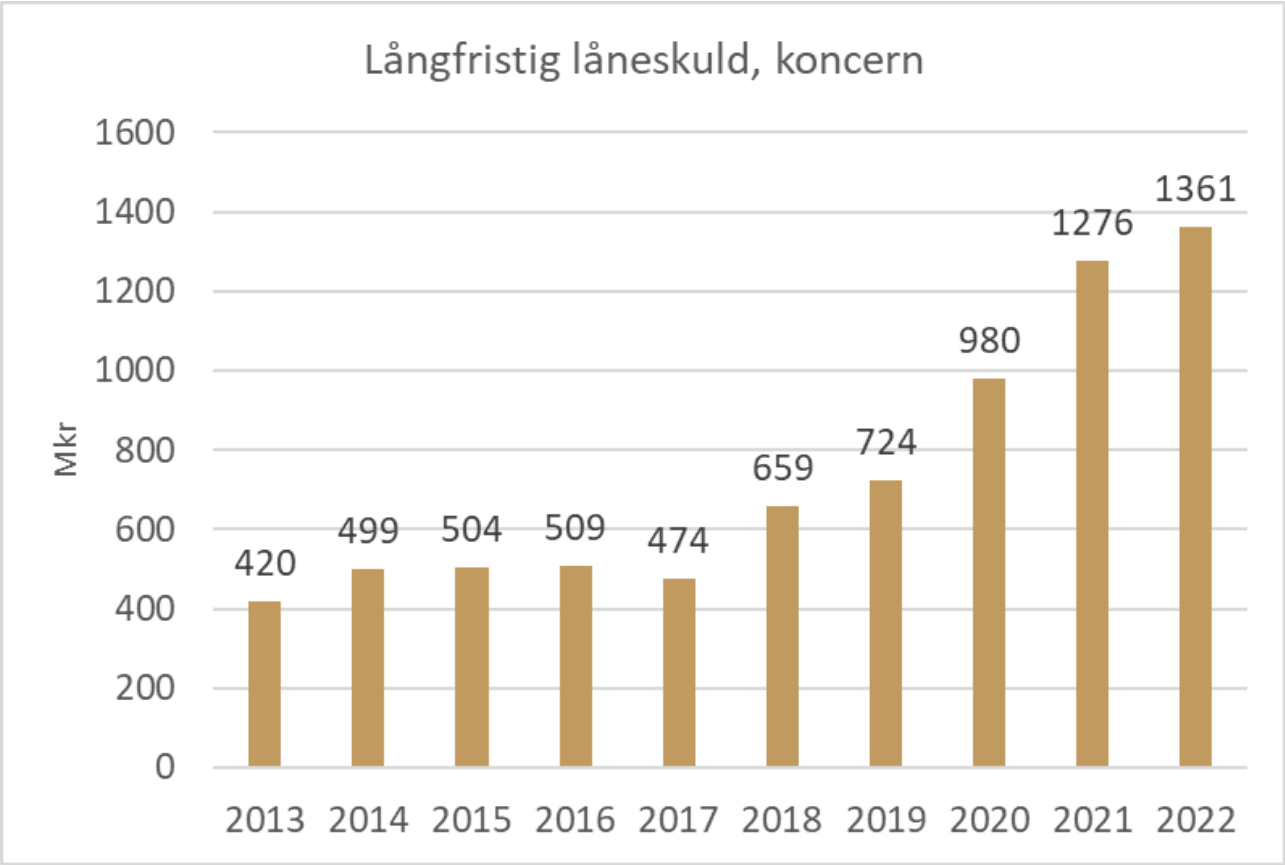

Kommunfullmäktige har i omgångar beslutat om ram för borgensåtagande motsvarande totalt 1 219 mnkr för det helägda dotterbolaget Årehus AB varav 1 041 mnkr är utnyttjat vid periodens slut. Borgensavgiften uppgår till 0,3 procent och utgår på utnyttjat belopp.

Kommunen har även ett mindre borgensåtagande till föreningen Fröå gruva. Åtagandet avser 1,2 mnkr och sträcker sig över 10 år. Borgensavgiften uppgår till 0,3 procent.

Händelser av väsentlig betydelse, påverkan på de finansiella rapporterna

Nya **Duveds skola** invigdes hösten 2022 och utbyggnaden dubblerar skolans kapacitet till 800 elever.

Byggnaden är byggd i trä i plan 2-4 och trä återfinns även i sittplatser, småhus och lekredskap på skolgården. Utemiljön är uppdelad i olika zoner för att passa lek i olika åldrar men även för att skapa trygghet. Miljöbyggnad SILVER har styrt projekteringen till mer än lagkraven, dock kommer byggnaden inte att certifieras för Miljöbyggnad silver.

Fokus har lagts på bra ljud, luft och ljus för barn med NPF (neuropsykiatriska funktionsnedsättningar). Viktigt har varit att skapa en lugn och trygg miljö genom bland annat färgsättning, akustik och ljussättning.

Flera **infrastrukturåtgärder** pågår inom kommunen för att höja tillgängligheten och fokusera på permanentboende. Därav säljer kommunen 8 tomter i Såå, detaljplanen för Brolägdan har vunnit laga kraft vilket säkerställer att Årehus kan bygga bostadsrätter centralt i Åre. Ny pendlarparkering, vägförbättringar samt busshållplats byggs i Duved. Cykelvägen mellan Vik-Frönäset i Åre har nu börjat byggas och planeras vara färdigställd i december 2023.

Kommunens detaljplan **Brolägdan** överklagades 2021. Under 2022 kom slutgiltigt besked i fallet där Mark- och miljödomstolen inte gav något prövningstillstånd och således går inte heller beslutet att överklaga. Totalt omfattar Brolägdanprojektet 150–160 lägenheter varav 62 lägenheter är bostadsrätter. Därutöver ett p-hus med 149 p-platser, samt markparkeringar.

Under 2022 genomförde kommunen en förstudie kring möjligheter att bedriva kommunens räddningstjänst i Jämtlands räddningstjänstförbund. Utredningen visade bland annat att om kommunen i framtiden skall klara kompetensförsörjningen. I slutet av året beslutade kommunfullmäktige att kommunen skall söka inträde i **Jämtlands räddningstjänstförbund.**

Koncept bild

Kommunfullmäktige beslutade under året om investeringstillstånd till en **ny förskola i Duved** med 8–10 avdelningar. Arbetet med undersökningar av förhållanden på utpekad plats påbörjades under hösten 2022. Förskolan förväntas stå klart till under 2025 och beräknas kosta 92,5 mnkr.

Kommunfullmäktige beslutade under året att bevilja investeringstillstånd för utbyggnad av **Stamgärde skola** i Undersåker. Skolan byggs ut med 620 kvm för en kapacitet om 8 nya klassrum och arbetet påbörjades under verksamhetsåret 2022. Projektet beräknas vara klart till hösten 2023.

Under 2017 förvärvade kommunen fastigheten **bygården** i Undersåker av den lokala bygårdsföreningen. Kommunen avtalade samtidigt att byggnationen av en ny aktivitetshall i Undersåker skulle påbörjas innan utgången av 2022 annars skulle kommunen erlägga ett vite till bygårdsföreningen om 2,3 mnkr. Kommunens arbete med att påbörja byggnation av en aktivitetshall blev kraftigt försenat vilket medförde att kommunen under 2022 utbetalade 2,3 mnkr till Bygårdföreningen.

Covid-19 fortsätter att innebära stora utmaningar inom olika verksamheter i kommunen. Inom hemvården har Covid-19 medfört brist på vikarier på grund av en hög sjukfrånvaro och haft en stor påverkan på ekonomi samt medarbetares hälsa. Många medarbetare har fått avbryta sin semester och arbetat i verksamheten då vikarier saknats. Vård och omsorg är fortsatt påverkat av Covid-19 utifrån det regelverk som gäller vid bland annat symtom och smittspårning. Chefer, medarbetare och vikarier har varit smittade av Covid-19 i stor utsträckning under delar av året. Under första delen av året har även både skolan och förskolans verksamheter varit hårt drabbade av Covid-19, vilket också syns i statistik över sjukfrånvaro. Både personal, barn och elever har varit sjuka. Det har varit svårt att anställa vikarier. Arbetet inom kommunledningskontoret har under årets första del av året fortsatt präglats av hemarbete, succesivt har vissa avdelningar återgått till arbete på kontoret medan andra fortsatt arbetet på distans utifrån vad arbetet medger. Dessutom har strukturen som etablerades under pandemin för krishantering återanvänts i arbetet för att hantera effekterna av invasionen i Ukraina.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I Åre kommun är den kommunala koncernen den övergripande styrenheten. Den kommunala koncernen består av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, Årehus AB samt nämnderna. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt (se kapitel 1.2) visas strukturen för den kommunala koncernen.

Ansvarsstruktur

I Åre kommun finns flera nivåer av politiskt styrande instanser. Dessa är kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och nämnderna samt styrelsen för Årehus AB. Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och fastställer kommunstyrelsens och nämndernas uppdrag och ansvarsområden i reglementen. Kommunfullmäktige utövar även ägarstyrning över kommunens bolag och beslutar om bolagsordning och ägardirektiv.

Kommunstyrelsen leder, samordnar och utövar uppsikt över kommunkoncernen. Nämnderna och bolag ansvarar för att driva en ändamålsenlig och effektiv verksamhet inom sitt uppdrag utifrån lagstiftning, politiska mål, bolagsordningar, ägardirektiv, reglementen, styrdokument och ekonomiska förutsättningar.

Kommunens tjänstepersonsorganisation stödjer politiken med beslutsunderlag och verkställer de beslut som politiken fattar. Man ansvarar för att genomföra de olika uppdrag som kommunen har och bestämmer hur detta ska utföras.

Kommunens ledningssystem

Ett ledningssystem beskriver hur vi planerar, styr, följer upp och utvecklar vår organisation. Det ger struktur och stöd till politik och verksamheter så att alla ska kunna utföra ett bra jobb och på så sätt skapa största möjliga nytta för våra medborgare och kunder. En central del i Åre kommuns ledningssystem är vår modell för verksamhetsstyrning, vilken innefattar ekonomistyrning, politisk målstyrning samt verksamheternas kvalitetsstyrning. De tre styrformerna har olika perspektiv men samverkar för att säkerställa att kommunen kan erbjuda god service och kvalitativa tjänster både nu och framåt i tiden.

Ekonomistyrning

Åre kommuns ekonomistyrning sker främst genom två övergripande processer, en årlig budgetprocess och en rapportering och uppföljningsprocess inför kommunens bokslut.

Budgetprocessen är framtagen så att verksamheternas behov och mål ska kunna sammanfalla med kommunens övergripande mål och ekonomiska resurser. Processen ska också säkerställa att kommunens ekonomiska budgetramar grundar sig på kommunens årliga rapportering för mål, ekonomi, internkontroll samt årliga analyser om kommande behov med ansatser i omvärldsbevakning och befolkningsprognoser.

Kommunen ska även se till att årligen ha en plan för rapportering och uppföljning av verksamheternas ekonomi.

Verksamheterna ska årligen göra fem bokslut varav tre rapporteras till kommunfullmäktige. De ekonomiska uppföljningarna ska innefatta en ekonomisk avvikelserapport för resultat och investeringar, en resultaträkning samt en analys för resultat och investering.

Verksamheternas status för besparingar samt åtgärder för negativa resultat ska framgå i den ekonomiska analysen.

Målstyrningen är politikens verktyg för att styra kommunen i den riktning man önskar. Det är en viktig del av det demokratiska systemet då det ger möjlighet för de förtroendevalda att realisera de vallöften man gett till medborgarna. Målstyrningen tar sin grund i Åre kommuns övergripande vision och tillhörande visionsberättelse som anger hur organisationen och medborgarna vill att kommunen ska utvecklas på ett hållbart sätt i ett längre perspektiv. I linje med visionen och andra strategiska styrdokument beskriver den tillsatta majoriteten sin politiska viljeriktning för mandatperioden genom prioriterade utvecklingsområden och tillhörande utvecklingsmål, vilka fastställs av kommunfullmäktige.

Kommunledningen och kontoren bedömer hur man utifrån den politiska viljeriktningen kan skapa handlingskraftiga målplaner som är till största möjliga nytta för både verksamheter och kommuninnevånare.

Med utgångspunkt i majoritetens utvecklingsmål samt kommunledningens övergripande prioritering beslutar kontoren och Årehus, i dialog med sin nämnd/styrelse, hur man avser att arbeta med målen under mandatperioden. Man beskriver även vilken effekt man förväntar sig uppnå. Val av mål bygger på verksamheternas grunduppdrag, nuläge, utmaningar, utvecklingsbehov samt möjlighet att påverka måluppfyllelse. Man tittar också på möjligheter till samverkan med andra verksamheter och kontor kring valda mål. Målplanerna bör innefatta ett begränsat antal mål för att tydligt prioritera och arbeta med de områden som är strategiskt viktigast att utveckla. För varje valt utvecklingsmål anges vilka årliga delmål som ska uppnås samt hur dessa ska mätas och följas upp.

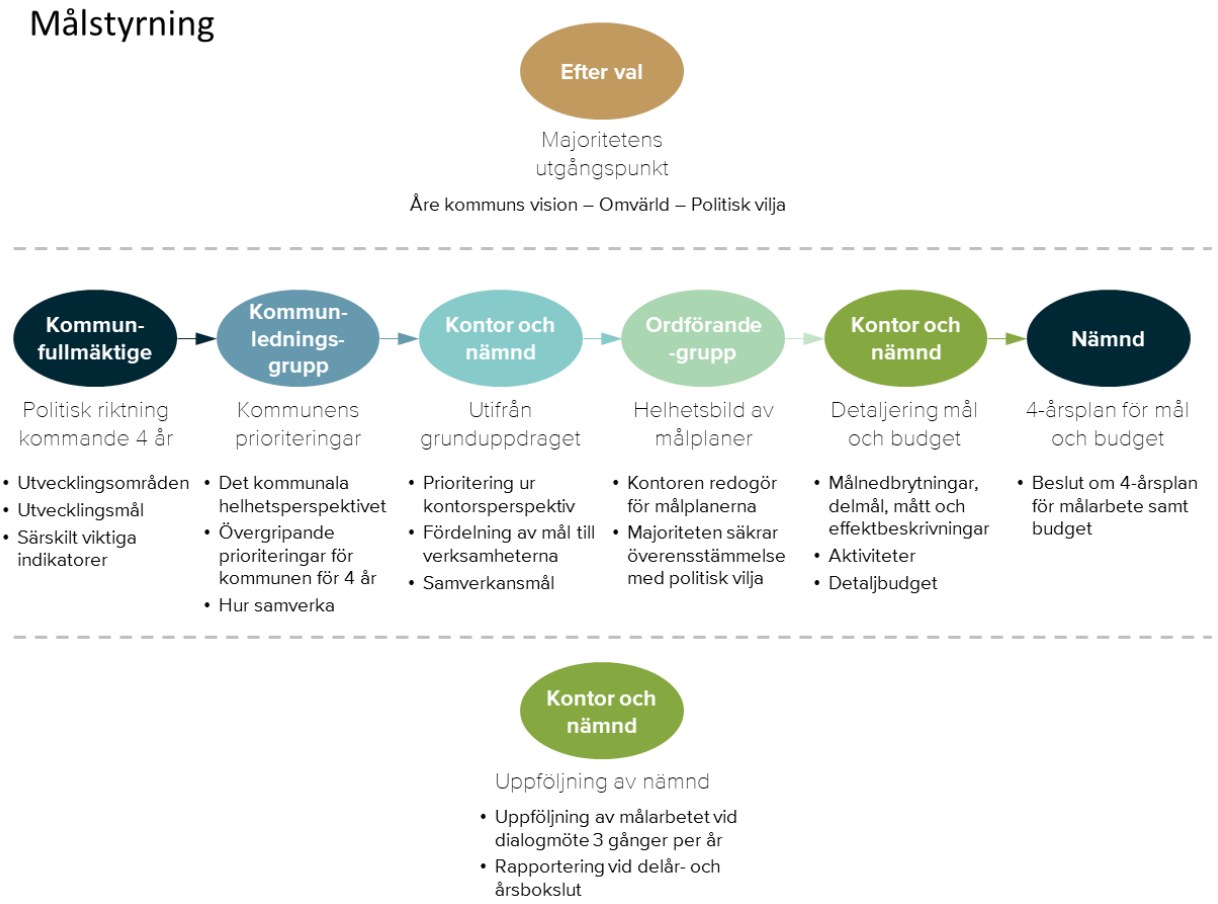

Kvalitetsstyrning handlar om att verksamheterna kontinuerligt styr, följer upp och kvalitetssäkrar sitt grunduppdrag. Syftet är att säkerställa att den kommunala service man utför i form av välfärdstjänster och myndighetsbeslut är effektiv och ändamålsenlig, uppfyller lagstiftningen och möter medborgarnas behov och förväntningar.

Kvalitetsstyrningen bygger på ett processorienterat arbetssätt som utgår ifrån verksamheternas kärnprocesser, det vill säga de arbetssätt som används för att utföra grunduppdraget. Att arbeta processorienterat innebär dels att synliggöra sina processer så att det blir visuellt tydligt för alla medarbetare hur arbetet ska utföras och hur olika roller tillsammans samverkar för att skapa mervärde för verksamhetens kunder. Ett enhetligt arbetssätt säkerställer därför en jämnare kvalitet i leveransen och tryggar likabehandling och rättssäkerhet.

Ett processorienterat arbetssätt innebär också att löpande följa upp och utvärdera processerna genom utvalda mått och indikatorer för att tillse att de fungerar väl, håller god kvalitet och uppnår förväntade resultat. Vissa mått kan även möjliggöra jämförelse av resultat mot andra kommuner. Måtten bör ha fastställda målnivåer och ger signal om eventuella avvikelser eller brister som kräver korrigerande åtgärder. Processerna och

tillhörande nyckeltal utgör därmed en viktig grund för förbättringsarbetet och en fortsatt utveckling av verksamheterna. I arbetssättet ingår även att utvärdera kundnöjdheten på ett systematiskt sätt.

Kvalitetsstyrningen innebär således ett tydligt fokus på kundbehov och kvalitet. Det involverar både medarbetare och chefer, och ger en tydlig struktur och god kontroll över alla delar av grunduppdraget.

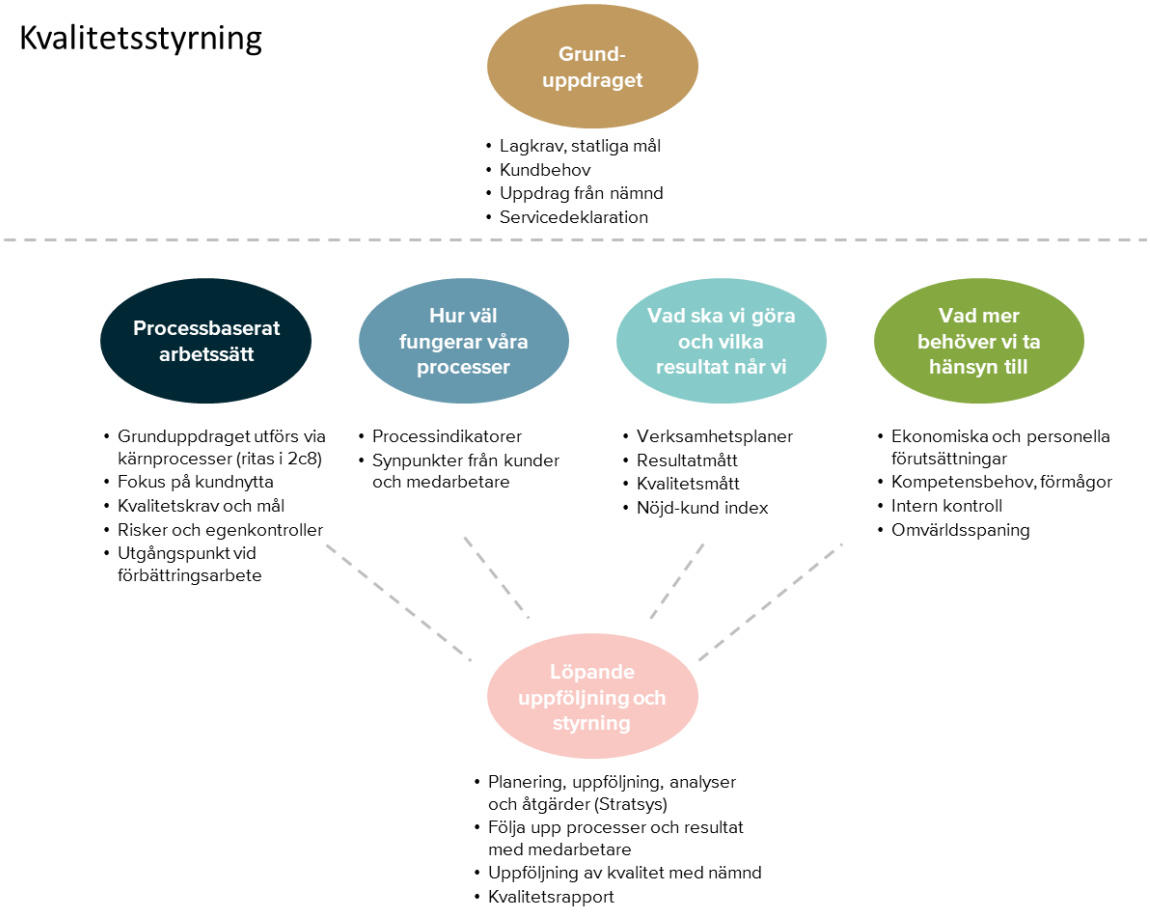

Uppföljning och rapportering

Tre gånger per år har verksamheten uppföljningsmöte tillsammans med nämnd där man har dialog kring målstyrningen och kvalitetsstyrningen med syfte att skapa en gemensam bild av verksamhetens aktuella läge och eventuella behov av åtgärder för att kunna säkerställa måluppfyllelse och god kvalitet.

Rapportering av mål och ekonomi sker genom delårsbokslut per den sista augusti samt vid årsredovisningen. I april görs även en ekonomisk prognos för kommunen som helhet. I samband med årsredovisningen skrivs även en kvalitetsrapport som sammanställer verksamheternas analys av nuläge med avseende på kvalitet och resultat, samt beskriver det kvalitetsarbete som skett under det gångna året. Lärdomar och erfarenheter tas sedan med in i planeringen av det fortsatta arbetet.

Process och struktur för intern kontroll

Sedan 2017 arbetar kommunen efter ett antaget reglemente för intern kontroll. Utifrån reglementet har en styrmodell och ett systematiskt arbetssätt för planering och uppföljning av den interna kontrollen tagits fram.

Planeringen under hösten görs med utgångspunkt från en väsentlighets- och riskbedömning av respektive verksamhet/kontor där politik och kontor tillsammans går igenom planeringen och riskerna. Till riskanalysen kopplas ett antal åtgärder för att minska att risker faller ut. Planeringen bildar en intern kontrollplan för året och beslutas i respektive nämnd. Uppföljningen mot planen sker löpande och följer tidsplanen för övrig

verksamhets- och ekonomistyrning. Kontorens internkontrolluppföljningar ska antas i respektive nämnd i oktober.

Centrala styrdokument

Det är viktigt att kommunens styrande dokument såsom strategier och planer är tydligt kopplade till fastställda utvecklingsområden och utvecklingsmål samt i riktning mot kommunens vision. Utifrån den nya gemensamma riktlinjen för kommunens styrdokument som beslutades hösten 2020 fortsätter arbetet med att skapa struktur, systematik och ett tydligt sammanhang hur kommunens strategier, planer, policys, riktlinjer och rutiner samverkar. Mål och budgetplan samt Åre kommuns visionsberättelse är två av de viktigaste centrala styrdokumenten.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kategori	Nyckeltal	Utfall	Prognos	Mål
Hållbart ledarskap och medarbetarskap	**Sjukfrånvaro**	7,28%		5%
	Beskrivning "Utfall" för sjukfrånvaron är det ackumulerade medelvärdet för jan-dec i år, det ackumulerade medelvärdet för helåret blir tillgängligt januari efterföljande år. Mål 5 procent sjukfrånvaro eller lägre			
	Kommentar Sjukfrånvaron för perioden januari till december är 7,28 procent och når således inte målvärdet som är 5 procent. Det är högre än motsvarande period 2021 (6,27 procent) och alla kontoren har en ökad sjukfrånvaro än föregående år. Den största sjukfrånvaron har barn- och utbildningskontoret, 8,33 procent, och socialkontoret, 7,57 procent.			
	Kan du rekommendera andra att arbeta på din arbetsplats?	3,48		3,7
	Beskrivning Fråga från medarbetarenkät, mål 3,7 eller högre			
	Kommentar Arbetet med att förbättra chefers förutsättningar förväntas bidra positivt i samtliga dessa områden och därmed öka resultatet under kommande år. Även arbetet med organisatoriska- och sociala mål på samtliga nivåer i organisationen, ökat fokus på dialog med medarbetare kring löneöversynsprocessen och de aktiviteter som ligger planerade i handlingsplanen till kompetensförsörjningsstrategin kan förväntas ge högre resultat på samtliga nyckeltal framåt.			
	Är du stolt över att arbeta i Åre kommun?	3,28		3,7
	Beskrivning Fråga från medarbetarenkät, mål 3,7 eller högre			
	Kommentar Arbetet med att förbättra chefers förutsättningar förväntas bidra positivt i samtliga dessa områden och därmed öka resultatet under kommande år. Även arbetet med organisatoriska- och sociala mål på samtliga nivåer i organisationen, ökat fokus på dialog med medarbetare kring löneöversynsprocessen och de aktiviteter som ligger planerade i handlingsplanen till kompetensförsörjningsstrategin kan förväntas ge högre resultat på samtliga nyckeltal framåt.			
	Min närmaste chef visar uppskattning för mina arbetsinsatser.	3,85		3,7
	Beskrivning Fråga från medarbetarenkät med fokus hållbart medarbetarengagemang, mål 3,7 eller högre			
	Kommentar			

Kategori	Nyckeltal	Utfall	Prognos	Mål
	Arbetet med att förbättra chefers förutsättningar förväntas bidra positivt i samtliga dessa områden och därmed öka resultatet under kommande år. Även arbetet med organisatoriska- och sociala mål på samtliga nivåer i organisationen, ökat fokus på dialog med medarbetare kring löneöversynsprocessen och de aktiviteter som ligger planerade i handlingsplanen till kompetensförsörjningsstrategin kan förväntas ge högre resultat på samtliga nyckeltal framåt.			
Social hållbarhet	**Långtidsarbetslöshet 25-64 år, andel procent av befolkning** **Beskrivning** mål 3,6% eller lägre ***Kommentar*** Det råder historisk låg arbetslöshet. Gruppen långtidsarbetslösa mer än 12 månader ligger i december 2022 på 60 stycken individer i Åre kommun, vilket är en minskning från oktober 2022 då det var 76 individer. Vår gemensamma överenskommelse med arbetsförmedlingen är att hålla gruppen under 100 stycken individer. Siffrorna hämtas från Kolada.	1,9%		3,6%
	Elever i ÅK9 som är behöriga till yrkesprogram kommunala skolor **Beskrivning** mål 80% eller högre ***Kommentar*** Vårterminen 2022 har grundskolan i Åre kommun gjort en tydlig höjning gällande andel behöriga elever till gymnasiet. Andel behöriga har ökat från att 81,5% av eleverna var behöriga vårterminen 2021 till att 89,0% av Åre kommuns elever i årskurs 9 var behöriga till gymnasiet vårterminen 2022. Störst förbättring syns på Mörsils skola som har gått från att 69,0% till att 84,3% av eleverna i årskurs 9 var behöriga till gymnasiala studier. Resultatet är bättre än riket där 85,0% av eleverna var behöriga till gymnasiet samt kommunerna i Jämtland där 86,3% var behöriga. Det är svårt att urskilja någon enskild orsak till Mörsils förbättrade resultat eftersom utbildning är en komplex fråga. Resultat för elever i årskurs nio kan ha påverkats av många saker som skett under en lång tid. Mörsils skola är emellertid den skolenhet som fått mest resurser utav den kompensatoriska resurstilldelning som Åre kommuns grundskolor använder sig av som ett komplement till den ordinarie resurstilldelningen utifrån antal elever (elevpeng). Den kompensatoriska resurstilldelningen baseras på det socioekonomiska indexet samt de formella resultaten.	89%		80%
	Företagsklimat, totalt NKI **Beskrivning** Enkätundersökning av Svenskt näringsliv, mål 3,6 eller högre ***Kommentar*** Mätningen består i Svenskt näringslivs sammanfattande omdöme av företagsklimat utifrån enkätsvar från företagen. Betyg sätts på en skala mellan 1 = dåligt och 6 = utmärkt. Positiv andel är betyg 4 (bra) eller högre. Kommunen ligger nära årets målsättning på 3,6 men inte når ända fram med resultatet 3,4. Mätning sker årsvis. Det samlade omdömet har sjunkit något och några större åtgärder för att förbättra service, kommunikation och bemötande har inte säkerställts under 2022 och bedömningen sätts därför till röd. Näringslivsenheten har avsatt resurser under året för att tillsammans med samhällsbyggnadskontoret säkerställa aktiviteter som leder till förbättrad upplevd service och bemötande.	3,4		3,6
	Trygghetsindex (boende i Årehus fastigheter) **Beskrivning** mål 83,5 eller högre ***Kommentar***	82,5		83,5

Kategori	Nyckeltal	Utfall	Prognos	Mål
	Trygghetsindex -0,7 mot föregående år. Analyser görs av utfallet och förvaltningsorganisationen arbetar med förbättringsåtgärder			
Ekologisk hållbarhet	**Andel miljöbilar (% ökning)**	3,53%		6%

Beskrivning
mål att öka med 2% varje år

Kommentar

Andelen miljöbilar totalt på Åre kommun 2022 är 3,53 procent det vill säga 3 av 85 fordon.

Socialkontoret har beställt ytterligare 2 miljöbilar med planerad leverans under våren 2023 vilket ger 5,5 procent det vill säga 5 av 85 fordon.

	Koldioxidavgift per medarbetare	765Kr	568Kr

Beskrivning
Målsättningen är att ha lägre utfall än föregående år

Kommentar

Målsättningen med mätningen är att ha lägre utfall av koldioxidavgiften per medarbetare än föregående år. Koldioxidavgiften ligger i slutet av året på 910 tkr för hela kommunen. Detta innebär att koldioxidavgiften per medarbetare ligger på 765 kr/anställd i årsbokslutet, vilket är över målvärdet på 568 kr/anställd.

Under covid-19 perioden har användningen av bränsle minskat framför allt på grund av färre resor. Under 2022 har antal resor ökat och samtidigt har bränslepriset ökat vilket har direkt påverkat resultatet för 2022. Koldioxidavgifterna för 2018 vid samma period var 1103 kr/anställd, för 2019, 813 kr/anställd, för 2020 var resultatet 525 kr/anställd och för 2021 var resultatet 568 kr/anställd. Det finns behov av att se över lösningar som ska minska kommunens utsläpp av koldioxid.

Kommunens största kostnader gällande koldioxidavgifter handlar om bensin och diesel för resor inom kommunen, framför allt inom socialkontorets samt räddningstjänstens verksamhet.

	Minskad energiförbrukning i husbeståndet	6,33 %	2 %

Beskrivning
Mål att minska energiförbrukningen 2% eller mer varje år

Kommentar

Analysen pekar på att Årehus systematiska energieffektiviseringar ger utdelning. Normalårskorrigeringen tar hänsyn till om det är ovanligt varmt eller kallt år, för att det inte ska straffas/gynnas för sådant som har med vädret att göra.

Nedan tabell visar utfallet

Energiförbrukning

kWh/m2

Energislag	2021	2022	Förändring
Fjärrvärme	154,9	145,3	-6,20%
El	104,2	97,4	-6,53%
Totalt	**259,1**	**242,7**	**-6,33%**

Ekonomisk hållbarhet	**Finansiellt resultat (koncern)**	10,6%		2%

Kategori	Nyckeltal	Utfall	Prognos	Mål
	Beskrivning {mål 2% eller högre} ***Kommentar*** Årets resultat för koncernen motsvarar 10,8 procent och klarar där med målet om ett totalt resultat om 2% av samlade skatter och bidrag.			
	Soliditet (koncern) **Beskrivning** mål 15% eller högre ***Kommentar*** Kommunkoncernen soliditet är vid årets slut 20,1 och där med klarar koncernen soliditetsmålet om 20%.	20,1%		15%
	Antal invånare (% ökning) **Beskrivning** mål att öka antalet invånare med 1,7% eller mer ***Kommentar*** Kommunen har haft en svag inflyttning under 2022 i jämförelse med tidigare år. Från 1 januari till 31 december 2022 har kommunens invånare ökat med 60 personer. Prognosen för hela året låg på en inflyttning om 170 personer till den 31.a december.	0,5 %		1,7 %

God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse för kommunen

Kommunallagen (2017:725) fastställer att vi ska ange mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning, och lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) att vi ska utvärdera och redovisa detta i förvaltningsberättelsen. Kommunens budget ska innehålla finansiella mål samt verksamhetsmål men i övrigt lämnas åt varje kommun att själva definiera innebörden av god ekonomisk hushållning eftersom de lokala förhållandena är olika.

Åre kommun ser på god ekonomisk hushållning som att hushålla med sina resurser både i ett kort- och långsiktigt perspektiv, och det finns en tydlig koppling till hållbarhet och Agenda 2030. Modellen bygger därför på att kommunen mäter och utvärderas utifrån hur väl kommunen förvaltar sina interna resurser (pengar, personal, lokaler), men också hur kommunen arbetar på sikt för att säkra ett hållbart samhälle ur ekonomiskt, ekologiskt och socialt perspektiv. Åre kommuns modell har alltså både ett internt fokus där kommunen utvärderar en hållbar organisation och ett externt fokus där kommunen utvärderar ett hållbart samhälle.

En grön ikon (●) visar att utfall finns tillgängligt och att målet är uppfyllt.

Den gula ikonen (◆) används endast för prognostisering då utfall ännu inte finns tillgängligt.

En röd ikon (■) visar att utfall finns tillgängligt och att målet inte är uppfyllt.

Åre kommun mäter målet för god ekonomisk hushållning med totalt 14 olika indikatorer. Resultaten från samtliga indikatorer sammanställs, och totalt ska mer än 80 procent av samtliga indikatorer vara uppnådda för att kommunen ska anses ha en god ekonomisk hushållning. Dessutom ska minst en indikator inom respektive målområde vara uppnått för att kommunen skall anses klara god ekonomisk hushållning.

Helhetsbedömning av kommunens arbete med god ekonomisk hushållning

Bedömningen är att kommunen inte uppfyller kommunfullmäktiges mål om god ekonomisk hushållning. Vid utgång av 2022 har kommunen uppfyllt 6 mål varvid 8 mål inte är uppfyllda. Det är framför allt inom området för ett hållbart medarbetarskap och ekologisk hållbarhet som kommunen har störst utmaningar kopplat till uppsatta verksamhetsmål.

EKONOMI

Intäkts och kostnadsutveckling

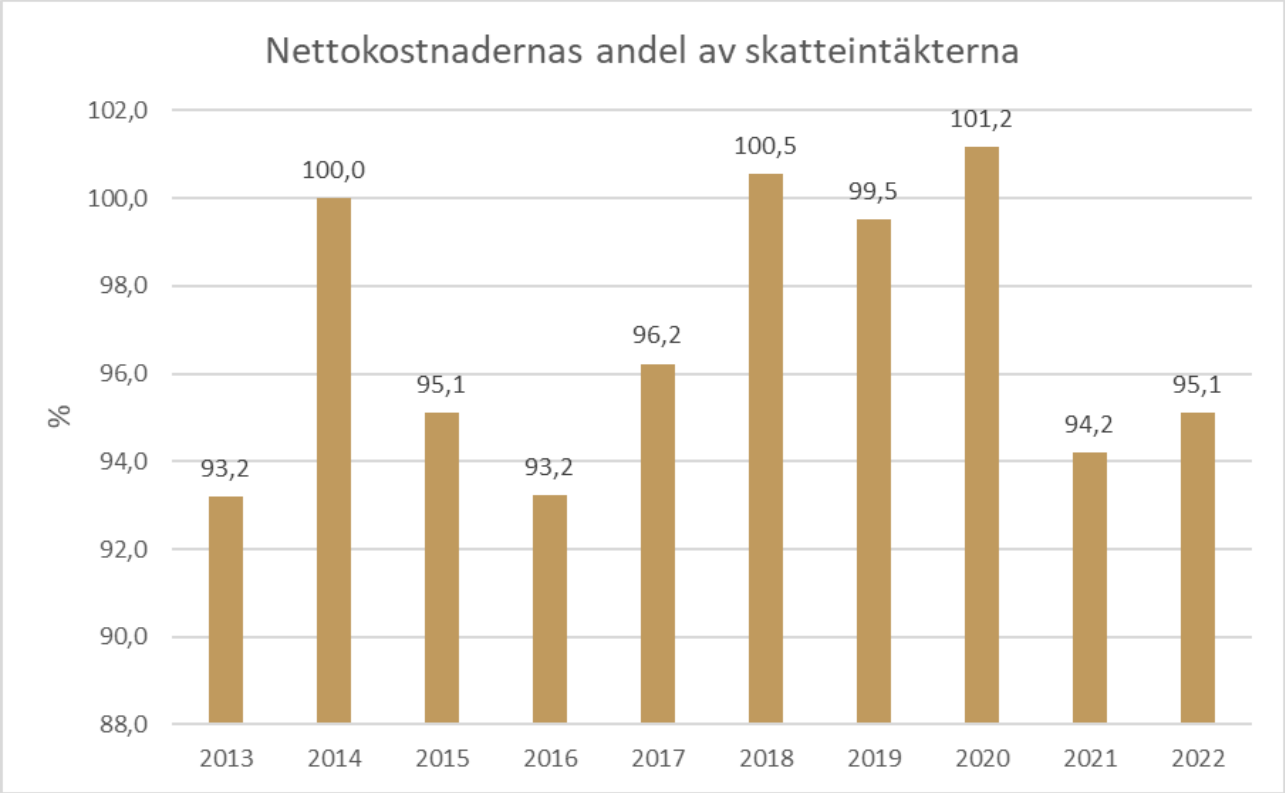

Ett viktigt mått, närbesläktat med kommunens mått för sitt resultatmål, är hur skatte- och bidragsintäkterna ska användas till driftkostnader inklusive avskrivningar. För år 2022 uppgår andelen till 95,1 procent vilket betyder att kommunens nettokostnader understiger andelen skatteintäkter och bidrag.

Ett annat viktigt mått för att långsiktigt säkerställa en gynnsam och stabil ekonomi är att kostnaderna inte ökar mer än intäkterna. Under 2022 ökade skatteintäkterna och bidrag med 4,6 procent, främst förklarat av oväntad bra ekonomi under pandemiåren. Kostnaderna för verksamheten har under 2022 ökat med 5,6 procent vilket procentuellt överstiger ökningen av kommunens intäkter. Under 2023 väntas kostnaderna fortsätta öka i en snabbare takt än intäkterna och det är därför viktigt att kommunen följer utvecklingen under kommande år och löpande ser över kostnader.

Investeringar

Det av kommunfullmäktige beslutade investeringsutrymmet i kommunens utvecklingsplan för 2022 uppgick till 104 mnkr. Av det totala utrymmet prioriterade kommunstyrelsen nya investeringar om totalt 98,1. Från 2021 års budget överfördes 101,2 mnkr till budgetram 2022. Den totala budgetutrymmet 2022 uppgick därför till totalt 200,3 mnkr.

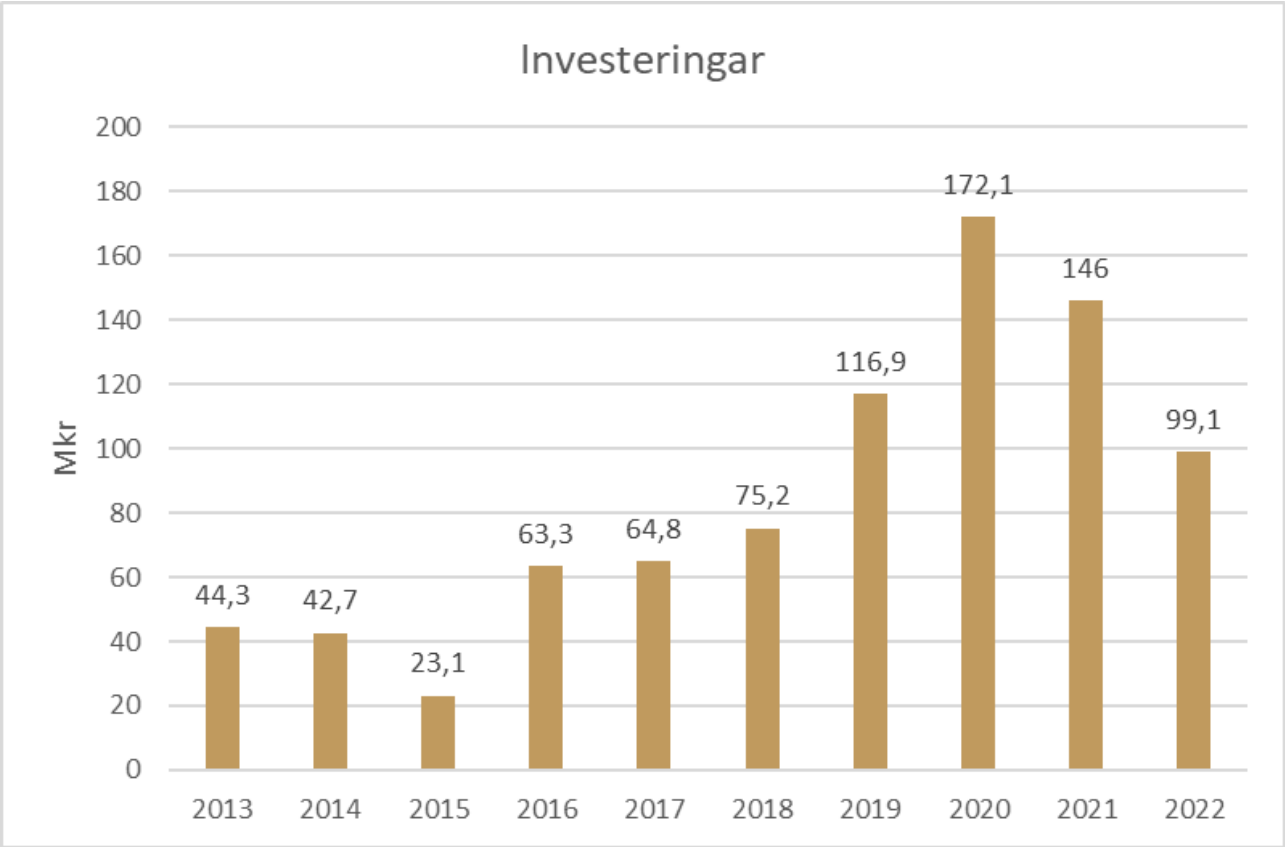

Under året har investeringar motsvarande 99,1 mnkr genomförts, vilket innebär att 101,2 mnkr återstår av budgeterat utrymme där de prioriterade medlen om 77,7 mnkr föreslås överföras till 2023.

Kommunen har under året finansierat samtliga investeringar på egen hand, vilket främst beror på att endast hälften av de planerade investeringarna genomfördes under året, självfinansieringsgraden 2022 uppgår till 159 procent. Kommunens verksamhetsfastigheter ägs av Årehus. Under 2014 genomfördes en utredning gällande ansvaret för fastighetsinvesteringar. Utredningen resulterade i att samtliga investeringar gällande verksamhetsfastigheter bekostas av Årehus medan kommunen får en höjning av hyran.

Nettoinvesteringar i förhållande till avskrivningar

Nettoinvesteringar i förhållande till avskrivningar visar i vilken mån kommunen reinvesterar i den takt som anläggningstillgångarna minskar i värde genom årliga avskrivningar. För att inte urholka kommunens anläggningskapital bör investeringarna ligga på samma nivå som avskrivningarna över tid. Åre kommun har valt att dessutom lägga till resultat enligt det finansiella målet i det årliga investeringsutrymmet för att framför allt bygga ut kapaciteten i verksamheterna. För den avgiftsfinansierade verksamheten inom vatten, avlopp och renhållning kan investeringsutrymmet även öka genom intern eller extern finansiering beroende på behov av upprustning och kapacitetsökning. Den genomsnittliga nivån på investeringarna de senaste tio åren uppgår till cirka 84,8 mnkr. Under 2022 minskade dock investeringstakten till totalt 99,1 mnkr (från 146 mnkr 2021) främst på grund av att flera stora investeringsprojekt börjat att färdigställas inom VA-verksamheter. Verksamheten för Vatten och avlopp har även haft kompetensförsörjningsproblem under året vilket har medfört att flera av de planerade investeringarna har fått skjutas upp. Det råder fortsatt stort investeringsbehov inom utbyggnad av förskolor i kommunen och under kommande år väntas en ny förskola i Duved där Årehus ansvarar för själva byggnationen.

Soliditet

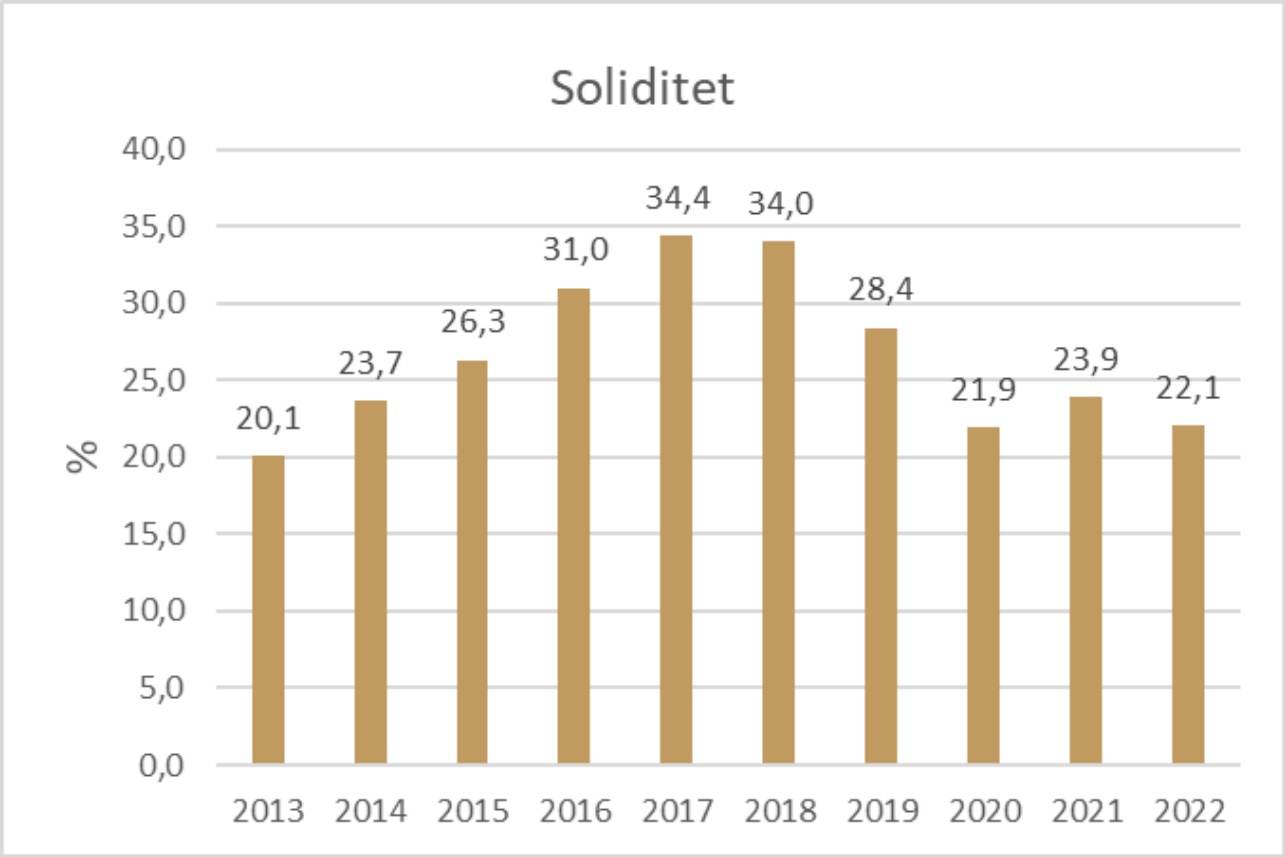

Soliditeten visar hur stor andel av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital och är ett viktigt mått på kommunens ekonomiska styrka på lång sikt. Den långsiktiga trenden är mer intressant än förändring enstaka år. Ett av de finansiella målen i Åre kommun är att soliditeten ska uppgå till minst 20 procent inklusive pensionsförpliktelserna. För koncernen skall soliditeten minst uppgå till 15 procent. Soliditeten är fortsatt stark men har minskat något under 2022 till följd av en större balansomslutning till följd av att kommunen under året ingått i ett 25 årigt hyresavtal med Århus för Skolan i Duved. Kommunen klarar dock sitt finansiella mål om en soliditet på 20%. Kommunen kommer framgent behöva fortsätta att budgetera med starka resultat för att klara av utbyggnad av kapacitet inom verksamheterna.

Likviditet

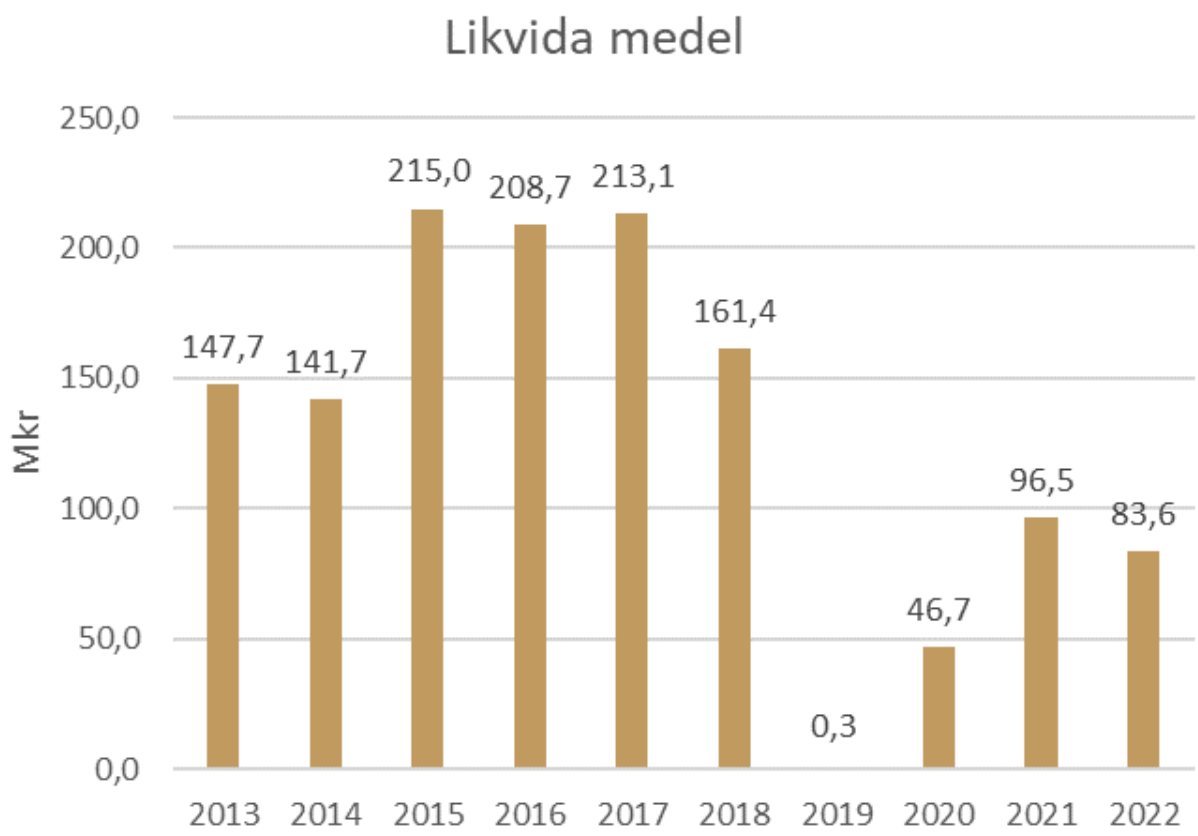

Likviditeten ger besked om kommunens kortsiktiga betalningsberedskap, det vill säga förmågan att kunna betala de löpande utgifterna.

Likvida medel uppgår till 83,6 mnkr vid årets slut. Det är 12,9 mnkr lägre än motsvarande period året innan. Koncernens likvida medel uppgår till 107 mnkr vid årets slut. Kommunfullmäktige beslutade 2018 att avsätta medel för finansiering av framtida pensionsmedel i en stiftelse varför likviditeten påverkades negativt med 100,6 mnkr 2019.

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsberedskap. En oförändrad eller ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts.

Likviditeten varierar under året till följd av att vissa avgifter debiteras kvartalsvis, terminsvis och årsvis.

Kassalikviditet i förhållande till korta skulder (mkr)	2021	2022
Kassa, bank	96,5	83,6
Korta skulder	188,5	204,8
Kassalikviditet	51,2%	40,8%

Normalt eftersträvas ett riktvärde på 100 procent på kassalikviditeten. Det innebär att korta tillgångar är lika stora som korta skulder. Kommunens nivå på 40,8 procent indikerar att kommunen har en något svag likviditet för att möta korta skulder. I de kortfristiga skulderna ingår semester- och ferielöneskuld som utgör cirka 14 procent av de kortfristiga skulderna. Den förändras normalt inte i någon större omfattning under året och utgör därför ingen större belastning på likviditeten.

Balanslikviditet i förhållande till korta skulder (mkr)	2021	2022
Omsättningstillgångar	266,7	287,1
Korta skulder	188,5	204,8
Balanslikviditet	141,5%	140,2%

Balanslikviditeten, som utgörs av likvida medel, fordringar samt lagervärden i förhållande till kortfristiga skulder uppgår till 140,2 procent. Värdet bör ligga på 100% eller högre för att indikera att kommunen har en god förmåga att betala sina korta skulder.

Sammanfattning och utvärdering av ekonomisk ställning

Redovisningen och den finansiella analysens syfte är att identifiera problem. Kommunallagen ställer även krav på att kommunerna ska utvärdera den ekonomiska ställningen. De viktigaste slutsatserna som kan lyftas fram är:

1. Koncernen når 2 procent resultat efter balanskravsjusteringar vilket medger en förbättrad finansiell ställning för att möta framtida investeringar.

2. Koncernen klarar fortsatt sitt soliditetsmål om 15 %.

3. Ett omfattande investeringsbehov med ökade avskrivningar, räntor eller hyror samt en djup och långvarig lågkonjunktur till följd av kriget i Ukraina är några faktorer som kan försämra den ekonomiska ställningen de kommande åren.

Balanskravsresultat

Årets resultat

Åre kommun redovisar för 2022 ett resultat på 100,8 mnkr och resultat efter balanskravsjusteringar på 50,2 mnkr.

Årets resultat efter balanskravsjusteringar budgeterades till 16,3 mnkr vilket motsvarade 2 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Årets resultat efter balanskravsjusteringar jämfört med budgeten innebär en avvikelse på 33,9 mnkr.

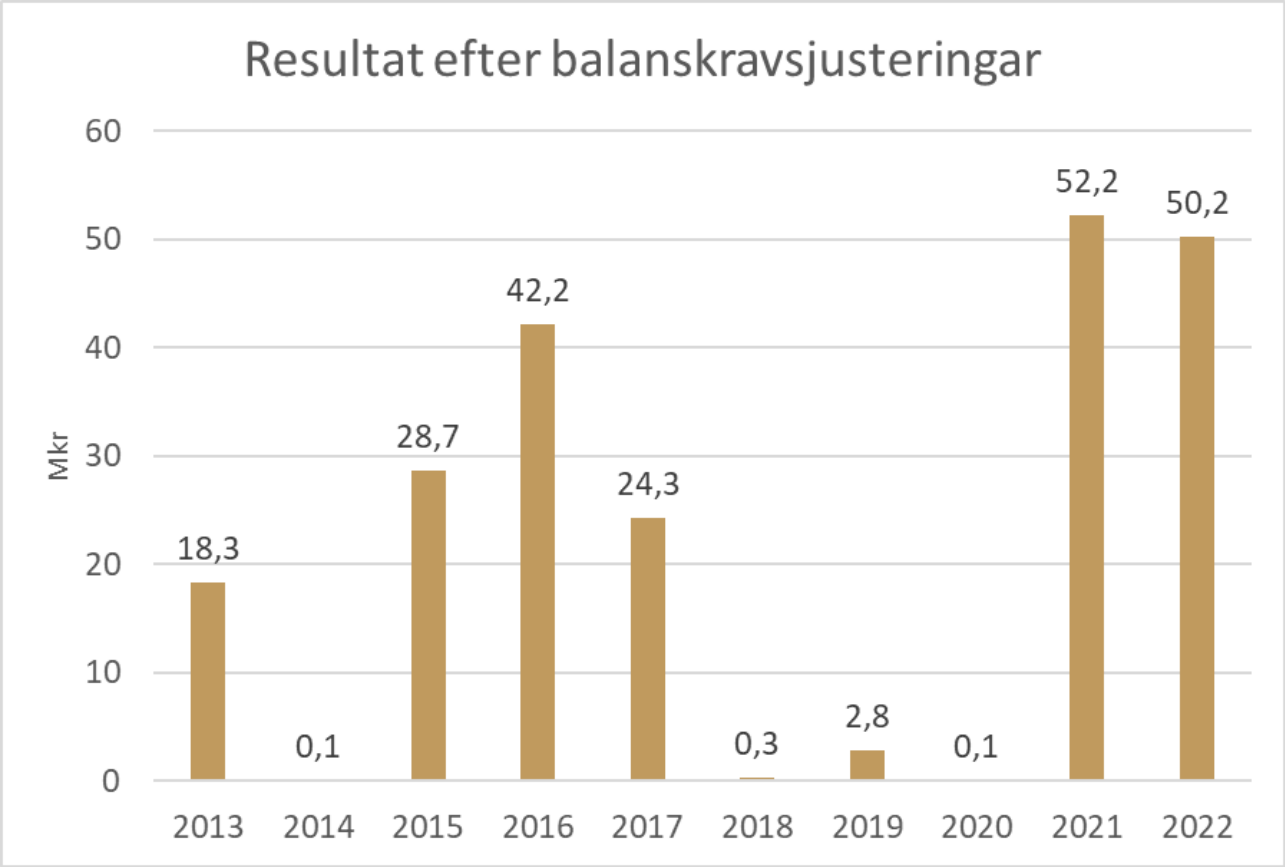

Balanskravet innebär att intäkterna måste överstiga kostnaderna och ska ses som ett krav på en lägsta godtagbar nivå på resultatet. För att dessutom leva upp till kravet på en god ekonomisk hushållning ska resultatet över tiden överstiga denna miniminivå. Ett eventuellt underskott mot balanskravet ska återställas inom de kommande tre budgetåren. Åre kommun har dock uppfyllt balanskravet de senaste tre åren och har således inget underskott att återställa.

Balanskravsutredning	2021	2022
Årets resultat	**75,0**	**100,8**
Samtliga realisationsvinster	-27,5	-57,3
Vissa reavinster enl. undantagsmöjlighet	0,0	0,0
Vissa reaförluster enl. undantagsmöjlighet	0,0	0,0
Orealiserade förluster i värdepapper	0,0	0,0
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0,0	0,0
Ansvarsförbindelse pensioner	0,0	0,0
lanspråktagande av öronmärkta medel från Social investeringsfond	4,6	6,6
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**52,2**	**50,2**
Medel till resultatutjämningsreserv	0,0	0,0
Medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0
Balanskravsresultat	**52,2**	**50,2**
Öronmärkta medel till Social investeringsfond	0,0	0,0
Balanskravsresultat efter justering av öronmärkta medel	**52,2**	**50,2**

Årets resultat efter balanskravsjustering, som motsvarar 5,9 procent av skatteintäkter och statsbidrag, innebär att kommunen uppfyller det finansiella målet om att resultatet ska uppgå till 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Realisationsvinster om 57,3 mnkr hänförliga till försäljningar av anläggning och omsättningstillgångar har reducerats från resultatet i balanskravsutredningen. Balanskravet har även tagit hänsyn till 6,6 mnkr hänförliga till öronmärkta medel kopplat till kommunens sociala investeringsfond.

Generellt brukar ett resultat på 2 procent av skatteintäkter och statsbidrag betraktas som god ekonomisk hushållning utifrån det finansiella perspektivet, eftersom ett sådant resultat ger utrymme för att över en längre tid skattefinansiera större delen av en normal investeringsvolym i en kommun.

Social investeringsfond

Sammanlagt har 40,9 mnkr öronmärkts till fonden av tidigare års överskjutande resultat. Totalt 40,9 mnkr har beslutats om till olika projekt som löper under tiden 2017-2026.

Resultatutjämningsreserv

Kommunfullmäktige beslutade 2013 att införa en så kallad resultatutjämningsreserv. Syftet med resultatutjämningsreserven är att kunna nyttja tidigare överskott för att klara balanskravet under år med en svagare utveckling av skatteunderlaget. Sammanlagt har 47 mnkr reserverats från tidigare år, vilket motsvaras av den del av balanskravsresultatet som översteg 2 procent för åren 2010 till 2012.

Väsentliga personalförhållanden

Väsentliga personalförhållanden

Syftet med att redovisa väsentliga personalförhållanden är att återge och följa upp ett antal personalstrategiska nyckeltal samt att ge en samlad beskrivning över kommunens största investering och viktigaste resurs, medarbetarna. Det är först när vi har en samlad bild av olika mått och nyckeltal som en helhetsbild av kommunens status kan ses. Redovisningen innehåller personalstatistik där jämförelse sker med föregående år.

Redovisningen avser tillsvidareanställda och månadsanställda tre månader eller mer om inte annat anges.

Antal medarbetare och anställningsformer Antalet medarbetare som hade en tillsvidareanställning ökade med 20 stycken (2,0 procent) och uppgick till 1 019 stycken. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden har sjunkit något för kvinnor och ökat något för män. Tidsbegränsade anställningar med månadslön ökade med 22 stycken (14,5 procent).

Av de tidsbegränsade anställningarna med månadslön per 31 december 2022 var 32,8 procent allmän visstidsanställning/särskild visstidsanställning, 23 procent vikariat, 17,8 procent tidsbegränsad anställning enligt skollagen och 26,4 procent var exempelvis provanställningar eller bidragsersatta anställningar. Antalet medarbetare, omräknat till årsarbeten, som fick timlön under året har minskat mot föregående år med 7,8 procent.

Antal timavlönade omräknade till årsarbetare har minskat och antal tillsvidareanställningar och visstidsanställningar har ökat vilket är positivt men vi behöver fortsätta öka andelen tillsvidareanställningar samt arbeta för att den genomsnittliga sysselsättningsgraden ökar (främst hos kvinnor).

Medellön Vid årsskiftet är kvinnornas medellön 99,5 procent av männens medellön. Lönekartläggning utförs årligen och visar på att det inte finns några osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor inom likvärdiga yrkeskategorier. I 2021 års lönekartläggning noterades att det skett en negativ förändring i löneskillnader för kvinnor i fem grupper baserat på arbetsvärdering. Det är en tendens som fortsatt syns för fyra grupper i årets lönekartläggning. Förändringen är inte så drastisk att det krävs en handlingsplan däremot ser arbetsgivaren att lönesättande chefer behöver vara uppmärksamma vid lönesättning.

Ålders- och könsfördelning De tillsvidareanställda i Åre kommun fördelar sig på 76,5 procent kvinnor och 23,5 procent män. Antalet chefer var 69 stycken varav 62,3 procent var kvinnor. Vid årsskiftet var tre av fem kontorschefer kvinnor.

De största förändringarna i ålderssammanställningen är att antalet tillsvidareanställda i åldersgruppen upp till 25 år har ökat med 50 procent och visstidsanställda i samma åldersgrupp har ökat med 125 procent. Antalet tillsvidareanställda i åldersgruppen 61 år och äldre har ökat 11,5 procent och visstidsanställda i samma åldersgrupp har minskat 41,2 procent.

Pensionsavgångar 2022 var det 26 beviljade pensioner varav 6 gick i pension vid 65 års ålder. Av övriga 20 så var hälften äldre än 65 år och hälften yngre än 65 år. Med den rörliga pensionsåldern mellan 62 och 68 år är det svårt att förutse antal pensionsavgångar per år men det är en ökning 2022 av antal som gick i pension. Pensionsskulden har ökat med 7,5 mnkr största orsaken till att skulden har ökat är uppräkning av pensionsskulden på grund av stigande inflation.

Sjukfrånvaro Statistiken i tabellen nedan bygger på sjukfrånvaro i relation till arbetad tid, oavsett anställningsform. Sjukfrånvaron har följts upp både månadsvis och tertialvis. Sjukfrånvaron 2022 (7,23 procent) är högre än 2021 (6,27 procent) och vi når inte målvärdet på 5 procent för perioden. Alla kontoren har en ökad sjukfrånvaro än föregående år. Det är stor skillnad mellan kontoren barn- och utbildningskontoret och socialkontoret i jämförelse mot kommunledningskontoret, samhällsbyggnadskontoret och staben i sjukfrånvaron och en tänkbar orsak till skillnaderna är att fler inom kommunledningskontoret, samhällsbyggnadskontoret och staben har haft möjlighet att arbeta på distans vid lättare förkylningssymtom.

Sjukfrånvarolängd 60 dagar eller längre har ökat 13,9 procent. Under året har mer än hälften av medarbetarna haft minst en sjukfrånvarodag.

Ackumulerat för året gällande antal dagar är utfallet 36 493 stycken vilket kan jämföras med 2021 där utfallet är 30 748 stycken. Det är en ökning med 18,7 procent. Antal tillfällen under perioden har ökat från 3 844 stycken, 2021 till 4 251 stycken 2022 och är en ökning med 10,6 procent. Sjukfrånvaron har ökat och det har även sjuklönekostnaden. 2021 var sjuklönekostnaden 14,2 mnkr och 2022 16,2 mkr, vilket är en ökning med 2 mnkr (14,1 %).

Kompetensförsörjning Ett långsiktigt och strategiskt arbete är ytterst centralt för att utveckla Åre kommuns varumärke som en attraktiv arbetsgivare, för både nuvarande och framtida medarbetare. Det ligger en stor utmaning i att attrahera svårrekryterade yrkesgrupper, men lika viktigt är att fokusera på att behålla den kompetens som redan finns i kommunen. Behovet av kompetens finns dels här och nu, dels på längre sikt. Grunderna i den strategiska kompetensförsörjningen för vår kommun utgår från ARUBA-modellen som är en allmänt vedertagen modell inom HR som beskriver de olika delarna inom arbetslivs- och kompetensförsörjningscykeln. ARUBA – står för att attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avveckla. Under året har områdena; utveckla och behålla fått stå i fokus. En del av detta handlar om chefers förutsättningar och en ny chefspolicy har gemensamt tagits fram av chefer och fackliga parter. Det återkommande chefsforumet har genomförts vid tre tillfällen under 2022 och dessa tillfällen har gett cheferna möjlighet att få information, inspiration och möjlighet att tillsammans reflektera över sin situation på arbetet. Kvalitetssäkring vid rekrytering av chefer genom förstärkt rekryteringsstöd från HR-avdelningen har fortsatt ske och ett årshjul för personalrelaterade frågor har tagits fram**.**

Analys exitenkät 2022 (svar för januari-december 2021 inom parentes) Antal svar: 60 svar har inkommit under 2022 (53st för helåret 2021). 95 enkäter (74st) är utskickade. Svarsfrekvens 63 procent, en minskning från 72 procent för år 2021

Alla tillsvidareanställda som byter arbetsplats inom kommunen eller avslutar sin anställning hos Åre kommun erbjuds att lämna synpunkter via en avslutningsenkät. Även de som haft tidsbegränsade anställningar har haft möjlighet att svara på enkäten om de önskat det. Av dem som slutat och svarat på enkäten under 2022 har 100 procent varit tillsvidareanställda.

De flesta som slutar/byter anställning har varit anställda 2–5 år. De vanligaste orsakerna till att man slutar är att man sökt eller erbjudits annat arbete, 38 procent, och pension, 14 procent, följt av avsaknad av utvecklingsmöjligheter, 10 procent samt arbetsbelastning/annat/privata omständigheter, 7 procent vardera. Under 2021 var de vanligaste orsakerna, utöver erbjudits annat arbete, pension samt ”annat”.

Trots en positiv utveckling kring den sociala, organisatoriska och fysiska arbetsmiljön uppger 25 procent (15 procent) att det förekommer någon form av diskriminering, kränkande särbehandling eller vuxenmobbning på arbetsplatsen.

En övervägande del, 87 procent (91 procent), anser att man har fått den kompetensutveckling som man önskat och 62 procent (ca 78 procent), anser att arbetsgivaren har tagit vara på den kompetens och erfarenhet man besitter. Ungefär 63 procent (cirka 66 procent) anser att man haft en god löneutveckling medan 38 procent (cirka 34 procent) anser att löneutvecklingen inte har varit så stor som man önskat.

Drygt hälften, 58 procent, anser sig kunna påverka sina egna arbetssituationer (cirka 76 procent). De allra flesta, 76 procent (86 procent), anger att de har en bra kommunikation med sin chef och 76 procent (92 procent) upplever att man har balans mellan arbetsliv och vardagsliv.

Andelen som kan rekommendera Åre kommun som arbetsgivare är 53 procent vilket är en minskning från år 2021 då ca 75 procent av de svarande på avslutningsenkäten kunde ge en rekommendation.

Nyckeltal personalekonomisk redovisning	2021	2022
Antal anställningar		
tillsvidare	999	1 019
visstids	152	174
antal årsarbetare	1 032,48	1 011,23
Antal timavlönade omräknat till årsarbeten	65,09	60,01
Andel tillsvidareanställda kvinnor	77,2	76,5
Andel tillsvidareanställda män	22,8	23,5
Genomsnittlig sysselsättningsgrad, tillsvidareanställda	**2021**	**2022**
kvinnor	93,03	92,97
män	96,91	97,09
Medellön i kronor för tillsvidareanställda	**2021**	**2022**
kvinnor	32 883	33 408
män	33 576	33 573
Ålderssammanställning	**2021**	**2022**
Tillsvidareanställda (antal)	999	1 019
-25	16	24
26-35	204	199
36-45	242	261
46-55	269	261
56-60	146	138
61 -	122	136
	2 021	2 022
Visstidsanställda (antal)	152	174
-25	12	27
26-35	46	48
36-45	38	39
46-55	24	32
56-60	15	18
61 -	17	10
Pensionsavgångar	20	26
varav vid 65 år	7	6
Sjukfrånvaro (alla tal i procent) Innefattar alla anställda	**2021**	**2022**
Total sjukfrånvaro	6,27	7,23
kvinnor	6,88	7,96
män	4,61	5,23

Nyckeltal personalekonomisk redovisning	2021	2022
Sjukfrånvaro -29 år	6,66	8,13
Sjukfrånvaro 30-49 år	5,69	6,17
Sjukfrånvaro 50-	6,91	8,37
Sjuk över 59 dagar	33,12	37,26
Andel medarbetare utan sjukfrånvaro	48,75	45,27
Barn- och utbildningskontor	7,84	8,33
Socialkontor	6,25	7,57
Samhällsbyggnadskontor	3,00	4,56
Kommunledningskontor	3,96	4,79
Stab	1,82	2,83
Personalkostnader i mkr	**2021**	**2022**
Totalt	636	640,6
Lönekostnad	448	453,8
Personalomkostnader (PO):	187,7	186,8
Total sjuklönekostnad inkl PO	14,2	16,2
Övertidsskuld inkl PO	1,9	2,3
Semesterskuld inkl PO	34	34,3
Pensionsskuld	91,2	98,7
därav avsatta till pensioner	61	68,1
därav individuella valet	27,4	27,8
samt ansvarsförbindelser	186	178,4

Politisk målstyrning resultat

Resultattabell

Utvecklingsområde	Utvecklingsmål	BoUK	KLK	Stab	SK	SBK	Årehus
Välfärd genom ökad samverkan	Säkra välfärden genom ökad samverkan						
	Bättre infrastruktur genom ökad samverkan						
Det goda livet	Bygg kapacitet för framtiden						
	Minska utanförskapet och öka sysselsättningen						
I medborgarens tjänst	Involvera medborgarna mer						
	Förbättra företagsklimatet						
	Gott ledarskap och medarbetarskap						

Välfärd genom samverkan

Beskrivning

Genom samverkan med civilsamhället, näringslivet, andra kommuner, statliga verk och myndigheter samt regionen skapar vi bättre förutsättningar för att säkra och stärka välfärden. För att lyckas med välfärdens utmaningar behöver den interna samverkan i kommunen mellan våra olika verksamheter men också mellan politik och tjänstemannaorganisationen öka.

Säkra välfärden genom ökad samverkan

Kommunledningskontoret, socialkontoret, samhällsbyggnadskontoret samt Årehus har valt att fokusera mot målet Säkra välfärden genom ökad samverkan.

Kommunledningskontoret uppnår ej delmålet att Stärka den digitala mognaden i organisationen för att bidra till ett effektivare resursutnyttjande och ökad produktivitet, vilket är ett viktigt och långsiktigt arbete. En chefsintroduktionsutbildning med syfte att öka den digitala mognaden har tagits fram och samtliga chefer på kommunen har varit inbjudna att delta vid fyra olika tillfällen. Endast 15 chefer har deltagit av de 30 som var målsättningen.

Socialkontoret har som delmål att under 2022 se över möjligheter till samverkan med grannkommunen Krokom. Under året har individ- och familjeomsorgen inlett samverkan med Krokoms kommun gällande ett avtal, vilket nu är under bearbetning. Detta avtal tas fram med hjälp av Sveriges kommuner och regioner (SKR) och syftar till att kommunerna ska kunna bistå varandra med myndighetsutövning.

Ett aktuellt område att samverka inom är familjerätt, där en sammanslagning skulle innebära en möjlighet till specialisering inom området och därmed ökad kompetens. Ett annat område är dödsbohandläggning, denna fråga är liten i respektive kommun och ett samarbete skulle innebära ökad effektivitet. En målsättning är att avtalet ska undertecknas under första halvåret 2023.

Vidare har arbetsmarknadsavdelningen som delmålet beskriver tagit fram ett förslag till Handlingsplan för arbetsmarknadsstrategi. Förslaget har samverkats av arbetsmarknadschef tillsammans med kontorschefer, socialkontorets ledningsgrupp och utvalda berörda chefer. Under senhösten 2022 fanns frågor från kommunledningskontoret om handlingsplanen skulle redovisas som en delgivning i stället för ett beslut vilket innebar att processen flyttades fram. Klart är att handlingsplanen nu skall fastställas av kommunstyrelsen i

början av 2023.

Socialkontoret når delmålet för 2022.

Samhällsbyggnadskontoret uppnår ej delmålet att Tillgodose medborgarnas hjälpbehov genom samarbete och nya arbetssätt. Räddningstjänsten planerade att ta fram nya arbetssätt för att lösa tillgängligheten i glesområdena, och där utbildning av medborgare skulle ske under året för att stärka deras förmåga att själv kunna hantera vissa insatser. Detta har dock inte kunnat prioriterats eftersom räddningstjänsten förbereder sig för övergång till Jämtlands räddningstjänstförbund. Däremot har räddningstjänsten arbetat tillsammans med miljöavdelningen i MÅRE-gruppen: livsmedel, räddning, social, polis, Skatteverket, tullverket.

Årehus har uppnått delmålet att Säkra välfärden genom ökad samverkan. Bolaget arbetar med att driva Duved Framtid projektet framåt där dialoger genomförs fortlöpande med invånarna i Duved. I Duved är de tre första detaljplanerna antagna och arbete med byggnadslov pågår.

Utvecklingsarbete i Undersåker. Processen med allaktivitetshuset i Undersåker pågår där Årehus inväntar en beställning och bygglov. Detaljplanen för Stamgärde skola är antagen och byggnationen är påbörjad.

Projekt Brolägda är i gång och kommer att tillföra 160 lägenheter till centrala Åre.

Gula huset i Mörsil: konvertering till lägenheter är påbörjad.

Målnedbrytning
KLK, Utvecklingsavd: Stärka den digitala mognaden i kommunen för ett effektivare resursutnyttjande och ökad produktivitet.
SK: Säkra välfärden genom samverkan.
SBK, Räddningstjänsten: Tillgodose medborgarnas hjälpbehov genom samarbete och nya arbetssätt.
Årehus: Säkra välfärden genom ökad samverkan.

Bättre infrastruktur genom ökad samverkan

Årehus uppnår inte delmålet för 2022 gällande Bättre infrastruktur genom ökad samverkan.

Genom ett ökat samarbete mellan Årehus och kommunens olika funktioner få en framhållning som ger möjlighet att bygga i tid och därmed öka tillgängligheten. Uppföljning av delmålet för 2021 visar att Mörsils förskola togs i bruk i oktober/november 2021, Bräckegården har försålts av mark och exploatering (MEX) varför projektet ej går att genomföra. Avseende allaktivitetshallen för Årehus diskussioner med de lokala föreningarna. Gällande förskola i Järpen är ingen beställning gjord. Delmålet nås inte för 2022.

Målnedbrytning
Årehus: Skapa bostäder och samhällsfastigheter.

Det goda livet

Beskrivning

Genom att skapa kapacitet i kommunens verksamheter och fortsätta utveckla en attraktiv kommun att bo och leva i samt genom ett större fokus på ökad sysselsättning skapas bättre förutsättningar för det goda livet.

Bygg kapacitet för framtiden

Kommunledningskontoret, barn- och utbildningskontoret, socialkontoret samt samhällsbyggnadskontoret har valt att fokusera mot målet Bygg kapacitet för framtiden.

Kommunledningskontoret har uppnått ett av tre delmål gällande Bygg kapacitet för framtiden och därmed är

målet för 2022 ej uppnått.

Kommunledningskontoret har som delmål "Att säkerställa den hållbara tillväxten och kommunal service i Åre kommun" vilket är kopplat till genomförandet av projektet Strategisk samhällsplanering. Kontoret har tillsammans med samhällsbyggnadskontoret arbetat med former för strategisk samhällsplanering. Projektet syftar till en helhetslösning i form av en kommunövergripande process, gemensamma arbetssätt och rutiner samt skapa förutsättningar för en hållbar samhällsutveckling som utgår från politisk vilja och faktiska behov.

Inköpsavdelningens delmål att Sätta basen -säkra att lagar och krav kan efterlevas är beroende av att organisationen med beställarsamordnare är tillsatta/utnämnda på kontoren vilket glädjande nog kommit på plats före årsskiftet. En stor utbildningsinsats har dessutom genomförts under året vilket gör att delmålet för 2022 nås.

Tillväxtavdelningens delmål att säkerställa den hållbara tillväxten och kommunal service i Åre kommun har måttet kopplat till att processer i projektet Strategisk samhällsplanering är klara och används. Stora resurser har avsatts för att under flaggan "Strategisk samhällsplanering 2.0" sätta tydliga strukturer för arbetet framåt. Detta arbete avstannade tyvärr under året och därmed nås inte delmålet för 2022.

Även delmålet Tekniska avdelningen arbetar systematiskt med strategisk planering och intern samverkan för att skapa goda förutsättningar att kunna bygga kapacitet för framtiden är knutet till projektets genomförande. Tekniska avdelningen har under året fortsatt det systematiska arbetet med långsiktig planering av underhållsplaner och dessa är för delar av verksamheten färdigställda. Övriga delar påverkas också av att arbetet i projektet strategisk samhällsplanering gått i stå därmed nås ej delmålet för 2022.

Barn- och utbildningskontoret har uppnått ett av två delmål gällande Bygg kapacitet för framtiden och därmed är målet för 2022 ej uppnått.

Barn- och utbildningskontoret har uppnått målet för 2022 gällande "En förskola och skola som klarar en ökad tillväxt av barn och elever". Kontoret har tagit fram en rutin för systematisk rapportering av hur barn/elevökningar påverkar lokalbehoven. Kontoret har även tydliggjort behovet av lokaler för förskolor i området Undersåker-Duved. Det kvarstår fortfarande vissa oklarheter kring byggprocessen vid nybyggnationer men kontoret anser ändå att man till stor del tydliggjort barn- och utbildningskontorets ansvar och behov vid om- till- och nybyggnationer.

Barn- och utbildningskontoret har inte uppnått målet för 2022 gällande "Strategisk kompetensförsörjning som möter behoven gällande tillgång till legitimerad personal". På grund av hög arbetsbelastning och byte av flertalet chefer under 2022 har barn- och utbildningskontoret inte tagit fram en strategisk kompetensförsörjningsplan. Barn- och utbildningskontoret har heller inte utrett och samverkat framtida behov av legitimerad personal i verksamheterna. Barn- och utbildningskontoret har fört över målet för 2022 och tillhörande aktiviteter till 2023. Eftersom målet för 2022 till stor del sammanfaller med målet för 2023 borde det inte i någon större grad påverka måluppfyllelsen för 2023.

Socialkontoret når delmålet för 2022 genom att individ- och familjeomsorgen har påbörjat en utredning gällande nära socialtjänst. Däremot har ett större utredningsarbete inte kunnat genomföras då det i nuläget inte är klart hur lagen i detalj kommer se ut. Det vi vet är att den nya lagen kommer innehålla ett ökat fokus på förebyggande och icke biståndsbedömda insatser, och innebära ett förändrat uppdrag för IFO. Lagen träder i kraft 2024 vilket innebär att vi under 2023 kommer inventera insatser som är lämplig att erbjuda utan biståndsbeslut. Ett led i att förbereda för den nya lagen är att den redan väl utbyggda öppenvården i Åre kommun har förstärkts under 2022, genom införandet av ungdomscoacher som arbetar förebyggande med ungdomar från högstadieålder i nära samverkan med skola och fritid.

Vidare har LSS-avdelningen har arbetat med test i liten skala för att bygga kapacitet för framtiden. Under vintern och våren "överanställde" LSS-avdelningen ett antal medarbetare inom områdena personlig assistans och boende för att säkerställa kompetens och bemanning vid korttidsfrånvaro och under sommaren. Då vikariesituationen generellt under pandemin varit väldigt ansträngd och särskilt under sommaren har denna utökning i praktiken inte varit övertalighet utan behövts för att täcka frånvaro i den ordinarie organisationen, vilket minskat behovet av kostsamma inbeordringar.

Under första halvåret har chefer och administratörer inom hemvården genomgått en tredagars utbildning genom Time Care. Utbildningens innehåll handlade till stor del om bemanningsplanering och

kompetensplanering/försörjning. Verktyget TES (planeringsverktyg för hemtjänst och särskilt boende) har införts på särskilt boende under vår/sommar vilket skall underlätta vid bland annat kompetens- och bemanningsplanering.

Test i liten skala gällande ökad bemanning vid enheterna har inom hemvården genomförts under 2020, 2021 samt 2022. Resultatet är positivt, men ett adekvat resultat är svårt att uppvisa då bland annat covid-19 har påverkat antalet nyanställningar och antalet vikarier. Vikarietimmarna har minskat under 2020, 2021 samt under 2022. Framtagandet av en gemensam bemanningshandbok är påbörjat och färdigställs under början av 2023. Gemensamma regler vid bemanningsplanering är en förutsättning för att lyckas.

Projektet det digitala boendet (Thomégården) har äntligen återupptagits efter flera år av pandemi. Projektet syftar till att testa välfärdsteknik inom äldreomsorgen och planen för detta förväntas vara färdig i mars 2023.

I projekt bemanningsekonomi var en del för måltidsavdelningen att träda ur bemanningsenheten. Städenheten gjorde det under 2021 och för att avdelningen ska ha möjlighet att optimera rekrytering av vikarier så är det nödvändigt att hela avdelningen gör på samma sätt. Processen har avstannat på grund av att både enhetschef på bemanningsenheten och personalchef slutat. Under 2023 kommer vi att arbeta med bemanningsstrategi i hela måltidsavdelningen för att nå målet att nyttja resurserna optimalt. Vidare är en kartläggning över bemanningen i tillagningsköken genomförd. Inga åtgärder eller justeringar är gjorda under året, på grund av byte av chefer och brist på resurser.

Samhällsbyggnadskontoret har uppnått delmålet för 2022. Kontoret har under 2021 och 2022 genomfört 13 aktiviteter och nya arbetssätt implementerades med syftet att effektivisera detaljplanarbetet samt att tillse att plan- och byggavdelningen ska uppfattas som tydliga och effektiva. Det ökade samarbetet internt leder till större förståelse mellan avdelningarna kring varandras uppdrag. Varje nystartad detaljplan har en projektgrupp att tillgå med representanter från andra avdelningar på kommunen som behöver vara involverade. Arbetet bör dock följas upp på flera nivåer (kontor) inom organisationen då involvering av berörda avdelningar är avgörande för att planarbetet blir framgångsrikt.

Målnedbrytning
BoUK: En förskola och skola som klarar en ökad tillväxt av barn och elever i kommunen.
KLK, Inköpsavd: Sätta basen -säkra att lagar och krav kan efterlevas.
KLK, Tillväxtavd: Säkerställa den hållbara tillväxten och kommunal service i Åre kommun.
KLK: Tekniska avdelningen arbetar systematiskt med strategisk planering och intern samverkan för att skapa goda förutsättningar att kunna bygga kapacitet för framtiden.
BoUK: Strategisk kompetensförsörjning som möter behoven gällande tillgång till legitimerad personal.
SK: Bygg kapacitet för framtiden
SBK: Plan- och byggavdelningen ska arbeta systematiskt med strategiska frågor och kommunal samverkan

Minska utanförskapet och öka sysselsättningen

Barn- och utbildningskontoret har uppnått delmålet för 2022 gällande Minska utanförskapet och öka sysselsättningen.

Barn- och utbildningskontoret har uppnått målet för 2022 gällande att "Minska utanförskapet och öka sysselsättningen genom att successivt öka andelen behöriga till gymnasiet". Kontoret har synliggjort och åtgärdat förbättringsbehov enligt utbildningssystemets systematiska kvalitetsarbete samt har en stödjande samverkansprocess för barn/elever i riskzon även om kontoret ser att det fortsatt finns förbättringsbehov och utvecklingsområden inom respektive verksamhet.

Målnedbrytning
BoUK: Minska utanförskapet och öka sysselsättningen genom att successivt öka andelen behöriga elever till gymnasiet.

Beskrivning

Genom en ökad medborgardialog, större individuell möjlighet att påverka och genom att se till att det vi gör fokuserar på medborgarnytta, så ser vi till att ta tillvara de enskilda bygdernas, företagens och individernas unika möjligheter att utvecklas. Det måste vara lätt att göra rätt som företag i vår kommun. Företagen är de som skapar utveckling och tillväxt vilket leder till mer skatteintäkter. För att kunna leverera till dem vi finns till för måste kommunen bli en bättre arbetsgivare och skapa bättre karriärvägar.

Gott ledarskap och medarbetarskap

Staben och Årehus har valt att fokusera mot målet Gott ledarskap och medarbetarskap.

Staben uppnår inte sina delmål för 2022.

Ekonomiavdelningen har arbetat med delmålet "Ekonomiavdelningen ska jobba för ett gott medarbetarskap och ledarskap genom att höja kunskapen kring kommunens ekonomi och rutiner samt frigöra tid till kommunens kärnuppdrag" och genomfört 1 av 5 utbildningar i utbildningsplanen för 2022. Främsta anledningen till att inte utbildningarna genomförts enligt plan är införandet av ny budgetmodell. Arbete med budgetmodellen har blivit prioriterat då det är en relativ stor omställning för kommunens verksamheter och där med har behovet kring budgetfrågor ökat kraftigt. Avdelningen har diskuterat lite olika vägar för att ta fram en intern servicemätning men har ännu inte hunnit ta fram ett färdigt förslag. Målsättningen är att försöka färdigställa detta under 2023.

HR-avdelningen har under 2022 arbetat med delmålet Bidra till att skapa bättre förutsättningar för chefer. Detta är ett ständigt pågående arbete i samtliga prioriteringar/utvecklingsprojekt/processer som avdelningen avser att fullfölja. Att bygga ett gott ledarskap gör vi med tydlighet, ansvar och utveckling. Detta sker över lång tid och är komplicerat att följa upp. Idag följs det upp i medarbetarenkäten där vi även kan se trender i utvecklingen. Angående delmålet för 2022. så kommer arbetet med att ta fram en kommungemensam ledarskapsutbildning att fortsätta och färdigställas under 2023. Det digitalt tillbudssystem är upphandlat men ännu inte implementerat.

Årehus uppnår ej målet för 2022 gällande Gott ledarskap och medarbetarskap.

Utfall av medarbetarundersökning 2022 (2021 års utfall inom parentes)

- Arbetsgrupp 4,18 (3,92) +6,6%
- Arbetsmiljö 3,62 (3,68) -1,7%
- Ledarskap 3,73 (3,71) +0,5%
- Attraktiv arbetsgivare 3,66 (3,88) -5,7%
- Motivation 4,12 (4,01) +2,7%
- Ledarskap 4,2 (4,17) +0,7%
- Styrning 3,78 (3,49) +8,3%

Medelvärde +1,63 procent. Målet var en förbättring med två procent.

Organisatoriska förändringar är genomförda, bolaget räknar med att förbättra NMI

Målnedbrytning
Stab, HR-avd: Bidra till att skapa bättre förutsättningar för chefer.
Stab, Ekonomiavd: Ekonomiavdelningen ska jobba för ett gott medarbetarskap och ledarskap genom att höja kunskapen kring kommunens ekonomi och rutiner samt frigöra tid till kommunens kärnuppdrag.
Årehus: Att årligen förbättra NMI.

Förbättra företagsklimatet

Kommunledningskontoret uppnår inte delmålet för 2022 gällande att Förbättra företagsklimatet.

Kommunledningskontoret arbetar med målet Förbättra företagsklimatet. Näringslivsenheten har avsatt resurser under året för att tillsammans med samhällsbyggnadskontoret säkerställa aktiviteter som leder till förbättrad upplevd service och bemötande. Åre kommun behöver ännu tydligare på lednings- och sedan styrnings-nivå för hela organisationen lägga en ordentlig grund för hur arbetet ska ske samlat framåt.

Kommunen ligger nära årets målsättning på 3,6 men når inte ända fram med resultatet 3,4. Mätning sker årsvis, därför kommer inte målet att nås under året.

Målnedbrytning
KLK Tillväxtavd: Förbättrat företagsklimat och företagsservice i Åre kommun

Involvera medborgarna mer

Staben, barn- och utbildningskontoret, socialkontoret, samhällsbyggnadskontoret samt Årehus har valt att fokusera mot målet Involvera medborgarna mer.

Staben uppnår delmålet för 2022. Kansliavdelningen har arbetat med delmålet Lättillgänglig och aktuell information till medborgare. Måttet för 2022 består i att ta fram en tydlig intern process för vad som ska informeras när och hur. Analysen har visat att processen inte gav förväntad effekt och projektet avslutas därför. Anledningen är att för att kunna använda processen så behöver grundförutsättningar som en ny och ändamålsenlig hemsida komma på plats och fokus kommer att läggas där i första hand.

Barn- och utbildningskontoret uppnår inte delmålet för 2022 gällande "Ökad delaktighet och stärkt dialog med elever och vårdnadshavare" eftersom man inte har fastställt en kontorsövergripande kommunikationsplan för att säkerställa tillgång till aktuell information och en god dialog med medborgarna kring kontorets verksamheter. Barn- och utbildningskontoret har fört över målet för 2022 och tillhörande aktiviteter till 2023. Eftersom målet för 2022 till stor del sammanfaller med målet för 2023 borde det inte i någon större grad påverka måluppfyllelsen för 2023.

Socialkontoret har inte uppnått delmålet för 2022 eftersom “testbädd för välfärdsteknik” inom vård och omsorg inte har färdigställts till följd av pandemin. Däremot har 16 chefer på socialkontoret genomgått ledarutbildning i God och nära vård som var ena delen av delmålet. Det är en förändringsledarutbildning i hur en kan implementera god och nära vård. För återstoden av cheferna på kontoret är denna utbildning ej relevant.

Samhällsbyggnadskontoret uppnår inte delmålet för 2022. Miljöavdelningen har valt att koppla ihop aktiviteten till att ta fram enkät/undersökningar och det politiska utvecklingsmålet till aktiviteten för kvalitetsmålet kring resultatet från NKI (nöjd kund index). Egna enkäter har tagits fram och skickats ut till målgrupper under året. Tyvärr har svarsfrekvensen varit låg vilket gör det svårt att dra slutsatser och goda analyser över vilka åtgärder som behöver sättas in. Bedömningen görs att enkäterna behöver omarbetas och förenklas för att på så sätt få högre svarsfrekvens och bedöma vilka informationsinsatser som är nödvändiga. Detta arbete kommer att fortsätta under 2023. Delmålet för året kring planerade informationsinsatser har inte uppnåtts eftersom vi inte kan bedöma relevanta åtgärder utifrån ett bristande underlag (enkätsvar).

Årehus uppnår inte delmålet för 2022.

NKI Trygghetsindex: 82,5 procent, jmf 83,1 procent 2021-12-31

Målnedbrytning
Stab, Kansliavd: Lättillgänglig och aktuell information till medborgare.
BoUk: Ökad delaktighet och stärkt dialog med elever och vårdnadshavare.
SK: Involvera medborgarna mer och Gott ledarskap och medarbetarskap

Målnedbrytning
SBK, Miljöavdelningen: Involvera medborgarna mer
Årehus: Involvera medborgarna mer

Förväntad utveckling

Ekonomi

Sverige går mot en lågkonjunktur och de negativa ekonomiska förändringarna har kommit snabbt och ger ett utmanande läge för Åre kommun de kommande åren. Hög inflation och stigande räntor kommer att ge kommunen ett minskande realt skatteunderlag både 2023 och 2024. Det finns en påtaglig risk för att omfattande besparingar kan drabba kompetensförsörjningen, utvecklingsinsatser, omställningar till ny teknik och kvalitetsbrister. Åre delar dock de ekonomiska svårigheterna med resten av många kommuner i Sverige och det kommer troligtvis behövas ekonomiskt stöd från staten för att förhindra negativa konsekvenser i välfärden. Då inflationen förväntas att gå tillbaka 2025 och sedan lägga sig på en normal nivå runt 2% 2026 ser kommunen att ekonomin kommer förbättras redan 2025. Idag har koncernen stora och flera lån upptagna för att öka kapaciteten i den kommunala servicen, detta medför att kommunen står med en större risk då räntorna höjs. Kommunen kommer även framgent behöva jobba med kompetensfrämjande åtgärder då flera verksamheter idag har brist på personal. Prognoserna för de kommande 10 åren gör gällande att de personer som går ut i arbetsverksam ålder inte kommer räcka till. Kommuner och regioner står för 25% av arbetstillfällen i Sverige men kommer behöva ca 80% av alla som går ut i arbete de närmaste 10 åren.

Det blir därför allt viktigare för kommunen att se över kostnader i verksamheten och arbete för att effektivisera verksamheterna med ny teknik eller genom att förändra utbudet så att medborgarna själva kan ta del av servicen utan att minska kvalitén. En annan viktig faktor för att kommunen framgent ska klara kompetensförsörjningen samt en fortsatt tillväxt är att tillse så det finns goda bostadsmöjligheter för de som lever och verkar i kommunen.

Samhällsplanering

Sedan år 2000 har Åre kommun haft en konstant befolkningstillväxt. Under dessa år har befolkningen ökat med ungefär 2 500 personer, vilket motsvarar en befolkningsökning på 26 procent. Den kraftiga befolkningsökningen ställer höga krav på den kommunala servicen och på grund av det bör den strategiska samhällsplaneringen och inriktningen vara ännu tydligare. Åre kommun arbetar idag med strategisk samhällsplanering på olika nivåer och i olika utsträckning, dock sker detta inte på ett tillräckligt strukturerat och sammanhållet sätt. Med den prognostiserade befolkningstillväxt som kommunen förutspår behöver arbetet med den strategiska planeringen bli ännu tydligare. Utveckling kopplat till strategiska processer sker under en lång tid och därför är det viktigt att ligga i framkant innan behoven uppkommer.

Kommunen har infört ett tillfälligt stopp för nya planbesked till och med år 2025. Utifrån den rådande ansträngda vatten- och avloppskapaciteten behöver Åre kommun nu vidta åtgärder för att stå bättre rustade inför framtiden. Även brist på resurser på tekniska avdelningen har gjort att Planenheten under året haft stora utmaningar att driva flertalet av planarbetena framåt vilket kommer fortsätta in i 2023. Ihop med inflationen samt den rådande situation i omvärlden finns en stor osäkerhet om vilken utveckling som kommer att ske i kommunen.

Plan- och bygglagen har uppdaterats med att kommunfullmäktige ska ta fram och anta en planeringsstrategi under de två första åren efter ett ordinarie val. Syftet med planeringsstrategin är att den ska främja en ökad kontinuerlig översiktsplanering för att hålla översiktsplanen aktuell. I planeringsstrategin ska kommunen redogöra för om det har skett förändringar när det gäller planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet vilket är en bra ingång för den nya mandatperioden.

Förskola och Skola

Kommunen har stort behov de kommande åren i verksamhetensområdet skola då förskolan under 2022 haft brist på platser i första hand i Duveds och Åres rektorsområden. Behovet av förskoleplatser förväntas dessutom att öka successivt under kommande år från 690 platser idag (2022) till cirka 870 platser 2031. Den tydligaste ökningen kommer att ske i områdena Duved, Åre och Undersåker samt en mindre ökning i Järpen (och Storlien). Nya lokaler och en översyn av befintliga lokaler behövs i flera områden för att möta både nuvarande och kommande behov av förskoleplatser.

Grundskolan har ökat kraftigt under de senaste tio åren, med en ökning från cirka 1100 elever 2012 till drygt 1450 elever 2022. Enligt prognostiserad befolkningstillväxt för år 2022–2031 förväntas antalet elever i grundskolan att fortsatt öka. Tillväxten sker i flera rektorsområden med tydligast ökning i Duved, Åre, Undersåker samt Mörsil. Enligt prognos väntar en successiv tillväxt som landar i cirka 1800 elever i grundskolan år 2031. Utökning av grundskolans kapacitet för att möta kommande behov har påbörjats; Duveds skola har en överkapacitet i nuläget som förväntas behövas utifrån kommande tillväxtprognos. Stamgärde skola har en pågående utbyggnation om åtta klassrum som ska vara klar till hösten 2023 och en aktivitetshall/sporthall planeras för att möta skolans behov av specialsalar. Nästa steg blir att se över kapaciteten i Järpens och Mörsils skolor. Det kan även finnas behov av att se över skolornas upptagningsområden.

Kompetensförsörjning

Kommunen har stora utmaningar med att framgent säkra kompetensförsörjningen till alla verksamheter. I flera av kommunens verksamheter är redan svårigheterna med att rekrytera personal utmanande.

Både på lokal och nationell nivå ser man en ökande brist på lärare och pedagogisk personal. I nuläget har Åre kommun störst brist på medarbetare (både legitimerad och övrig personal) när det gäller förskolan. Framöver väntas emellertid en ökande brist på medarbetare även inom grundskolan där man redan i nuläget har uppmärksammat svårigheter att rekrytera legitimerad personal inom vissa områden och ämnen. Kompetensförsörjningen till vård och omsorg är i dagsläget mycket ansträngd i kommunen, regionen och riket. Den förväntade prognosen från SKR är dyster när det gäller ökat behov och minskad kompetensförsörjning. Det kommer krävas strukturella och organisatoriska förändringar för att möta den framtiden.

Det är viktigt att kommunen kommer fortsätter att satsa på nya teknik som kan innebära automation och digitalisering som främjar att medborgarna till större utsträckning klarar sig själva. Kommunen ser behov av att ta fram en strategisk kompetensförsörjningsplan för att möta nuvarande och kommande behov av medarbetare i verksamheterna.

En fortsatt god kvalité

Det lagstadgade systematiska kvalitetsarbetet är under ständig utveckling och kommer kontinuerligt att ses över och utvecklas. Under 2023 kommer fokus ligga på att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet gällande elevhälsan vilket går i linje med ny lagstiftning som tydliggör att elevhälsan ska vara en del av grundskolans systematiska kvalitetsarbete.

Det är viktigt att det finns utrymme för service till medborgarna och sökanden i form av rådgivning och information. Utifrån kvalitetsrapporten kan man se att antal avloppsärenden fortsätter att öka. Det händer mycket i Åre kommun kring avloppsfrågor och det upplevs vara ett högt tryck kring enskilda anläggningar.

Det finns en tillförsikt i att hållbarhetsarbetet går framåt och den nystart som faktiskt har skett under föregående år, det är mycket på gång här som är viktigt för hela vår kommun. Klimatanpassningsplaner och andra åtgärder som är nödvändiga att göra för att trygga upp vårt samhälle är en viktig fråga framöver.

När det gäller kvalitetsarbetet är kommunen på god väg med kartläggning och effektivisering av våra processer samt att uppfylla lagar och regler som gäller för verksamheten, men har utmaningar framför allt kopplat till digitalisering, till exempel kring ärendesystem, kartsystem, e-tjänster och digitalisering av planprocesser.

Ekonomiskt utfall - drift

Nämnd (tkr)	Bokslut	Budget	Avvikelse	Avvikelse i %	Prognos T1	Prognos T2
Kommunstyrelsen	-145 119	-203 471	58 352	28,7 %	42 850	49 900
Samhällsbyggnadsnämnden	-29 277	-29 850	573	1,9 %	0	700
Barn-och utbildningsnämnden	-297 748	-299 398	1 650	0,6 %	2 480	925
Socialnämnden	-263 686	-268 617	4 931	1,8 %	-5 900	-2 065
Summa	**-735 831**	**-801 336**	**65 506**	**8,2 %**	**39 430**	**49 460**
Ofördelade medel	0	174	-174		0	-174
Revision, KF och valnämnd	-3 639	-3 076	-563	-18,3 %	0	0
Finansiering	846 899	820 542	26 357	3,2 %	23 200	27 987
TOTALT exkl sociala investeringsfonder	**107 429**	**16 304**	**91 126**		**62 630**	**77 273**
Tillkommer sociala investeringsfonder	-6 621	-8 011	1 390	-17,4 %		0
TOTALT inkl sociala investeringsfonder	**100 808**	**8 293**	**92 516**	**0**	**62 630**	**77 273**
Balanskravsutredning						
Årets resultat enligt resultaträkningen	**100 808**	**8 293**	**92 516**		**62 630**	**77 273**
Reducering av realisationsvinster	-57 275		-57 275		-43 000	-44 592
Använda medel social investeringsfond	6 621	8 011	-1 390		0	0
Årets resultat enligt balanskravet	**50 154**	**16 304**	**33 851**		**19 630**	**32 681**

Ekonomisk utveckling 2022

Årsredovisningen visar på ett positivt resultat efter samtliga balanskravsjusteringar för året om +50,2 mnkr, vilket ger en positiv budgetavvikelse om +33,9 mnkr. Sammantaget visar nämnderna en positiv budgetavvikelse på +65,5 mnkr, vilket främst är förklarat utifrån att kommunledningskontoret redovisar realisationsvinster om +57,3 mnkr. I det fall realisationsvinsterna exkluderas gör nämnderna ett resultat om +8,2 mnkr. Samtliga nämnder uppger att det funnits problematik att rekrytera och därmed hålla uppe önskad och planerad kapacitet i verksamheterna. Finansieringen bidrar till det positiva resultatet med 26,4 mnkr främst på grund av att kommunen erhöll mer skatteintäkter än väntat.

Kommunledningskontoret visar ett ackumulerat överskott för perioden på +58,4 mnkr. Överskottet härleds till de fastighetsförsäljningar som genomförts för att möjliggöra framställandet av bostäder. Genomförda fastighetstransaktioner påverkar ackumulerat resultat med 57,3 mnkr. Skulle dessa exkluderas (inklusive kostnaderna relaterade till kommunens arbete med mark och exploatering) redovisar kontoret ett resultat för perioden på 1,1 mnkr. Överskottet förklaras framförallt av lägre kostnader för entreprenader gällande drift och underhåll för gata, outnyttjade strategiska utvecklingsmedel, lägre kostnader för inköps-centrala tjänster samt lägre personalkostnader som följd av vakanser i flera verksamheter, överskott kopplat till lägre kostnader än budgeterat för köp av elevplatser och större statsbidrag än budgeterat för gymnasial vuxenutbildning.

Samhällsbyggnadskontoret har en positiv avvikelse om +0,6 kr vid årets slut. Utfallet är till stor del positivt på grund av mindre personalkostnader på kontoret samt mindre kostnader för bostadsanpassning.

Barn- och utbildningskontoret gör ett positivt resultat om +1,7 tkr. Den positiva avvikelsen kommer främst av stora problem med att rekrytera medarbetare till förskolans verksamheter både vad det gäller nya tjänster och vikarier. Dessutom har planerad förskoleverksamhet ej kunnat starta på grund av förseningar vid

iordningställandet av nya lokaler.

Den positiva avvikelsen på barn- och utbildningskontoret skapar ett underskott i verksamheten och kvalitén, speciellt i förskolan, då det mesta av överskottet beror på att vi inte lyckas rekrytera medarbetare i den takt som verksamheterna behöver.

Socialkontoret som helhet har ett årsresultat på + 4,9 mnkr, vilket främst beror på att Hemvården och måltidsavdelningen erhållit fler statsbidrag än planerat och att personalkostnaderna varit lägre än väntat. Inom hemtjänst minskar även konsumtionen av hemtjänsttimmar mer än väntat vilket även bidrar till ett positivt resultat. Avdelningarna för LSS och Individ och familjeomsorg (IFO) har underskott vid periodens utgång. Inom IFO har behov av konsulttjänster drivit upp kostnader och ett nytt system för social beredskap. Konsulterna är nu avslutade och en omstrukturering kommer ske av systemet för social beredskap för att få ner kostnaderna. Den negativa avvikelsen på LSS förklaras främst på uteblivna intäkter.

Ytterligare kommentarer till nämndernas ekonomiska utfall återfinns i respektive nämnds redovisning.

Utfallet för **finansieringen** visar på en positiv budgetavvikelse motsvarande +26,4 mnkr. Kommunen har en positiv avvikelse för skatte och bidrag om 32 mnkr då skatteunderlaget förbättrats under verksamhetsåret till följd av en stark konjunktur samt en ökad tillväxt. Kommunen har en negativ avvikelse för pensionskostnader om -6,5 mnkr för året. Kommunen har även en total positiv avvikelse på aktier och andelar om 4 mnkr främst på grund av en större utdelning från Jämtkraft AB än vanligt på 3,2 mnkr. Under året har kommunen även betalat ut ett vite om -2,3 mnkr till bygdegårdsföreningen i Undersåker då kommunen inte kunnat fullgöra sina skyldigheter med att starta byggnationen av en ny aktivitetshall.

Prognossäkerhet, budgetföljsamhet

En god prognossäkerhet innebär att kommunen har goda förutsättningar till att anpassa sig efter förändrade förutsättningar under året. Under 2022 har nämndernas prognoser varierat en del. Mellan april och augusti (T1 och T2) är förändringen i prognosen +10 mnkr medan förändringen mellan augusti och december (T2 och Bokslut) var +16 mnkr. Procentuellt sett motsvarar detta cirka 1,4 procent respektive 2,2 procent av nettokostnaderna. Likt året innan har prognosarbete under året varit utmanande då verksamheterna haft svårt att överblicka vilka statliga bidrag som kommunen fortsatt kommer erhålla kopplat till pandemin. Dessutom har det funnits en osäkerhet i hur kriget skulle påverka kommunens ekonomi. Många verksamheter räknade även med att de skulle lyckas med kompetensförsörjningen i en större utsträckning än vad utfallet blev.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	Kommun bokslut 2021	Kommun bokslut 2022	Kommun budget 2022	Koncern bokslut 2021	Koncern bokslut 2022
Verksamhetens intäkter	1,17	262 763	265 929	251 913	374 901	385 732
Jämförelsestörande intäkt		27 472	57 275		27 472	57 275
Verksamhetens kostnader	1,17	-988 598	-1 019 162	-1 016 129	-1 075 151	-1 111 907
Jämförelsestörande kostnad		0	0		0	0
Avskrivningar	2	-42 478	-57 944	-42 000	-62 282	-74 170
Verksamhetens nettokostnader		**-740 841**	**-753 902**	**-806 216**	**-735 060**	**-743 070**
Skatteintäkter	3	544 821	576 899	559 988	544 821	576 899
Generella statsbidrag och utjämning inkl. momsavgift	4	270 803	276 470	255 198	270 803	276 470
Verksamhetens resultat		**74 783**	**99 467**	**8 970**	**80 564**	**110 299**
Finansiella intäkter	5,19	3 944	8 211	2 600	33 046	5 321
Finansiella kostnader	5	-3 713	-6 870	-3 500	-7 632	-25 306
Resultat efter finansiella poster		**75 014**	**100 808**	**8 070**	**105 978**	**90 314**
Årets resultat	**18**	**75 014**	**100 808**	**8 070**	**105 978**	**90 314**
varav soc investeringsfonder			-6 621	-8 234		

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2022	Kommun Budget 2022	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2022
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Immateriella tillgångar	2	539	316	600	539	316
Materiella tillgångar						
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2,20	897 983	1 389 578	955 400	1 744 267	1 922 699
Inventarier och maskiner	2,21	72 205	85 078	79 000	75 828	88 892
Finansiella tillgångar						
Långfristiga fordringar	6,22	21 782	33 983	25 000	21 782	33 983
Värdepapper/andelar/bostadsrätter	7,23	71 090	103 145	56 300	141 210	138 124
Summa anläggningstillgångar		**1 063 599**	**1 612 100**	**1 116 300**	**1 983 626**	**2 184 014**
Omsättningstillgångar						
Förråd, lager och exploateringsfastigheter	8	12 273	18 989	6 500	12 504	18 989
Kortfristiga fordringar	9,24	157 971	184 500	144 900	161 748	187 796
Kortfristiga placeringar		0	0	0	0	0
Likvida medel	10,25	96 502	83 635	48 900	148 890	106 979
Summa omsättningstillgångar		**266 746**	**287 124**	**200 300**	**323 142**	**313 764**
SUMMA TILLGÅNGAR		**1 330 345**	**1 899 224**	**1 316 600**	**2 306 768**	**2 497 778**
EGET KAPITAL OCH SKULDER						
Eget kapital	11,26	434 612	535 420	373 300	588 874	681 035
-varav årets resultat		75 014	100 808	16 304	105 978	90 314
- varav resultatutjämningsreserv		47 000	47 000		47 000	47 000
- varav övrigt eget kapital		312 598	387 612	356 996	435 896	543 721
Avsättningar						
Avsättningar till pensioner	12.1	60 999	68 113	68 100	66 983	74 403
Andra avsättningar	12.2	14 929	15 135	15 500	31 036	32 310
Summa avsättningar		**75 928**	**83 248**	**83 600**	**98 019**	**106 713**
Skulder						
Långfristiga skulder	13,27	631 300	1 075 722	638 400	1 403 956	1 499 823
Kortfristiga skulder	14,28	188 505	204 834	221 300	215 919	210 207
Summa skulder		819 805	1 280 556	859 700	1 619 875	1 710 030
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**1 330 345**	**1 899 224**	**1 316 600**	**2 306 768**	**2 497 778**
Borgensförbindelser	15	956 789	1 041 789			
Ansvarsförbindelser pensioner	12	186 106	178 448			
Ansvarsförbindelser visstidsförordnanden		556	257			

Finansieringsanalys/kassaflödesanalys

Belopp i tkr		Kommun Bokslut 2021	Kommun Bokslut 2022	Kommun Budget 2022	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2022
Den löpande verksamheten						
Årets resultat från resultaträkningen		75 014	100 808	16 304	105 978	90 314
Justering för av- och nedskrivningar		42 478	57 944	42 000	62 282	74 170
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	Not 16, 29	10 710	7 320	0	12 035	10 541
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		**128 202**	**166 072**	**58 304**	**180 295**	**175 025**
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar		-4 318	-26 529	-44 900	-5 179	-26 048
Ökning(-)/minskning(+) kortfristig placering		0	0	0	0	0
Ökning(-)/minskning(+) förråd, lager, exploateringsfastigheter		-1 771	-6 716	0	-2 002	-6 485
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder		-32 796	16 329	61 300	-39 153	-5 712
Medel från den löpande verksamheten		**89 317**	**149 156**	**74 704**	**133 961**	**136 780**
Investeringsverksamheten						
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-210 944	-562 189	-110 000	-315 132	-265 443
Investeringsbidrag		0	0	6 000	0	0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0	0	0	0	0
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		-14 781	-32 055	0	-32 189	3 086
Utrangering anläggningstillgångar		0	0	0	0	0
Medel från investeringsverksamheten		**-225 725**	**-594 244**	**-104 000**	**-347 321**	**-262 357**
Finansieringsverksamheten						
Nyupptagna lån		120 000	0	0	296 000	85 000
Amortering av skuld		0	0	0	0	0
Ökning/minskning långfristiga fordringar		1 712	-12 201	-2 000	1 712	-12 201
Ökning/minskning av långfristiga skulder		64 461	444 422	42 200	5 807	10 867
Medel från finansieringsverksamheten		**186 173**	**432 221**	**40 200**	**303 519**	**83 666**
Årets kassaflöde						
Likvida medel vid årets början		46 736	96 502	38 000	58 730	148 890
Likvida medel vid årets slut		**96 502**	**83 635**	**48 904**	**148 890**	**106 979**

Investeringsredovisning

Belopp i tkr	Ack. utfall 20221231	Årsbudget inkl. TA	Återstår	Överförs till 2023
Kommunstyrelsen	108 007	163 805	55 798	66 998
- Tekniska avdelningen	62 535	122 341	59 806	49 424
- Övrigt kommunstyrelsen	45 472	41 464	-4 008	17 574
Samhällsbyggnadsnämnd	7 242	8 200	958	554
Barn- och utbildningsnämnd	12 708	21 200	8 492	3 100
Socialnämnd	2 141	7 051	4 910	4 363
Avyttringar	-31 000	0	0	0
Total	**99 098**	**200 256**	**70 158**	**75 015**

Tekniska avdelningens tilldelade medel för om- och utbyggnationer av kommunens återvinningscentraler (ÅVC:er) har ännu inte utnyttjats på grund av resursbrist i utredningsskedet. Prognos för ÅVC visar att 4,4 mnkr finns kvar vid årets slut. Utbyggnaden av Brännvallen har kostat mer än tilldelade investeringsmedel och anledningarna till det är framför allt att man vid tiden för tilldelning av medel inte hade en detaljerad plan och kostnadsbild för om- och tillbyggnaden. Vid tiden för ombyggnaden valde man att bygga ut anläggningen genom att utöka området samt anlägga en infiltrationsanläggning med högre kapacitet, för att på så sätt klara kapacitet för slamhanteringen i Åre kommun under en lång tid framöver.

Flera av de pågående entreprenaderna i Bydalen för områdesledningar går mot färdigställande och på ett par områden finns möjlighet till påkoppling till det nya, kommunala Va-systemet. Projektering av de kvarstående områdesledningarna i området har inletts. Avloppsreningsverket i Storvallen och högreservoaren är besiktigade och det kvarstår endast mindre arbeten för att projektet ska stå klart i sin helhet. Under året har 19,2 mkr har upparbetats för distribution. I denna kategori tillhör projekt som syftar till att underhålla kommunens befintliga ledningsnät samt investering i nya dragningar. Avdelningens föreslår att 49,4 mnkr till 2023, stor del av dessa överförs till 2023.

Övriga verksamheter på kommunledningskontoret har gjort investeringar för 45,5 mnkr i bland annat ny datorutrustning, inventarier till campus, underhållsbeläggning av gator, färdigställande av pendlarparkering. Av dessa medel är 31 mnkr hänförliga till en marktransaktion gällande hotelltomten vilket har apporterats in i dotterbolaget Årehus AB. Totalt föreslås 17,6 mnkr att överföras till 2023, detta gäller investeringar i Mörviksån, e-handelssystem, it investeringar och karttjänster samt en webbkatalog.

Samhällsbyggnadskontoret hade vid början av 2022 7,5 mnkr i investeringsmedel. Under året beslutades att samhällsbyggnadskontoret skulle ha hand om investering av hjärtstartare, därmed flyttades 0,7 mnkr från barn och utbildning. Samhällsbyggnadskontorets totala investeringsmedel för 2022 blir då 8200 tkr. De investeringar som har realiserats under året är två brandbilar (6,8 mkr), viss del av hjärtstartare (296 tkr) samt ett maskinflak (139 tkr). Till 2023 kommer överföras 554 tkr som är avsett för investering av fyrhjuling samt resterande medel för hjärtstartare.

Socialkontoret har under året genomfört investeringar om 2,1 mnkr till bland annat utrustning i Duveds nya skola, löpande utbyte av inventarier inom hemvården samt maskiner till arbetsmarknadsavdelningen. Kontoret föreslår att föra över 4,4 mnkr vilket är merparten av alla investeringar, till följd av att IT inte har kapacitet att utföra det kontoret har behov av. En annan anledning är den pandemi som pågått i tre år, som medfört att allt utvecklingsarbete tvingats läggas åt sidan.

Barn- och utbildningskontoret har haft en investeringsbudget om 21 mnkr. Utfall för 2022 är 12,7 mnkr, där Duveds skola har haft den största investeringen om 11,3 mnkr i samband med uppstart av nya skolan. Utöver detta har kontoret investerat i ny inredning till kommunens förskolor. Kontoret föreslår att 3,1 mnkr överförs till kommande år för bland annat kompletterande utrustning i Duveds skola, uppstart av tillfälliga förskole moduler samt en ny träningslokal till Mörsilsskola. Kontoret återlämnar en budget om 8,5 mnkr då investeringar för nya inventarier i Duveds nya skola blev billigare än beräknat.

Noter – kommunen

Not 1 Verksamhetens intäkter och kostnader
Intäkter och kostnader är justerade med interna poster.

Verksamhetens intäkter	**2021**	**2022**
Statsbidrag och övriga bidrag*	99 601	88 431
Barnomsorgsavgifter	9 312	10 256
Äldreomsorgsavgifter	10 256	10 224
Bygglovsavgifter	8 426	8 325
Va- och renhållningsavgifter	93 079	103 122
Övriga taxor och avgifter	13 297	14 714
Hyror och arrenden	12 075	11 911
Försäljning elevplatser	1 860	1 827
Övrig försäljning	14 857	17 119
S:a före jämförelsestörande poster	262 763	265 929
Tillkommer jämförelsestörande poster:		
Realisationsvinst anläggningstillgångar	27 472	57 275
S:a efter jämförelsestörande poster	**290 235**	**323 204**

Verksamhetens kostnader	**2021**	**2022**
Personalkostnader	584 704	593 035
Pensionskostnader inkl löneskatt	51 026	47 610
Material och varor	30 399	30 303
Bidrag och transfereringar	18 848	16 814
Köp av elevplatser från andra kommuner	68 673	66 567
Köp av vårdplatser	21 351	21 890
Köp av verksamheter och tjänster	94 679	112 486
Lokalkostnader	94 558	97 494
Övrigt	24 360	32 963
S:a före jämförelsestörande poster	988 598	1 019 162
Tillkommer jämförelsestörande poster:		
S:a efter jämförelsestörande poster	**988 598**	**1 019 162**

Not 2 Avskrivningar
Avskrivningar sker enligt plan på ursprungligt anskaffningsvärde.
Avskrivningstiden beräknas på anläggningens ekonomiska livslängd.

	2021	**2022**
Avskrivningar immateriella anläggningar	241	237
Avskrivningar fastigheter och anläggninga	20 554	24 976
Avskrivningar leasade byggnader	6 160	15 827
Avskrivningar maskiner och inventarier	15 523	16 904
Avskrivningar utrangerade anläggn/nedsk	0	0
Nedskrivning anläggningstillgångar	0	0
Summa	**42 478**	**57 944**

Immateriella anläggningar	**2021**	**2022**
Externt förvärvade	504	800

Fastigheter för affärsverksamhet	**2021**	**2022**
Anskaffningsvärde	240 856	240 856
Årets nyanskaffningar	0	0
Ackumulerade avskrivningar	-155 810	-160 957
Årets avskrivningar	-5 147	-4 974
	79 899	**74 925**

Publika fastigheter	**2021**	**2022**
Anskaffningsvärde	126 100	126 100
Årets nyanskaffningar	0	0
Ackumulerade avskrivningar	-83 122	-86 239
Årets avskrivningar	-3 117	-3 013
Årets upp-/nedskrivningar	0	0
Återförda avskrivningar utrang/fsg	0	0
	39 861	**36 848**

Leasade byggnader	**2021**	**2022**
Anskaffningsvärde	202 657	666 879
Ackumulerade avskrivningar	-13 519	-29 346
	189 138	**637 533**

Tomträtter	**2021**	**2022**
	325	**325**

Pågående investeringar	**2021**	**2022**
Anskaffningsvärde	109 503	161 271
Årets nyanskaffningar	116 119	30 877
Årets aktivering	-64 351	-137 994
	161 271	**54 154**

S:a mark, byggnader, tekn anläggn	**897 983**	**1 389 578**

Maskiner och inventarier	**2021**	**2022**
Anskaffningsvärde	219 477	235 814
Årets nyanskaffningar	16 337	29 481
Ackumulerade avskrivningar	-148 590	-164 113
Återförda avskrivningar utrang/fsg		
Årets avskrivningar	-15 523	-16 904
Årets försäljningar, bokfört värde	0	0
	71 701	**84 278**

Pågående investeringar	**2021**	**2022**
Anskaffningsvärde	471	504
Årets anskaffningar	2 195	19 921
Årets aktiveringar	-2 162	-19 625
	504	800

Anskaffningsvärde	10 423	10 449
Årets nyanskaffningar	26	13
Ackumulerade avskrivningar	-9 668	-9 909
Årets avskrivningar	-241	-237
	539	**315**
Mark	**2021**	**2022**
Anskaffningsvärde	45 103	43 250
Årets nyanskaffningar	0	31 502
Årets försäljningar, bokfört värde	-1 853	-32 668
	43 250	**42 083**
HB		
Verksamhetsfastigheter och anläggningar	**2021**	**2022**
Anskaffningsvärde	329 832	412 906
Årets nyanskaffningar	83 074	176 459
Ackumulerade avskrivningar	-16 377	-28 667
Årets avskrivningar	-12 290	-16 988
Årets försäljningar, bokfört värde	0	0
	384 239	**543 710**

S:a maskiner och inventarier	**72 205**	**85 078**
Not 3 Skatteintäkter	**2021**	**2022**
Preliminära skatteintäkter.	529 290	558 793
Slutavräkning fg år	1 837	3 827
Preliminär slutavräkning innevarande	13 694	14 279
Summa	**544 821**	**576 899**
Not 4 Generella statsbidrag	**2021**	**2022**
Gen statsbidrag och sysselsättnstöd	5 227	1 435
Strukturbidrag	18 115	18 437
Inkomstutjämning	168 728	189 324
Kostnadsutjämning	15 599	1 219
Fastighetsavgift	50 735	53 107
LSS-utjämning	-23 222	-24 467
Statsbidrag högt flyktingmottagande	0	3 755
Regleringsavgift	35 620	33 661
Summa	**270 803**	**276 472**

beloppi tkr

Not 5 Finansiella intäkter och kostnader	**2021**	**2022**
Utdelning aktier och andelar	628	4 213
Ränteintäkter övrigt	663	989
Borgensavgifter	2 653	3 009
Försäljning finansiella omsättn tillg	0	0
Summa finansiella intäkter	**3 944**	**8 211**
Räntekostnader lån	1 791	2 224
Räntekostnader pensionsskuld	554	645
Räntekostnad leasade byggnader	1 117	3 797
Övrigt	251	205
Summa finansiella kostnader	**3 713**	**6 871**
Finansiellt netto	**231**	**1 340**
Not 6 Långfristiga fordringar och anläggning	**2021**	**2022**
Holiday Club	4 090	2 291
Kommuninvest	0	0
Åre Destination AB	14 800	14 800
Aktivitetshallen Åre AB	3 000	3 000
Totten 2:40/Åre Bräcke 1:67		14 000
Övriga	-108	-108
Summa	**21 782**	**33 983**

Not 11 Eget kapital	**2021**	**2022**
Ingående eget kapital	359 598	434 612
varav resultatutjämningsreserv	*47 000*	*47 000*
direktbokning eget kapital*	0	0
Årets resultat	75 014	100 808
Utgående eget kapital	**434 612**	**535 420**
Not 12:1 Avsättning för pension inkl löneskatt		
Avsättning för pensionsförpliktelser intjänade fr o m 1998		
	2021	**2022**
Redovisat värde vid perioden början	49 758	60 999
Förändringar under året:		
Utbetalningar	-1 624	-1 919
Finansiell uppräkning	665	1 172
Nyintjänad under året	6 918	2 718
Ändrat livslängdsåtagande i RIPS	3 053	3 470
Övrigt	34	284
Förändring löneskatt	2 194	1 389
Redovisat värde vid perioden slut	**60 999**	**68 113**
Aktualiseringgrad	93%	93%
Ansvarsförbindelse pensionsförpliktelser intjänade t o m 1997-12-31		

Not 7 Värdepapper, andelar, bostadsrätter	2021	2022
Aktier Årehus AB	55 155	86 155
Aktier Jämtkraft AB	7 283	7 283
Aktier Åre Strand Aktivitets AB	881	881
Kommuninvest	6 212	7 267
Jämtlands gymnasieförbund	1 449	1 449
Övr. aktier, andelar och bostadsrätt	109	109
Summa	**71 090**	**103 145**

Not 8 Förråd , lager och exploateringsfastigheter

	2021	2022
Förråd och lager	0	0
Exploateringsfastigheter	12 273	18 989
Summa	**12 273**	**18 989**

Not 9 Kortfristiga fordringar

Fordringarna är upptagna till det belopp varmed de förväntas inflyta.

	2021	2022
Statsbidragsfordringar	4 335	3 032
Kundfordringar	23 960	24 263
Interimsfordringar	21 515	20 646
Fordran VA	3 195	5 737
Mervärdesskatt	8 023	7 774
Nästa års amorteringar	1 819	1 907
Kommunal fastighetsavgift	66 187	75 583
Slutavräkning skatt	13 694	31 801
Årehus	6 024	4 540
Fordran skatt	8 879	8 896
Övriga fordringar	340	323
Summa	**157 971**	**184 502**

Not 10 Likvida medel	2021	2022
Kassa	7	9
Banker	96 241	83 372
Virkeslikvidkonto	254	254
Summa	**96 502**	**83 635**
Specifikation banker:		
Koncernkonto Swedbank	137 776	95 573
Skuld/fordran till koncernföretag	-41 535	-12 201
Kommunens andel av koncernkonto	*96 241*	*83 372*

	2021	2022
Redovisat värde vid perioden början	93 382	85 455
Förändringar under året:		
Pensionsstiftelse		
Utbetalningar	-9 151	-9 033
Finansiell uppräkning	2 723	1 071
Ändrat livslängdsåtagande i RIPS	1 874	3 267
Övrigt	-1 826	-1 468
Förändring löneskatt	-1 547	-1 495
Redovisat värde vid periodens slut	**85 455**	**77 797**
Pensionsstiftelse inkl löneskatt	100 651	100 651
Sa ansvarsförbind inkl pensionsstift	**186 106**	**178 448**

Antal visstidsförordnade uppgår till 3 personer.

Not 12.2 Andra avsättningar	2021	2022
Avsättning sluttäckning deponier	14 705	15 135
Omstruktureringskostn nedläggn HVB-	224	0
Summa	**14 929**	**15 135**

Not 13 Långfristiga skulder	2021	2022
Investeringsfond VA	13 689	14 167
Investeringsbidrag VA	15 227	14 484
Förutbetalda anläggningsavgifter VA	98 972	110 104
Långfristig leasingskuld byggnader	183 344	616 899
Lån	320 000	320 000
Övriga långfristiga skulder	68	68
Summa	**631 300**	**1 075 722**

Not 14 Kortfristiga skulder	2021	2022
Preliminärskatt, dec	9 874	10 533
Arbetsgivaravgifter, dec	11 110	11 742
Leverantörsskulder	47 790	52 227
Statsbidrag	8 095	14 739
Upplupna kostnader	24 407	17 439
Förinbetalda intäkter	3 489	3 650
Upplupna räntor	730	763
Semester-, ferie- och övertidskuld	35 885	36 559
Löneskatt	12 179	12 373
Årets nyintjänade pensioner	18 026	18 234
Kortfristig del förutbet anläggningsavg	-332	-991
Avräknin service exploateringsavtal	2 930	2 930
Skulder till koncernbolag	26	-49
Slutavräkning skatt	6 393	
Garantibelopp/säkerhet	100	200
Kortfristig del av leasingskuld	7 275	23 844
Övriga skulder	528	640
Summa	**188 505**	**204 834**

Not 15 Borgensförbindelser	2021	2022
Egna hem	158	158
Årehus AB	956 000	1 041 000
Övriga	631	631
Summa	**956 789**	**1 041 789**

Kommuninvest i Sverige AB

Åre kommun har i juni 2007 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2022-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ek för har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ek för har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse.

Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Åre kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgens-förbindelse, kan noteras att per 2022-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 540 357 097 316 kr och totala tillgångar till 537 006 752 858 kr. Åre kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 357 861 226 kr och andelen av de totala tillgångarna till 1 375 069 265 kr.

Not 16 Justering för ej likviditetspåverkande poster	2021	2022
Avsättning pensioner	11 240	7 114
Avsättning för återställn deponier/ soptipar	368	206
Övriga avsättningar	-898	0
Summa	**10 710**	**7 320**

Finansiell leasing

	2021	2022
Hyrda lokaler		
Anskaffningsvärde	202 657	666 879
Ackumulerade avskrivningar	-13 519	-29 346
Redovisat värde anläggningstillgångar	**189 138**	**637 533**
Återstående minimileaseavgifter	149 064	720 861
Nuvärdesberäknade minimileaseavgifter som förfaller:		
-inom ett år	8 090	26 658
-senare än ett år, men inom fem år	32 358	106 634
-senare än fem år	148 690	504 241
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat	-	-

Noter - koncernen

Not 17 Verksamhetens intäkter	2021	2022
Hyror och arrenden	119 207	132 779
Taxor och avgifter	591 466	617 482
Bidrag	142 425	132 643
Försäljning	157 307	172 995
Övrigt	0	0
Avgår interna mellanhavanden	-69 703	-87 406
Avgår extern ägarandel Jämtlands gymnasi	-565 801	-582 761
Summa	**374 901**	**385 732**
Jämförelsestörande intäkter	27 472	57 275
S:a efter jämförelsestörande poster	**402 373**	**443 007**

Not 17 Verksamhetens kostnader	2021	2022
Personalkostnader	975 470	980 813
Övriga kostnader	724 115	769 925
Avgår interna mellanhavanden	-69 703	-69 510
Avgår extern ägarandel Jämtlands gymnasi	-554 730	-571 049
Summa	**1 075 151**	**1 110 179**
Jämförelsestörande kostnader	0	0
S:a efter jämförelsestörande poster	**1 075 151**	**1 110 179**

Not 18 Årets resultat	2021	2022
Kommunens förändring av eget kapital	75 014	100 808
Dotterföretagens bokförda resultat:		
Årehus AB	-1 361	2 278
Jämtlands gymnasieförbund	907	555
Åre Strand aktivitets AB	-7	-24
Pensionsstiftelse	31 733	-12 809
Avgår interna mellanhavanden	-308	-494
Summa	**105 978**	**90 314**

Not 19 Finansiella intäkter	2021	2022
Kommunen	3 944	8 211
Årehus AB	9	63
Jämtlands gymnasieförbund	128	510
Åre Strand aktivitets AB	0	0
Pensionsstiftelse	31 733	0
Avgår interna mellanhavanden	-2654	-3009
Avgår extern ägarandel Jämtlands gymnasi	-114	-454
Summa	**33 046**	**5 321**

Not 20 Mark, byggnader, tekniska anläggningar	2021	2022

Not 24 Kortfristiga fordringar	2021	2022
Kommunen	157 971	184 500
Årehus AB	7 842	9 645
Jämtlands gymnasieförbund	50 598	35 186
Åre Strand aktivitets AB	1	1
Avgår interna mellanhavanden	-9 632	-10 220
Avgår extern ägarandel Jämtlands gymna	-45 032	-31 316
Summa	**161 748**	**187 796**

Not 25 Likvida medel	2021	2022
Kommunen	96 502	83 635
Årehus AB	41 536	12 201
Jämtlands gymnasieförbund	83 956	86 604
Åre Strand aktivitets AB	1 617	1 617
Avgår extern ägarandel Jämtlands gymna	-74 721	-77 078
Summa	**148 890**	**106 979**

Not 26 Eget kapital	2021	2022
Kommunen	435 111	535 420
Årehus AB	94 933	128 831
Jämtlands gymnasieförbund	18 222	18 777
Åre Strand aktivitets AB	1 578	1 554
Pensionsstiftelse	112 733	99 924
Avgår interna mellanhavanden	-57 485	-86 759
Avgår extern ägarandel	-16 218	-16 712
Summa	**588 874**	**681 035**

Not 27 Långfristiga skulder	2021	2022
Kommunen	572 646	1 075 722
Årehus AB	956 000	1 041 000
Jämtlands gymnasieförbund	0	0
Avgår interna mellanhavanden	-124 690	-616 899
Avgår extern ägarandel	0	0
Summa	**1 403 956**	**1 499 823**

Not 28 Kortfristiga skulder	2021	2022
Kommunen	185 986	204 834
Årehus AB	32 977	29 193
Jämtlands gymnasieförbund	93 817	79 062
Åre Strand aktivitets AB	40	64
Avgår interna mellanhavanden	-13 405	-32 580
Avgår extern ägarandel Jämtlands gymna	-83 497	-70 365
Summa	**215 919**	**210 208**

Kommunen	837 309	1 389 578
Årehus AB	1 035 421	1 170 654
Jämtlands gymnasieförbund	0	0
Avgår interna mellanhavanden	-128 463	-637 533
Avgår extern ägarandel Jämtlands gymnasi	0	0
Summa	**1 744 267**	**1 922 699**

Not 21 Inventarier och maskiner	**2021**	**2022**
Kommunen	72 205	85 078
Årehus AB	124	168
Jämtlands gymnasieförbund	31 807	33 147
Avgår extern ägarandel Jämtlands gymnasi	-28 308	-29 501
Summa	**75 828**	**88 892**

Not 22 Långfristiga fordringar	**2021**	**2022**
Kommunen	21 782	33 983
Årehus AB	0	0
Jämtlands gymnasieförbund	0	0
Avgår interna mellanhavanden	0	0
Summa	**21 782**	**33 983**

Not 23 Värdepapper/andelar/bostadstätter	**2021**	**2022**
Kommunen	71 090	103 145
Årehus AB	14 863	23 531
Jämtlands gymnasieförbund	80	80
Åre Strand aktivitets AB	0	0
Pensionsstiftelse	112 733	99 924
Avgår interna mellanhavanden	-57 485	-88 485
Avgår extern ägarandel Jämtlands gymnasi	-71	-71
Summa	**141 210**	**138 124**

Not 29 Justering för ej likviditetspåverkan	**2021**	**2022**
Kommunen avsättning pensioner	11 240	7 114
Kommunen övriga avsättningar	-530	206
Årehus AB avsättningar	320	1 708
Årehus övriga poster		-124
Jämtlands gymnasieförbund avsättning p	9 136	2 776
Avgår extern ägarandel Jämtlands gymna	-8 131	-2 867
Summa	**12 035**	**8 813**

Pensionsstiftelse	**2021**	**2022**
Kommunernas Gemensamma pensionsstiftelse Kgps		
Pensionsstiftelsens marknadsvärde	445 508	375 653
- varav Åre kommuns andel kr	*112 733*	*99 924*
- varav Åre kommuns andel %	*25,4%*	*26,6%*
Insatt kapital Åre kommun	81 000	81 000
Avkastning Åre kommun kr	31 733	-12 809
Avkastning Åre kommun %	39,0%	-16,0%

*Pensionsstiftelse ingår i koncernredovisning fr o m 2021
Avkastning som redovisas 2021 avser ackumulerad avkastning 2019-2021

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper	Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning. Åre kommun följer i all väsentlighet rekommendatio-nerna från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Vissa avvikelser förekommer och är omnämnda nedan.
Jämförelsestörande poster	Särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och/eller kassaflödesrapporten. Som jämförelsestörande betraktas betydande poster som är sällan förekommande.
Anläggningstillgångar	Har i balansräkningen tagits upp till anskaffningsvärdet med av-drag för avskrivningar. För anläggningar anskaffade före 2010 har utgiften minskats med eventuella investeringsbidrag. Linjär avskrivning på ursprungligt anskaffningsvärde Avskrivningen påbörjas när tillgången tas i bruk Avskrivningstiden beräknas på anläggningens ekonomiska livslängd Beloppsgränsen för investering är 0,5 prisbasbelopp. Komponentavskrivning tillämpas för va-verksamheten och teknisk verksamhet fr o m 2007 och för övrig verksamhet fr o m 2014.Huvudsakligen tillämpas följande ekonomiska livslängder: VA-ledningar, 50 år fastigheter och anläggningar, 20 och 33 år Va-anläggningar, 25-40 år maskiner och inventarier, 5-15 år datorutrustning, 3 år immateriella anläggningstillgångar (programvarulicenser) 5-7 år Avsaknaden av ett detaljerat anläggningsregister för anläggningar införskaffade före år 2007 gör att vi inte tillfullo följer RKR:s rekommendation 11:4 Materiella anläggningstillgångar Utifrån RKR:s rekommendation R4 ska komponentavskrivning göras från och med 2014. En genomgång gjordes 2014 av samtliga anläggningar över 1 mkr. Justeringar har gjorts vad gäller ospecificerad asfaltering 1999-2005 där avskrivningstiden har sänkts från 33 till 15 år. Justeringen föranleder en större nedskrivning som belastade 2014 års resultat dels en plan med en årlig nedskrivning 2014-2018. För några specificerade vägar där ytskiktet/asfalten har bytts ut har hälften restvärdet av den ursprungliga anläggningen utrangerats. Investeringar i Årehus AB lokaler 2008-2012 har sedan tidigare skrivits av utifrån återstående avtalstid och denna bedömning kvarstår.
Omsättningstillgångar	Har i balansräkningen värderats till lägsta värdets princip till det lägsta värdet av anskaffningsvärdet och verkligt värde på balansdagen. Kundfordringar har tagits upp till det belopp med som beräknas flyta in. Fordringar äldre än 6 månader har värdereglerats. Kommunens exploateringsfastigheter klassificeras från och med 2007 som omsättningstillgångar.
Investeringsbidrag – byte av redovisningsprincip	Fr.o.m. 2010 bokförs investeringsbidrag som skuld och intäktförs i samma takt som det investeringsobjekt bidraget avser.
Anläggningsavgifter VA-verksamhet	Intäkterna har fr.o.m. 2002 periodiserats för att täcka framtida kapital-kostnader för de investeringar som gjorts och görs i Va-verk och ledningsnät. Anslutningsavgifterna periodiseras utifrån en genomsnitt-lig avskrivningstid på 40 år och intäktsförs med en fyrtiondel om året.
Kapitalkostnader	Består dels av linjär avskrivning, det vill säga lika stora be-lopp varje år beräknad på objektets anskaffningsvär-de, dels av internränta på återstående bokfört värde
Sammanställd redovisning	Upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering, vilket innebär att kommu-nens (moderbolagets) bokförda värden på aktier i dotterbola-gen eliminerats mot dotterbolagens egna kapital vid förvär-vet. Därefter har intjänat kapital räknats in i koncernens eget kapital. Med proportionell konsolidering menas att endast ägda andelar av dotterföretagens resultat- och balansräkningar intas i koncernredovisningen. Koncerninterna fordringar och skulder samt intäkter och kostnader har eliminerats.
Leasing	Leasingavtal med en löptid om tre år eller kortare betraktas i enlighet med RKR 5 Leasing som operationella avtal. I Åre kommun är det bilar som leasas. Finansiell leasing av anläggningstillgångar ska enligt RKR 5 redovisas som anläggningstillgång och skulden till leasinggivaren redovisas i balansräkningen. Nytillkomna hyresavtal fr o m 2019 redovisas som finansiell leasing.
Pensionsförpliktelser	Åre kommun har 2009-2019 inte redovisat pensioner enligt KRL:s blandmodell, det vill säga att intjänade pensionsförmåner före 1998 ska redovisas som ansvarsförbindelse. Hela pensionsåtagandet har redovisats som en avsättning i balansräkningen enligt den så kallade fullfonderingsmodellen. Pensionsskuldens finansiella kostna-der har redovisats som finansiell kostnad i resultaträkningen och ingår i pensionsskulden liksom löneskatt. KPA:s beräkning (RIPS07) har använts för att ta fram skuldens storlek. I balanskravsavstämningen har resultateffekten av fullfonderingsmodellen exkluderats för att få ett resultat som stämmer överens mot KRL och även bli jämförbart med andra kommuner. Fr o m 2020 redovisas pensionsskulden enligt blandmodellen, vilket innebär att pensionsåtaganden inkl. löneskatt

Tillämpade redovisningsprinciper	Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning. Åre kommun följer i all väsentlighet rekommendatio-nerna från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Vissa avvikelser förekommer och är omnämnda nedan. som uppkommit före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. Även jämförelsetalen bakåt har korrigerats. Pensionsåtagande för anställda i Årehus AB redovisas enligt BFN K3.
Semesterlöneskuld	De anställdas fordran på kommunen i form av semesterdagar och ej kompenserad övertid har bokförts som kortfristig skuld. I skulden ingår även arbetsgivaravgifter
Löneskulder till timanställda m.fl.	Löneskulder för timanställda, ersättning för övertid och obekväm periodiseras.
Leverantörsskulder	på väsentliga belopp som inkommit efter 10 januari 2023 men är hänförliga till redovisningsåret 2022, har skuldbokförts och belastar 2022 års redovisning.
Kostnads- och intäktsräntor	Som kan hänföras till redovisningsåret har bokförts som skuld respektive fordran och belastar 2022 års re-sultat.
Skatteintäkter	Redovisning av kommunala skatteintäkter sker efter Rådet för kom-munal redovisnings rekommendation om Redovisning av skatteintäkter. Skatteintäkterna redovisas efter bokföringsmäs-siga grunder baserat på Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)prognos för slutavräk-ning 2021 och prognos för 2022.
Stats- och landstingsbidrag	Influtna under redovisningsåret men hänförs till näst-kom-mande år har skuldförts.
Finansiella tillgångar	Har klassificerats som omsättningstillgångar enligt RKR:s rekommendation R7. Värdering har gjorts utifrån inköpspris.
Utställda fakturor	Efter årsskiftet, men hänförliga till redovisningsåret har ford-ringsförts och tillgodogjorts årets redovisning.
Värdering	Överordnad princip för värdering är försiktighetsprincipen, som inne-bär att tillgångar inte övervärderas och skulder inte undervärderas.

Allmänna Fakta

Mandatfördelning i Åre kommun - Fullmäktige 2022

Inom parentes mandatfördelning 2014

Centerpartiet	6	(11)
Västjämtlands väl	8	(7)
Socialdemokraterna	9	(8)
Moderaterna	4	(4)
Miljöpartiet	4	(3)

Gruppledare för partier och könsfördelning för mandaten

	K	M
Mari Eriksson	3	3
Maria Stendotter	2	6
David E. Sätherberg	4	5
Gabriella Nyberg	1	3
Elon Wissing	2	2

Åre kommuns landareal

7 263 km²

1,7 invånare per km²

Åre kommuns centralort

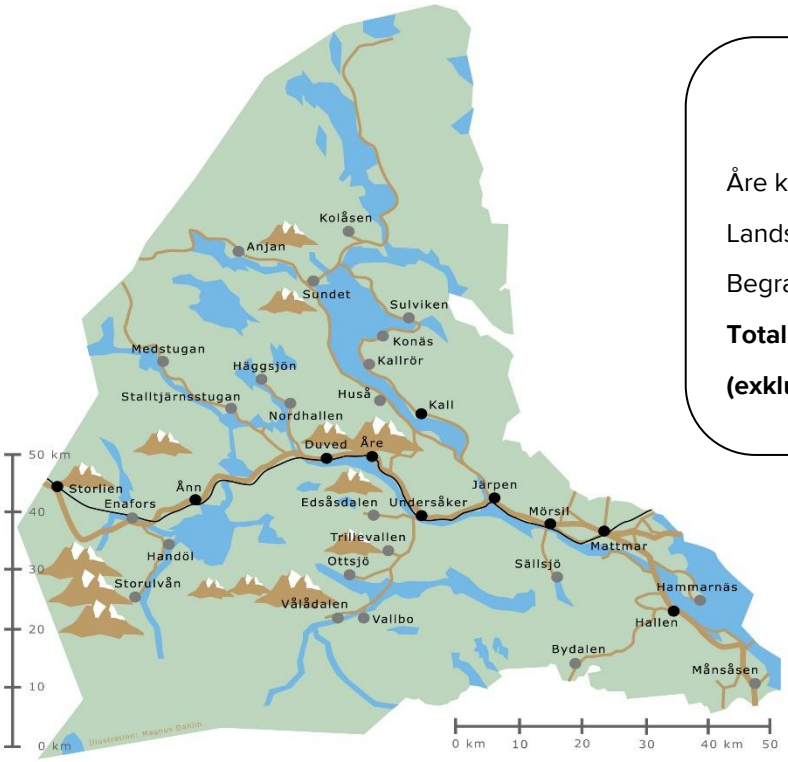

Kommunalskattens fördelning per beskattningsbar hundralapp 2022

Åre kommun	22,22
Landstinget	11,20
Begravningsavgift	0,253
Total kommunalskatt (exklusive kyrkoavgift)	**33,673**

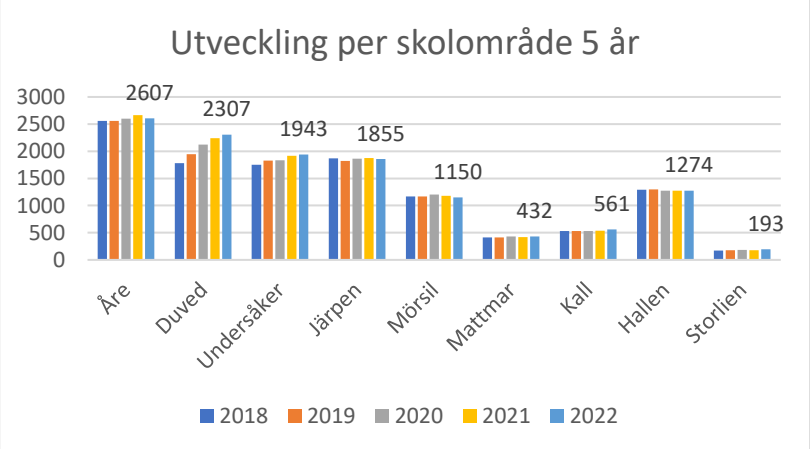

Åldersfördelning

Ålder	Antal	%
0 - 6 år	1 019	8%
7 - 15 år	1 336	11%
16 - 19 år	499	4%
20 - 24 år	656	5%
25 - 64 år	6 634	54%
65 - 79 år	1 660	13%
80 -	527	4%
Totalt	**12 331**	

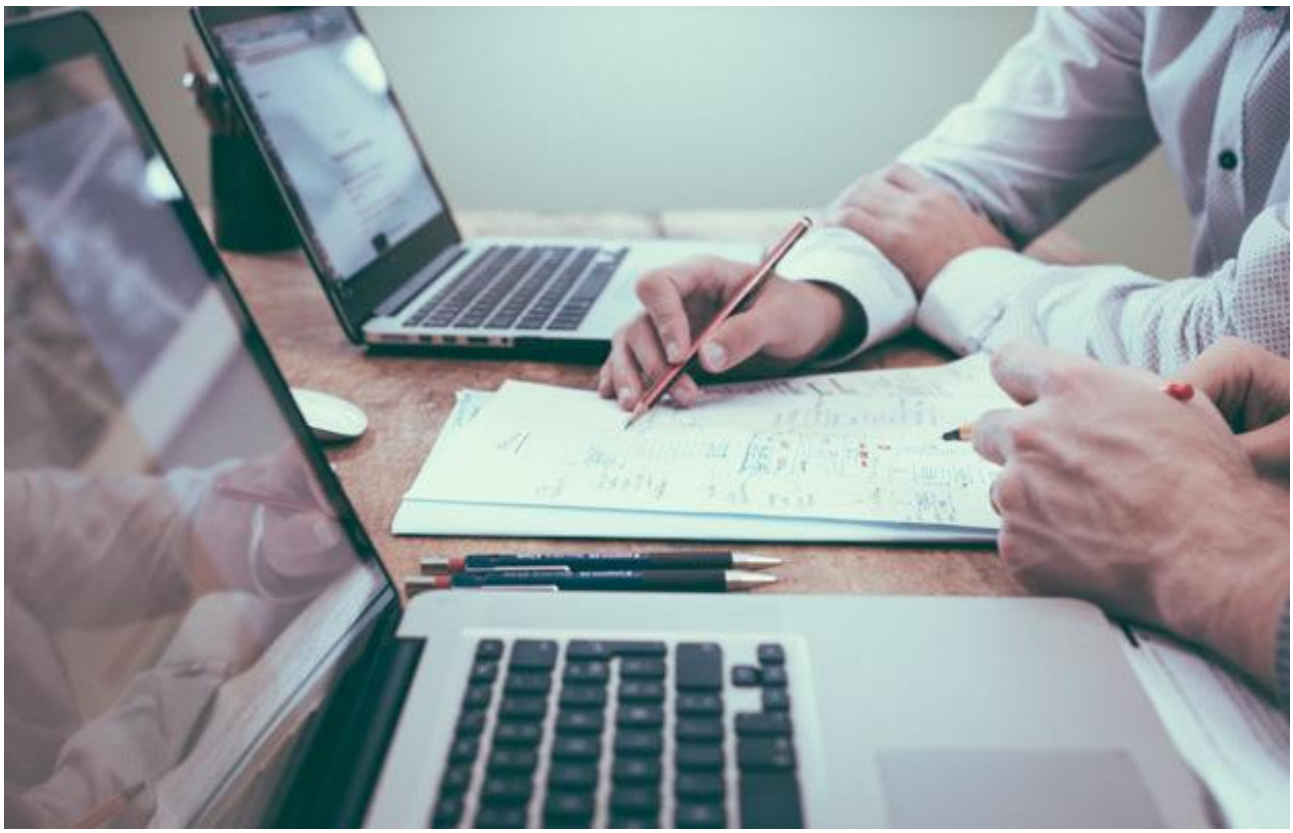

Stab

Viktiga händelser

Ekonomiavdelningen

Kommunens verksamhet för målstyrning, processkartläggning och kvalitetsstyrning har flyttats från utvecklingsavdelningen till ekonomiavdelningen. Nytt team har upprättats på avdelningen med verksamhetskontroller och utvecklingsstrateger. Teamet jobbar centralt med utveckling och förbättringar i kommunens ledningssystem tillsammans med kontorens kvalitetskontrollers.

Nytt attestreglemente blev beslutat i år vilket innebär att kommunen nu skall arbeta med beloppsgränser kopplat till chefsfunktioner. Detta är en åtgärd i ledet till att stärka internkontrollen kring ekonomin.

Kansliavdelningen

Upphandling av nytt ärendehanteringssystem har avslutats utan tecknade av nytt avtal på grund av att ingen leverantör kunde uppfylla villkoren till rimligt pris. Enheten för drift av e-arkiv är uppstartad, verksamhetssystem för e-arkiv upphandlat och införandeprojekt i alla samverkande fem kommuner påbörjat. Ombyggnationer av öppna kontorslandskap på kansliavdelningen påbörjat och planeras avslutas under februari 2023. Renovering och förbättringsåtgärder av 3 av 4 arkivlokaler påbörjade och planeras avslutas under början av 2023. En omorganisation för att omfördela resurser inom kansliavdelningen för att förstärka kommunikationsenheten är utredd och förhandlad. Nya medarbetare är tillsatta på 7 av 17 funktioner på grund av interna förflyttningar, uppsägningar och omorganisation.

HR-avdelningen

Ny HR-chef är rekryterad och började sin tjänst i början på december.

HR-avdelningen påbörjade ett arbete med att säkerställa vilken typ av stöd och utvecklingsprojekt som verksamheterna är i behov av.

Löneöversyns processen är reviderad, uppdaterad och implementerad. Den nya löneöversynsprocessen ska säkerställa att lön sätts efter prestation.

Implementering för ett digitalt rehabiliteringssystem är påbörjad.

En ny och reviderad chefspolicy är beslutad i kommunfullmäktige.

Ekonomi

Ekonomi utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 2021-12-31	Ack. utfall 2022-12-31	Budget jan-dec	Budget-avvikelse	Helårsprognos 2022-04-30	Helårsprognos 2022-08-31
Stab Centralt	2 660	2 436	2 175	-261	250	0
Personalavdelningen	12 241	12 993	13 886	893	0	300
Kansliavdelningen	7 836	8 050	8 057	7	0	0
Ekonomiavdelningen	7 491	9 377	9 480	103	200	200
Totalt	**30 228**	**32 856**	**33 598**	**742**	**450**	**500**

	Ack. Resultat 2022	Ack. Budget 2022	Avvikelse 2022
INTÄKTER			
Externa intäkter	1 660	698	962
Interna intäkter	1 539	1 314	225
SUMMA INTÄKTER	3 199	2 012	1 187
KOSTNADER			
Bidrag och transfereringar	-163	0	-163
Entr och köp av verksamhet, konsultkostnader	-4 372	-3 437	-935
Personalkostnader	-28 117	-29 595	1 478
Lokalkostnader	-488	-143	-345
Avskrivningar	-55	-72	17
Internränta	-2	-5	3
Övriga kostnader	-1 808	-1 774	-34
Interna kostnader	-872	-459	-413
SUMMA KOSTNADER	-35 877	-35 485	-392
Summa finansiella kostnader	-177	-124	-53
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	**-32 855**	**-33 597**	**742**

Analys utfall

Stadsledningskontoret har vid perioden slut ett överskott på 0,7 mnkr. Överskottet beror främst på ett lägre utfall än budgeterat för kontorets personalkostnader. En del av avvikelsen är hänförlig till periodiseringar av semesterlönekostnader. Avdelningarna har även haft vakanser under året vilket har bidragit till överskottet samt en lägre förbrukning av övriga kostnader.

Vid periodens slut har **ekonomiavdelningen** ett överskott på personalkostnaderna. Detta beror främst på

periodiseringseffekter. Avdelningen rekryterar även en projektekonom som blivit något försenad vilket bidrar till överskottet.

Kansliavdelningens resultat är enligt budget för året.

Personalavdelningen har framför allt större överskott på bemanningsenheten där extra personal inte har rekryterats över sommaren enligt budget, samt en högre sjukfrånvaro under perioden. Avdelningens budget för utvecklingskostnader har ett litet underskott då årets julklappar för samtliga medarbetare belastar kostnadsstället.

Vidtagna åtgärder för att få en budget i balans

Framför allt har avdelningen jobbat för att få till en fulltalig bemanning samt att täta uppföljningar av ekonomiskt utfall har genomförts.

Prognos

Utfallet blev 200 tkr högre än prognos vilket främst beror på en outnyttjad personalbudget.

Investeringar

Investeringar utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 2022-12-31	Årsbudget inkl TA	Återstår	Överförs till 2023
Investeringar Personal avd	0	130	130	0
Investeringar Kansli avd	308	1 076	768	990
Totalt	**308**	**1 206**	**898**	**990**

Analys utfall

Det positiva utfallet för planerade investeringar beror på fördröjningar i planerade projekt.

Prognos

Överförs till kommande år

Kvarvarande medel behöver flyttas till 2023 då planerade projekt är pågående.

God ekonomisk hushållning

Kategori	Nyckeltal	Utfall	Prognos	Mål
Hållbart ledarskap och medarbetarskap	**Sjukfrånvaro**	2,82%		5%
	Beskrivning "Utfall" för sjukfrånvaron är det ackumulerade medelvärdet för jan-dec i år, det ackumulerade medelvärdet för helåret blir tillgängligt januari efterföljande år. Mål 5 procent sjukfrånvaro eller lägre ***Kommentar***			
	Kan du rekommendera andra att arbeta på din arbetsplats?	3,48		3,7
	Beskrivning Fråga från medarbetarenkät, mål 3,7 eller högre ***Kommentar*** Utfall ligger nära målvärde. Vi tror att vårt långsiktiga arbete med ARUBA-modellen kommer ge en positiv trend i detta mätvärde. Vi vill ta bort detta indikator då man kan ifrågasätta frågan validitet och reliabilitet.			
	Är du stolt över att arbeta i Åre kommun?	3,28		3,7
	Beskrivning Fråga från medarbetarenkät, mål 3,7 eller högre ***Kommentar*** Vi tror att vårt långsiktiga arbete med ARUBA-modellen kommer ge en positiv trend i detta mät på lång sikt. Vi kommer under 2023 genomföra flera åtgärder för att framstå som en attraktiv arbetsgivare där man kan känna sig stolt.			
	Min närmaste chef visar uppskattning för mina arbetsinsatser.	3,85		3,7
	Beskrivning Fråga från medarbetarenkät med fokus hållbart medarbetar engagemang, mål 3,7 eller högre ***Kommentar*** Utfall ligger nära målvärde. Vi tror att vårt långsiktiga arbete med ARUBA-modellen kommer ge en positiv trend i detta mätvärde på lång sikt. Vi kommer under 2023 erbjuda våra chefer digitala utbildningar i ledarskap, organisaitonskultur och bemötande.			
Ekonomisk hållbarhet	**Finansiellt resultat (koncern)**	10,6%		2%
	Beskrivning {mål 2% eller högre} ***Kommentar***			
	Soliditet (koncern)	20,1%		15%
	Beskrivning mål 15% eller högre ***Kommentar***			

Kategori	Nyckeltal	Utfall	Prognos	Mål
	Antal invånare (% ökning)	0,5 %		1,7 %
	Beskrivning mål att öka antalet invånare med 1,7% eller mer			
	Kommentar			

Politisk målstyrning -analys och kommentarer

I medborgarens tjänst

Beskrivning

Genom en ökad medborgardialog, större individuell möjlighet att påverka och genom att se till att det vi gör fokuserar på medborgarnytta, så ser vi till att ta tillvara de enskilda bygdernas, företagens och individernas unika möjligheter att utvecklas. Det måste vara lätt att göra rätt som företag i vår kommun. Företagen är de som skapar utveckling och tillväxt vilket leder till mer skatteintäkter. För att kunna leverera till dem vi finns till för måste kommunen bli en bättre arbetsgivare och skapa bättre karriärvägar.

Gott ledarskap och medarbetarskap

Analys

Ekonomiavdelningen har arbetat med delmålet **Ekonomiavdelningen ska jobba för ett gott medarbetarskap och ledarskap genom att höja kunskapen kring kommunens ekonomi och rutiner samt frigöra tid till kommunens kärnuppdrag** och genomfört 1 av 5 utbildningar i utbildningsplanen för 2022. Främsta anledningen till att inte utbildningarna genomförts enligt plan är införandet av ny budgetmodell. Detta arbete har blivit prioriterat då det är en relativ stor omställning för kommunens verksamheter och där med har behovet kring budgetfrågor ökat kraftigt. Bedömningen sätts därför till röd.

Avdelningen har diskuterat lite olika vägar för att ta fram en intern servicemätning men har ännu inte hunnit ta fram ett färdigt förslag. Målsättningen är att försöka färdigställa detta under 2023.

HR-avdelningen har under 2022 arbetat med delmålet **Bidra till att skapa bättre förutsättningar för chefer.** Detta är ett ständigt pågående arbete i samtliga prioriteringar/utvecklingsprojekt/processer som avdelningen avser att fullfölja. Att bygga ett gott ledarskap gör vi med tydlighet, ansvar och utveckling. Detta sker över lång tid och är komplicerat att följa upp. Idag följs det upp i medarbetarenkäten där vi även kan se trender i utvecklingen.

Angående delmålet för 2022 så kommer arbetet med att ta fram en kommungemensam ledarskapsutbildning att fortsätta och färdigställas under 2023. Ett digitalt tillbudssystem är upphandlat men ännu inte implementerat. Därav nås inte delmålet och status sätts till röd även här, vilken gör även den totala bedömningen för staben röd.

Stab, HR-avd: Bidra till att skapa bättre förutsättningar för chefer.

Effektbeskrivning
Genom att ta fram strukturer för- och samordna en generell chefsintroduktion ges chefer grundläggande förståelse föruppdrag och arbetssätt vilket skapar bättre förutsättningar för chefen att i ett tidigt skede få rätt förväntan på arbetsuppgifter som ingår i sin roll.
För att få en mer effektiv och rättssäkerärendehantering tar HR-avdelningen fram system som underlättar chefernas arbete.
Genom att skapa forum för att underlätta chefers arbete kan kompetensnivån höjas och därmed skapas bättre förutsättningar för chefer att kunna göra ett bra jobb.

Delmål År 1:
År 2021. Införa struktur för hur stödfunktionerna skall sörja för att nya chefer får introduktion gällande deras verksamhetsområde. Implementera ett trehabiliteringssystem (Adato). Genomföra regelbundna workshops för chefer (och administratörer).

Delmål År 2:
År 2022. Utöka introduktion för att omfatta en grundläggande förståelse för Kommunens hela organisation (representant från varje kontor samt politiken deltar). Implementera digitalt tillbudssystem. Erbjuda kommungemensamledarskapsutbildning till chefer.

Delmål År 3:
År 2023. Integrera den verksamhetsspecifika introduktionen i den övergripande introduktionsstrukturen. Skapa strukturer för mentorskap för chefer.

Analys

Angående delmålet för 2022. så kommer arbetet med att ta fram en kommungemensam ledarskapsutbildning att fortsätta och färdigställas under 2023. Det digitalt tillbudssystem är upphandlat men ännu inte implementerat. Därav nås inte delmålet och status sätts till röd.

Mått	Utfall	Mål
År 2021. Rehabiliteringssystem för chefer är infört och implementerat	Nej	Ja
År 2022. Tillbudsrapporterings systemet (KIA) för chefer är infört och implementerat	Nej	Ja
År 2023. Utifrån chefsundersökningen ska värdet på chefers upplevda förutsättningar öka		

Stab, Ekonomiavd: Ekonomiavdelningen ska jobba för ett gott medarbetarskap och ledarskap genom att höja kunskapen kring kommunens ekonomi och rutiner samt frigöra tid till kommunens kärnuppdrag.

Effektbeskrivning
Genom att se till att medarbetare får tillgång till rätt information gällande kommunens ekonomi och rutiner kommer tid frigöras till att arbeta med kommunens kärnuppdrag.

Delmål År 1:

År 2021. Ta fram en utbildningsplan för kommunens chefer inom ekonomi samt ta fram relevant fråga som kommer följas upp genom den interna servicemätningen. Påbörja mätning av fakturapåminnelser.

Delmål År 2:
År 2022. Genomföra utbildningar genom framtagen utbildningsplan. Fortsätta följa mätningarna gällande fakturapåminnelser och den interna servicemätningen.

Delmål År 3:
År 2023. Kunskapsnivån bland kommunens chefer har ökat och därmed frigjort tid.

Analys

Avdelningen har genomfört 1 av 5 utbildningar i utbildningsplanen för 2022. Främsta anledningen till att inte utbildningarna genomförts enligt plan är införandet av ny budgetmodell. Detta arbete har blivit prioriterat då det är en relativ stor omställning för kommunens verksamheter och där med har behovet kring budgetfrågor ökat kraftigt.

Mått	Utfall	Mål
År 2021. En utbildningsplan för medarbetare som jobbar med kommunens ekonomi är framtagen	Ja	Ja
År 2022. Genomföra utbildningar enligt framtagen utbildningsplan	Nej	Ja
År 2023. Upplevd ökad kunskapsnivå för medarbetare som jobbar med kommunens ekonomi		

Involvera medborgarna mer

Analys

Kansliavdelningen har arbetat med delmålet **Lättillgänglig och aktuell information till medborgare.** Måttet för 2022 består i att ta fram en tydlig intern process för vad som ska informeras när och hur, har tagits fram är uppfyllt och status sätt till grön.

Analysen har visat att processen inte gav förväntad effekt och projektet avslutas därför. Anledningen är att för att kunna använda processen så behöver grundförutsättningar som en ny och ändamålsenlig hemsida komma på plats och fokus kommer att läggas där i första hand.

Stab, Kansliavd: Lättillgänglig och aktuell information till medborgare.

Effektbeskrivning
Genom en tydlig intern process för vad som ska informeras när och hur skapar vi förutsättningar för att kommunens information till medborgarna blir lättillgänglig och aktuell. Tjänstepersoner inom kommunen känner sig trygga i vad som ska informeras när och har en struktur i sitt arbete som underlättar att det kan ske. Medborgarna kan lätt hitta information i stora och viktiga frågor och arbeten som pågår i kommunen.

Delmål År 1:
År 2021. Kartläggning av vilken information som behöver delges medborgarna. Respektive funktion inom kansliavdelningen har utifrån synpunkter och frågor från medborgare kartlagt informationsbehovet.

Delmål År 2:
År 2022. En tydlig intern process för vad som ska informeras när och hur.

Delmål År 3:
År 2023. Implementering av processen i verksamheten som bidrar till lättillgänglig och aktuell information till medborgaren.

Analys

Kansliavdelningen har arbetat med delmålet **Lättillgänglig och aktuell information till medborgare.** Kartläggning har skett på kansliet gällande vilken information som medborgarna eftersöker. Medborgarundersökning och servicemätning insikt har analyserats. Kommunikationsplanering är igångsatt av kommunikationsenheten. En tydlig intern process för vad som ska informeras när och hur är framtagen men den gav inte förväntad effekt och projektet avslutas därför. Kansliavdelningen bedömer även att det är viktigare att vi utvecklar kommunens hemsida och utvecklar servicen i kundtjänst.

Mått	Utfall	Mål
● År 2021. Kartläggning av informationsbehov är genomförd	● Ja	Ja
● År 2022. En tydlig intern process för vad som ska informeras när och hur är framtagen	● Ja	Ja
Analys		
Kartläggning har skett på kansliet gällande vilken information som medborgarna eftersöker. Medborgarundersökning och servicemätning insikt har analyserats. Kommunikationsplanering är igångsatt av kommunikationsenheten. Processen är framtagen och måttet sätts till grön.		
▬ År 2023. Ny kartläggning genomförs och jämförs med kartläggningen från år 2021. Antalet förfrågningar om information har minskat.		

Förväntad utveckling

Ekonomiavdelningen

Avdelningens ekonomi kommer ligga oförändrad till 2023 och målsättningen är att jobba med effektiviseringar för att hålla nere ett långsiktigt resursbehov.

Under 2023 planerar avdelningen att rekrytera en ny tjänst efter att kommunens redovisningsansvarige går i pension. Just nu kartläggs behovet av vilken typ av funktion som bäst behövs för framtiden.

Fokus för avdelningen ligger just nu på att försöka höja kvalitén i kommunens mål och budgetprocess samt kommunens uppföljning av ekonomi. Främst ser avdelningen ett behov av att förbättra verksamheterna arbete kring prognoser.

Kansliavdelningen

Det finns stora resurskrävande utmaningar för kommunen gällande kansliets ansvarsområden och behov

- Kommunens hantering av allmänna handlingar

- Säkra kommunens behov av säkra och funktionella verksamhetssystem för till exempel ärendehanteringssystem och växelsystem
- Ny webbsida och behov av ny upphandling av plattform för intranät
- Strategisk planering av kommunikationsenheten tillsammans med att tillgodose nämndernas behov av utökat stöd
- Verksamheternas förmåga att leverera handlingar till e-arkiv (avsaknad av systemförvaltare)
- Kommunövergripande struktur/funktion för uppföljning och rapportering av internkontroll och handlingsplaner samt kommunens uppsiktsplikt
- Översyn av struktur/funktion av området gällande mutor och jäv
- Digitalisering av nämdsadministrativa enheten (e-singering och arvordeshantering)
- Möjliggöra minskad administrativ belastning på chefer

HR-avdelningen

- Ekonomi
    - Ekonomiska resurser kommer vara avgörande för en snabb utveckling kring strategisk kompetensutveckling och få effekt i projekten.

- Personal
    - Inga övriga personalresurser behövs i nuläget. Löneenheten har en hög arbetsbelastning men den första åtgärden mot detta är prioritering och automatisering.

- Kvalité
    - Kvalitetsmål återkopplas i respektive mål.

- Mål
    - Några mål är ej slutförda och kommer realiseras under 2023. Se mer i måluppföljning.

Kommunledningskontoret

Viktiga händelser

Arbetet inom kommunledningskontoret har årets andra del fortsatt präglats av hemarbete, succesivt har visa avdelningar återgått till arbete på kontoret medan andra fortsatt arbetet på distans utifrån vad arbetet medger. Detta sätter hårdare krav och skyldigheter på våra chefer att följa upp sitt arbetsmiljöansvar där våra medarbetare skall må bra.

För att stärka vår satsning på **effektivt resursutnyttjande och etablering av ändamålsenliga lokaler** har under året kommunens lokalstrateg påbörjat en lokalkapacitetsutredning som förväntas vara klar under hösten 2023.

För att ytterligare stärka **Vi-känslan** inom kommunledningskontorets chefsled har ledningsgruppen gjort en gemensam satsning i media- och kommunikationshantering utifrån ett ökat mediafokus på Åre Kommun som skapat viss oro. Denna satsning har och kommer ge cheferna verktyg som de kan använda och växa med på sikt.

En av **Utvecklingsavdelningens** viktigaste uppgifter är att se till att alla medarbetare har en säker och tillgänglig IT-miljö. Det innebär att alla varje dag ska kunna logga in i sina datorer och i sina IT-system där informationen i systemen är kvar och är oförvanskad samt tillgänglig. Kommunen utsätts kontinuerligt för olika typer av IT-attacker, där flera kommuner blivit utsatta, det arbetas kontinuerligt för att undvika att de ska få fäste och därmed skada vår IT-miljö och data.

Ny skrivarlösning är implementerad i kommunen, som bidrar till ökad säkerhet och minskat antal utskrifter. Samtliga 100 skrivare är nu utplacerade i kommunens verksamheter och en ny så kallad "Follow-me-print"-lösning fungera bra.

Flera stora IT-infrastruktursprojekt färdigställdes under året till exempel Duveds skola. Att hålla en hållbar och säker IT-infrastruktur i gång kräver kontinuerliga uppgraderingar, moderniseringar och ombyggnationer.

Under året har **Inköpsavdelningen** genomfört 39 upphandlingar och summerar arbetet till en besparing på 6,9 miljoner kronor utifrån jämförelsen mellan vinnande och högsta anbud.

Kommunen har nu fyra stycken beställningssamordnare utnämnda, en på respektive kontor. Detta skapar förutsättningar för att ta steg framåt i det strategiska inköpsarbetet och samordna kommunens affärer bättre samt att organisationen kan få ut mer av upphandlingsarbete med länets övriga kommuner i Gemensam Nämnd för Upphandlingssamverkan (GNU).

Tillväxtavdelningen har initierat och drivit flertal projekt som syftat till att skapa bättre förutsättningar för kommunens verksamheter, medborgare och näringsliv. Exempel på dessa är:
- Hållbar integration i Åre
- Gränslös utveckling i Storlien (stärka Storliens näringsliv)
- Spår och leder (social hållbarhet, markägarfrågor, minska konflikter)

Under 2022 har näringslivsenheten kontinuerligt arbetat med aktuella informationer och teman i samband med **nätverksträffar riktat mot näringslivet**. Bland annat genomfördes Framtidsfrukost, ett hybridevenemang, med över 130 deltagare i november i syfte att skapa en relevant bild av det globala- och lokala situationen som grund för företagen att kunna fatta goda beslut utifrån.

Flera stora fastighetsaffärer har genomförts med kommunen som säljare, vilket har påverkat ekonomin på ett positivt sätt. En större **tomt för förskola i Duved** har sålts till Årehus för att möjliggöra nybyggnation av en större byggnad som kommer möjliggöra ytterligare tillväxt i området samt skalfördelar för verksamheten.

Vuxenutbildningen i Järpen och inflyttarservice har under året genomfört en utredning för att se över och anpassa verksamheten efter rådande behov. Utredningens förslag och senare beslut innebär en minskning av antalet anställda utifrån dagens behov. Men även ett gemensamt uppdrag för enheten kring integrationen av våra nyanlända.

Krigsutbrottet i Ukraina 24 februari, gjorde att kommunerna fick ett nytt uppdrag att anordna boende till ukrainare som har skydd enligt massflyktsdirektivet. Inflyttarservice fick uppdraget att leda det interna arbetet

för att stärka Åre kommuns resiliens och robusthet kring den påverkan kriget förde med sig på lokal nivå

Tekniska avdelningen har under året fokuserat utveckla en skalbar och hållbar organisation utifrån framtida behov. En utredning har initierats som bygger på samverkan och bolagisering av både renhållning och VA-verksamheten. Målet med utredningen är att utvärdera om kommunen skall bolagisera verksamheten med andra kommuner för att minska sårbarheten gällande specialistkompetenser och kontinuitet i arbetet.

Ett strategiskt viktigt arbete, VA 2050, för kommunen har genomförts av avdelningen som innebär att det finns ett förberett, analyserat material med rekommendationer på olika lösningar för etablering av Va-verk inom kommunen. Arbetet behöver tas vidare i en projektfas och drivas kommunövergripande då det berör alla verksamheter i kommunen och medborgare.

Avdelningen har lagt ner mycket fokus på att skapa en attraktiv kommun genom att underhållsbeläggning på vägar, utbyggnation av pendlarparkeringar, busshållplatser, nya sopkärl och laddstationer.

Ekonomi

Ekonomi utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 2021-12-31	Ack. utfall 2022-12-31	Budget jan-dec	Budget-avvikelse	Helårsprognos 2022-04-30	Helårsprognos 2022-08-31
Politisk organisation KS	-5 504	-5 797	-6 493	696	0	0
KLK Centralt	-4 298	-5 508	-6 445	937	100	100
JGY	-59 509	-58 078	-59 291	1 213	-1 100	-1 100
Utvecklingsavdelningen	-18 370	-20 780	-18 968	-1 812	-900	-1 200
Tillväxtavdelningen	-28 577	-2 385	-57 148	54 763	43 000	51 000
Inköpsavdelningen	-2 782	-3 640	-4 402	762	0	0
Teknisk avd - skattefinansierad del	-15 768	-16 074	-17 126	1 052	500	500
Totalt	**-134 808**	**-112 261**	**-169 875**	**57 612**	**41 600**	**49 300**

	Ack. Resultat 2022	Ack. Budget 2022	Avvikelse 2022
INTÄKTER			
Externa intäkter	91 655	29 665	61 990
Interna intäkter	17 057	15 963	1 094
SUMMA INTÄKTER	108 712	45 628	63 084
KOSTNADER			
Bidrag och transfereringar	-5 036	-6 692	1 656
Entr och köp av verksamhet, konsultkostnader	-91 741	-86 546	-5 195
Personalkostnader	-62 841	-62 398	-443
Lokalkostnader	-23 585	-24 106	521
Avskrivningar	-10 439	-9 465	-974
Internränta	-1 499	-1 436	-63
Övriga kostnader	-18 951	-17 626	-1 325
Interna kostnader	-9 126	-7 226	-1 900
SUMMA KOSTNADER	-223 218	-215 495	-7 723
Summa finansiella kostnader	2 245	-8	2 251
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-112 261	-169 875	57 612
TOTALT			

Analys utfall

Kommunledningskontoret visar ett ackumulerat överskott för perioden på 57,6 mnkr. Överskottet härleds till de fastighetsförsäljningar som genomförts för att möjliggöra framställandet av bostäder. Genomförda fastighetstransaktioner påverkar ackumulerat resultat med 49 mnkr. Skulle dessa exkluderas (inklusive kostnaderna relaterade till kommunens arbete med mark och exploatering) redovisar kontoret ett resultat för perioden på 9 mnkr. Överskottet förklaras framförallt av lägre kostnader för entreprenader gällande drift och underhåll för gata, outnyttjade strategiska utvecklingsmedel, lägre kostnader för inköps-centrala tjänster samt lägre personalkostnader som följd av vakanser i flera verksamheter, överskott kopplat till lägre kostnader än budgeterat för köp av elevplatser och större statsbidrag än budgeterat för gymnasial vuxenutbildning.

Resultaträkningen visar på ökade intäkter, både externa och interna jämfört budget, detta beror på fastighetsförsäljningar och ökade statsbidrag mot budgeterat.

På kostnadssidan ligger avvikelse inom kostnadsslaget entreprenader och konsultkostnader på ca 5,5 mnkr. Detta beror på en faktura från Årehus inom de fastighetstransaktioner som gjorts under året. Övriga större avvikelser ligger inom övriga och interna kostnader, övriga kostnader är hänförligt till omkontering från köp av plats till skolskjuts för särskoleelever på gymnasiet, samt kostnader för intern timdebitering för arbetet med översiktsplaner.

Sammanfattat gör samtliga avdelningar ett överskott förutom utvecklingsavdelningen som bär på en felperiodiserad faktura från 2021. Samtliga avdelningar uppger att de inte hunnit med att behovet av kompetensförsörjning under året och till stora delar beror därför överskottet på att personalbudget och övriga driftsbudget inte hunnit upparbetats.

JGY (Jämtlands Gymnasieförbund), avser köp av elevplatser på gymnasiet, utfallet för 2022 är 58,1 mnkr, vilket är ca 1 mnkr lägre än budget. Enligt JGY:s delårsrapport per augusti beror avvikelsen på centrala budgetposter med lägre kostnader än förväntat.

Utvecklingsavdelningen har en avvikelse vid periodens utgång på -1,8 mnkr.

Avvikelsen beror dels på felperiodisering av faktura (-1,1 mnkr), felaktig faktura periodiserades juli 2021 till juni 2022 men krediteringen togs helt och hållet 2021. Alltså ingen egentlig utgift 2022. Därtill -0,8 mnkr på grund av kostnader för verksamheternas utskrifter, ingen budget finns beviljad för denna kostnad.

Tillväxtavdelningen har ett totalt överskott på +54,7 mnkr per sista december. Till stora delar beroende på markförsäljningar om +49 mnkr. Men bortsett från den stora posten ligger avdelningen på positiva avvikelser. Återstående del av avvikelsen beror bland annat på att avdelningen inte ersatt medarbetare och chefer omedelbart när de slutat och bidrag för högt flyktingmottagande, minskade kostnader för färdtjänst och ännu ej genomförda aktiviteter kopplat till webb turistbyrå och verksamhetssystem. Vuxenutbildningens avvikelse beror på statsbidrag som inte nyttjats fullt ut för köp av platser för gymnasial utbildning.

Inköpsavdelningen redovisar en avvikelse på +0,8 mnkr. Avvikelsen beror på att införandet av E-handel inte kunnat startas upp enligt tidsplan, samt att personalkostnaden är något lägre pga. frånvaro under året. Kostnaden för kommunens försäkringar är något högre än budgeterat då premierna ökat, delvis på grund av ökad skadefrekvens främst på motorförsäkringen.

Tekniska avdelningens skattefinansierade verksamhet redovisar ett överskott på 1,1 mnkr.

Intäkterna visar på en positiv avvikelse på 0,3 mnkr. Det beror på el som fakturerats till Trafikverket för gemensam vägbelysning för 2021 har bokförts på 2022. Därmed har enheten en dubbelintäkt på denna post under 2022.

Som förväntat kvarstår den positiva avvikelsen för anläggning och reparationskostnader, på grund av att mindre reparationer än förväntat utförts, + 0,4 mnkr.

I samband med bokslut 2021 gjordes en dubbel periodisering för elkostnad. Bokningen vänds tillbaka under 2022 och ger en positiv avvikelse på 0,2 mnkr. Återstående avvikelse på 0,2 mnkr beror på sandning och snöröjning.

Projekt- och investeringsenheten (PI) redovisar budget i balans.

Vidtagna åtgärder för att få en budget i balans

På grund av försening av förhandlingar gällande omorganisation inom vuxenutbildningen och integration riskerar tillväxtavdelningen kostnader över budget 2023 med ca 1,3 mnkr.

Utöver det riskerar gata park ett underskott 2023. I nuläget bedöms detta kunna hanteras inom kommunledningskontorets budgetram då bland annat kostnaderna för köp av elevplatser hos JGY bedöms bli något lägre än budgeterat.

Prognos

Jämfört tidigare årsprognoser är utfallet ca 9 mnkr högre. Detta beror främst på ytterligare markförsäljningar som genomförts under hösten.

Investeringar

Investeringar utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 2022-12-31	Årsbudget inkl TA	Återstår	Prognos 2022	Överförs till 2023
KLK Centralt	280	100	-180	0	0
Utvecklingsavdelningen	5 509	8 145	2 636	500	2 636
Tillväxtavdelningen	2 163	8 809	6 646	500	500
Inköpsavdelningen	0	871	871	871	871
Teknisk avd - skattefinansierad del	7 199	22 433	15 234	15 233	15 233
Totalt	**15 151**	**40 358**	**25 207**	**17 104**	**19 240**

Analys utfall

Utvecklingsavdelningen

Avdelningen har under perioden köpt in datorer och tillbehör till ett värde av 2,5 mnkr samt inköp av serverplattform för 2,1 mnkr. Totala investeringar om 5,5 mnkr genomförda.

Väntar två fakturor på 1,9 mnkr respektive 1,6 mnkr för beställd med ej levererad nätverksutrustning. Leveranser sena pga. rådande världsläget med bristande tillgång, därav behöver dessa medel behöva överföras till 2023.

Tillväxtavdelningen

Totala investeringar om 2,1 mnkr har genomförts. Mindre investeringar har genomfört på campus för inköp av material/inredning för 0,1 mnkr. Avdelningen har även investerat 0,6 mnkr i lunden för hyresgästanpassningar

till statens servicecenter. Mark- och exploateringsarbete om 0,5 mnkr är utfört. Investeringar har även gjorts om totalt 0,8 mnkr till bibliotek och fritid främst till nya biblioteket i Duveds skola.

Inom tillväxtsavdelningen överförs medel om 0,5 mnkr till 2023 för webb och bibliotekskatalog och kartprogram.

Inköpsavdelningen

Eftersom E-handelsinförande projektet blivit framskjutet överförs medel om 0,9 mnkr till 2023.

Tekniska

Gatuförvaltning, underhållsbeläggning på kommunala väg/gator, färdigställande av pendelparkeringen i Duved samt utbyggnaden *a*v infrastruktur Duved. Till och med december har 7,2 mnkr upparbetats.

Projektet gällande kanalen Mörviksån kommer att upphandlas under hösten 2022 och arbetet startar under förvintern 2022, till och med oktober har endast 17 tkr upparbetats.

Prognos

Kontorets tidigare prognos gällande investeringar var senast ett överskott på 13 mnkr. Utfallet är en avvikelse på 17,1 mnkr. Förändringen beror delvis på att det vid årsskiftet återstår ca 1 mnkr i potten för underhållsbeläggning och senarelagd start för brobygge i Bydalen 1 mnkr.

Överförs till kommande år

Utvecklingsavdelningen Medel för beställda men ej levererade IT-investeringar överförs till kommande år 2,6 mnkr Leveransförsening innebär att årets investeringar blivit fördröjda på grund av att leverantörerna har svårt att leverera i tid (pga. råvarubrist).

Tillväxtavdelningens medel för karttjänst och webbkatalog och tillgänglighet överförs till 2023, totalt 0,5 mnkr.

Inköpsavdelningen överför medel för införande av e-handel till 2023, 0,9 mnkr.

Tekniskas skattefinansierade verksamhet överför medel för Mörviksån och andra pågående projekt om totalt 15,2 mnkr.

God ekonomisk hushållning

Kategori	Nyckeltal	Utfall	Prognos	Mål
Hållbart ledarskap och medarbetarskap	**Sjukfrånvaro**	4,88%		5%
	Beskrivning "Utfall" för sjukfrånvaron är det ackumulerade medelvärdet för jan-dec i år, det ackumulerade medelvärdet för helåret blir tillgängligt januari efterföljande år. Mål 5 procent sjukfrånvaro eller lägre ***Kommentar*** Sjukfrånvaron för hela kommunen ligger på 7,23 % för 2022. Kommunledningskontorets sjukfrånvaro ligger under målet på 4,8 % för året men har ökat något från 4,0% under 2021. Det är svårt att hitta någon enskild orsak och 2021 präglades av hemarbete i större utsträckning.			

Kategori	Nyckeltal	Utfall	Prognos	Mål
Social hållbarhet	**Företagsklimat, totalt NKI**	3,4		3,6

Beskrivning
Enkätundersökning av svenskt näringsliv, mål 3,6 eller högre

Kommentar

Mätningen består i svenskt näringslivs sammanfattande omdöme av företagsklimat utifrån enkätsvar från företagen. Betyg sätts på en skala mellan 1 = dåligt och 6 = utmärkt. Positiv andel är betyg 4 (bra) eller högre. Kommunen ligger nära årets målsättning på 3,6 men inte når ända fram med resultatet 3,4. Mätning sker årsvis.

Det samlade omdömet har sjunkit något och några större åtgärder för att förbättra service, kommunikation och bemötande har inte säkerställts under 2022 och bedömningen sätts därför till röd. Näringslivsenheten har avsatt resurser under året för att tillsammans med samhällsbyggnadskontoret säkerställa aktiviteter som leder till förbättrad upplevd service och bemötande.

Politisk målstyrning -analys och kommentarer

Välfärd genom samverkan

Beskrivning

Genom samverkan med civilsamhället, näringslivet, andra kommuner, statliga verk och myndigheter samt regionen skapar vi bättre förutsättningar för att säkra och stärka välfärden. För att lyckas med välfärdens utmaningar behöver den interna samverkan i kommunen mellan våra olika verksamheter men också mellan politik och tjänstemannaorganisationen öka.

Säkra välfärden genom ökad samverkan

Analys

Utvecklingsavdelningen arbetar mot målet om att **Säkra välfärden genom ökad samverkan** på kommunledningskontoret. En chefsintroduktionsutbildning med syfte att öka den digitala mognaden har tagits fram och samtliga chefer på kommunen har varit inbjudna att delta vid fyra olika tillfällen. Endast 15 chefer deltagit av 30 som var målsättningen. Delmålet för 2022 uppfylls därmed inte och sätts därför till röd.

KLK, Utvecklingsavd: Stärka den digitala mognaden i kommunen för ett effektivare resursutnyttjande och ökad produktivitet.

Effektbeskrivning
Med ökad IT-kunskap bland de anställda möjliggör Åre kommun att bättre utnyttja de digitala verktyg som redan finns på marknaden idag och förmåga att tillvarata kommande digital teknik. Det bidrar till effektivisering inom de områden där digitalisering inte nyttjas fullt ut idag. Med en strategisk kompetensförsörjning samt

kompetenshöjning inom området så minskar även belastningen på IT som i sin tur kan använda tiden till utveckling/digitalisering i stället.

Delmål År 1:
År 2021. Ökad digital mognad genom utrullning av Teams i kommunen samt att vi har skaffat oss en bild av den aktuella kunskapsnivån utifrån genomförd mätning.

Delmål År 2:
År 2022. Uppnådd ökad digital kunskapsnivå inom 1st. prioriterat områden/system baserat på genomförd nulägesanalys och närmare samverkan med berörda verksamheter.

Delmål År 3:
År 2023. Uppnådd ökad digital kunskapsnivå inom 1 st. prioriterade områden/system baserat på genomförd nulägesanalys och närmare samverkan med berörda verksamheter.

Analys

För att effektiva kunna bidra till verksamheternas möjligheter att öka relevanta kunskaper inom IT-området på kort sikt så ville Utvecklingsavdelningen utbilda chefer som sedan kan sprida grundläggande kunskaper vidare i respektive verksamhet. En chefsintroduktionsutbildning har tagits fram och samtliga chefer på kommunen har varit inbjudna att delta vid fyra olika tillfällen.

Tyvärr har endast 15 chefer deltagit av 30 som var målsättningen för 2022. Delmålet för 2022 uppfylls därmed inte och sätts därför till röd.

Mått	Utfall	Mål
År 2021. Den digitala mognaden är utvärderad.	Ja	Ja
År 2021. Utbildning och implementering av Teams på minst ett kontor	Nej	Ja
År 2022 och 2023: Ökad kunskapsnivå inom IT-området hos chefsgruppen	Nej	Ja

Analys

Utvecklingsavdelningen

15 chefer har deltagit i introduktionsutbildning. Utbildning har erbjudits vid fyra tillfällen under hösten 2022. Målet var att 30 chefer skulle gå kursen under året, vilket alltså inte uppnåtts. Information om utbildningen har meddelats genom flera kanaler men tyvärr har inte målet nåtts. Fler utbildningstillfällen kommer att hållas under 2023.

Det goda livet

Beskrivning

Genom att skapa kapacitet i kommunens verksamheter och fortsätta utveckla en attraktiv kommun att bo och leva i samt genom ett större fokus på ökad sysselsättning skapas bättre förutsättningar för det goda livet.

Bygg kapacitet för framtiden

Analys

Inom **kommunledningskontoret** har tre av fyra avdelningar valt att fokusera på utvecklingsmålet Bygg kapacitet för framtiden. Målet nås på en av de tre avdelningarna vilket gör att målet som helhet inte nås för 2022 och helheten sätts till röd

Inköpsavdelningens delmål för 2022, **Sätta basen -säkra att lagar och krav kan efterlevas** är beroende av att organisationen med beställarsamordnare är tillsatta/utnämnda på kontoren vilket glädjande nog kommit på plats före årsskiftet. En stor utbildningsinsats har dessutom genomförts under året. För delmålet sätts status till grön.

Kommunledningskontoret tillsammans med samhällsbyggnadskontoret har arbetat med former för strategisk samhällsplanering. Projektet syftar till en helhetslösning i form av en kommunövergripande process, gemensamma arbetssätt och rutiner samt skapa förutsättningar för en hållbar samhällsutveckling som utgår från politisk vilja och faktiska behov.

Tillväxtavdelningens delmål **att säkerställa den hållbara tillväxten och kommunal service i Åre kommun** har måttet kopplat till att processer i projektet Strategisk samhällsplanering är klara och används. Stora resurser har avsatts för att under flaggan "Strategisk samhällsplanering 2.0" sätta tydliga strukturer för arbetet framåt. Detta arbete avstannade tyvärr under året och status sätts därför till röd.

Även delmålet **Tekniska avdelningen arbetar systematiskt med strategisk planering och intern samverkan för att skapa goda förutsättningar att kunna bygga kapacitet för framtiden** är knutet till projektets genomförande. Tekniska avdelningen har under året fortsatt det systematiska arbetet med långsiktig planering av underhållsplaner och dessa är för delar av verksamheten färdigställda. Övriga delar påverkas också av att arbetet i projektet strategisk samhällsplanering gått i stå. Delmålet sätts till röd.

KLK, Inköpsavd: Sätta basen -säkra att lagar och krav kan efterlevas.

Effektbeskrivning
Skapa förutsättningar genom ny beställarorganisation. Skapa trygghet i arbetet och öka trivseln på arbetsplatsen Åre kommun genom att vi tryggar chefer och medarbetare i hur man får till bra avtal och inköp.

Delmål År 1:
År 2021. Säkra basen genom att ta fram förslag på beställorganisation. Verka för att få beslut på detta och stötta kontoren i utrullningen.

Delmål År 2:
År 2022. Inköpsutbildning genomförd med de nya inköpsrollerna på kontoren.

Delmål År 3:
År 2023. Rulla ut E-handel med hjälp av den nya beställarorganisationen har vi skapat förutsättningarna som krävs för att starta och drifta kommunens E-handelslösning som ger ökad trygghet, säkerhet och kvalité i kommunens inköp.

Analys

Inköpsavdelningens delmål för 2022: Sätta basen -säkra att lagar och krav kan efterlevas är beroende av att organisationen med beställarsamordnare är tillsatta/utnämnda på kontoren vilket glädjande nog kommit på plats före årsskiftet. En stor utbildningsinsats har dessutom genomförts under året. Därav sätts status till grön.

Mått	Utfall	Mål
År 2021. Resurser tillsatta/utnämnda på kontoren för att komma i ordning och hitta en tillräckligt god basnivå för att säkerställa att lagar och rutiner efterlevs	Nej	Ja
År 2021. Inköp färdig med den nu pågående genomlysningen av alla stöttande och styrande dokument och rutiner för beställande organisation.	Ja	Ja
År 2022. Inköpsutbildning genomförd på samtliga kontor med beställande roller.	Ja	Ja
År 2023: 90 procent av alla kommunens återkommande köp görs via E-handel, dvs. ordrar godkänns innan de går i väg av chef, fakturor autokonteras och vi får leverans enligt avtal.		

KLK, Tillväxtavd: Säkerställa den hållbara tillväxten och kommunal service i Åre kommun.

Effektbeskrivning
Kapaciteten för social, ekologisk och ekonomisk tillväxt ökar genom ett gott värdskap och en hög kommunal servicenivå samt samverkan externt och internt.

Delmål År 1:
År 2021. En gemensam planeringsprocess för hela Åre kommun, baserat på befolkningsprognosen tas fram. Baserat på framtagen planeringsprocess arbetar tillväxtavdelning fram aktiviteter för att uppnå en ökad kapacitet.

Delmål År 2:
År 2022. Genom arbetet med de framtagna aktiviteterna når kommunen en ökad kapacitet i verksamheterna vilket leder till en bättre kommunal grundservice för fler invånare och besökare.

Delmål År 3:
År 2023. Genom ett gott värdskap och en hög kommunal servicenivå till befintliga medborgare och besökare skapar kommunen kapacitet att välkomna nya kommuninvånare.

Analys

Tillväxtavdelningens delmålför 2022 är kopplat till genomförandet av projektet Strategisk samhällsplanering som syftar till att fastställa processen för detta. Stora resurser har avsatts för att under flaggan "Strategisk samhällsplanering 2.0" sätta tydliga strukturer för arbetet framåt. Detta arbete avstannade tyvärr under året och status sätts därför till röd.

Mått	Utfall	Mål
År 2021. En planeringsprocess är framtagen utifrån befolkningsprognos	Ja	Ja
År 2021. Aktiviteter är framtagna kopplade till planeringsprocessen	Ja	Ja
År 2022. De prioriterade aktiviteterna kopplade till planeringsprocessen utförs	Nej	Ja
År 2023. Kommunen har per den sista december 2023 ökat med minst 250 kommuninvånare per år.		

KLK: Tekniska avdelningen arbetar systematiskt med strategisk planering och intern samverkan för att skapa goda förutsättningar att kunna bygga kapacitet för framtiden.

Effektbeskrivning
Ett tydligt, systematiskt och väl förankrat strategiskt arbete möjliggör en tydlig behovsbild inom verksamheterna både på kort och lång sikt. Att tydligt beskriva både investerings- och underhållsbehov på kort och lång sikt underlättar för politiken att prioritera och besluta i att bygga kapacitet och skapa en hållbar infrastruktur. Ett systematiskt strategiskt arbete förenklar även för medarbetarna.
Den interna samverkan mellan avdelningarna, framför allt med mark och exploatering (MEX) samt plan- och bygg, leder till ökad samsyn och förståelse för respektive verksamhet och uppdrag. Samverkan leder också till gemensamma forum för enklare samarbete, vilket i sin gör att våra (gemensamma) kunder uppfattar kommunen som mer enhetlig och tydlig.

Delmål År 1:
År 2021. Tekniska avdelningen har förfinat och utvecklat underhålls-, investerings- och/eller produktionsplaner på samtliga enheter.

Arbetet för att skapa ett samverkansforum som linjerar med framför allt mark och exploatering (MEX) och plan- och byggenhetens mål om intern samverkan (projektgrupper) är initierat.

Delmål År 2:
År 2022. Planerna ligger till grund för verksamhet och för politik i de övergripande mål- och budgetprocesserna och är ständigt aktuella för verksamheternas vardag och planering. Gemensamma samverkansforum finns på plats, tillsammans med fram för allt mark och exploatering (MEX) och plan- och bygg.

Analys

Tekniska avdelningen började 2021 det systematiska arbetet med långsiktig planering av underhållsplaner. Arbetet har skapat en tydlig bild av behovet av en långsiktig (3-5år) investeringsplan för att på ett bättre sätt kunna planera ekonomi och organisation inom respektive enhet. Respektive enhet har kommit olika långt och upplever olika typer av utmaningar i arbetet.

Den interna samverkan mellan avdelningarna, framför allt med MEX samt plan- och bygg, syftar till ökad samsyn och förståelse för respektive verksamhet och uppdrag. Samverkan ska också leda till gemensamma forum för enklare samarbete, vilket i sin gör att våra (gemensamma) kunder uppfattar kommunen som mer enhetlig och tydlig.

Avdelningen är på rätt väg men på grund av stora resursbrister inom avdelningen så uppnåddes inte målen under 2022.

Mått	Utfall	Mål
År 2021. Ändamålsenliga underhålls-, investerings- och eller produktionsplaner finns på alla enheter inom tekniska avdelningen	Ja	Ja
År 2021. Samverkansforum initierade	Ja	Ja
År 2022. Underhålls-, investerings- och/eller produktionsplanerna används i mål- och budgetprocesserna	Nej	Ja
År 2022. Underhålls-, investerings- och/eller produktionsplanerna är del av verksamheternas vardag och planering	Nej	Ja

Mått	Utfall	Mål
År 2022. Gemensamma samverkansforum på plats	Nej	Ja
År 2023: Att investerings- och/eller produktionsplanerna är del av verksamheternas vardag och planering		
År 2023: Att gemensamma samverkansforum är på plats		

I medborgarens tjänst

Beskrivning

Genom en ökad medborgardialog, större individuell möjlighet att påverka och genom att se till att det vi gör fokuserar på medborgarnytta, så ser vi till att ta tillvara de enskilda bygdernas, företagens och individernas unika möjligheter att utvecklas. Det måste vara lätt att göra rätt som företag i vår kommun. Företagen är de som skapar utveckling och tillväxt vilket leder till mer skatteintäkter. För att kunna leverera till dem vi finns till för måste kommunen bli en bättre arbetsgivare och skapa bättre karriärvägar.

Förbättra företagsklimatet

Analys

Kommunledningskontoret arbetar med målet **Förbättra företagsklimatet.** Näringslivsenheten har avsatt resurser under året för att tillsammans med samhällsbyggnadskontoret säkerställa aktiviteter som leder till förbättrad upplevd service och bemötande. Åre kommun behöver ännu tydligare på lednings- och sedan styrnings-nivå för hela organisationen lägga en ordentlig grund för hur arbetet ska ske samlat framåt.

Kommunen ligger nära årets målsättning på 3,6 men inte når ända fram med resultatet 3,4. Mätning sker årsvis, därför kommer inte målet att nås under året.

KLK Tillväxtavd: Förbättrat företagsklimat och företagsservice i Åre kommun

Effektbeskrivning
Det måste vara lätt att göra rätt som företag i vår kommun. Företagen är de som skapar utveckling och tillväxt vilket leder till skatteintäkter. För Åre kommun handlar ett bra företagsklimat om det ska vara enkelt att starta, driva och utveckla sitt företag i kommunen, att sysselsättningen är hög och att nyföretagandet i kommunen är starkt.

Delmål År 2:
År 2022: Stötta övriga verksamheter i deras kundkontakter med Åre kommun i syfte att förbättra och förstärka vår service, kommunikation och bemötande.

Delmål År 3:
År 2023: Stötta övriga verksamheter i deras kundkontakter med Åre kommun i syfte att förbättra och förstärka vår service, kommunikation och bemötande vilket ska leda till ett gemensamt förhållningssätt till näringslivet.

Analys

Det samlade omdömet sjunker något och några större åtgärder för att förbättra service, kommunikation och bemötande har inte säkerställts under 2022 och bedömningen sätts därför till röd. Näringslivsenheten har avsatt resurser under året för att tillsammans med samhällsbyggnadskontoret säkerställa aktiviteter som leder till förbättrad upplevd service och bemötande. Fördjupade analyser kan göras när vi får värdet av NKI (nöjd kundindex) som mäter de företag och privatpersoner som varit i kontakt med Åre kommun gällande tillstånd eller myndighetsutövning. Först då kan vi se vilket resultat våra insatser ger. Men tydligt är att mer behöver göras och att kulturförändringar måste till

Mått	Utfall	Mål
◆ År 2022 och 2023: Sammanfattande omdöme av företagsklimat. {Enkätundersökning av svenskt näringsliv, mål 3,6 eller högre}	3,4	3,6

Mätningen består i svenskt näringslivs sammanfattande omdöme av företagsklimat utifrån enkätsvar från företagen i kommunen. Betyg sätts på en skala mellan 1 = dåligt och 6 = utmärkt. Positiv andel är betyg 4 (bra) eller högre.

Förväntad utveckling

Inom kommunledningskontoret kommer man att arbeta vidare med att förbättra tydligheten kring ledningens önskade utveckling från stödfunktion(inköps- och utvecklingsavdelningen) till en mer uttalad stöd- och styrfunktion vad gäller uppdrag och mandat samt genomföra ett förankringsarbete kring detta i kommunens verksamheter.

Kontoret kommer att ta ett stort ansvar för att arbeta med kompetensförsörjningen för Åre kommun.

Inom Tillväxtavdelningen sätts fokus på att etablera och verkställa den nya organisationen för vuxenutbildning och inflyttarservice.

Inköpsavdelningen förbereder införande av e-handelssystem under 2023. I arbetet tillsammans med kontorens nyligen utsedda beställningssamordnare är fokus att förtydliga och förbättra upphandlingsdokumenten och därigenom få högre kvalité och större besparing genom bättre upphandlingar.

Tekniska avdelningen bygger vidare och utvecklar VA-organisationen med nya chefsled och tydligare roller och ansvar för att säkerställa effektivare arbetssätt.

Digitalisering är en viktig förutsättning för att verksamheterna ska kunna genomföra sitt arbete utifrån medborgarnas, medarbetarnas och näringslivets behov. Frågan behöver adresseras ur ett kommungemensamt perspektiv för att få största verkningsgrad.

Avgiftsfinansierad verksamhet - renhållning

Viktiga händelser

Från årsskiftet har kommunen tagit över ansvaret för pappersinsamlingen inom kommunen.
Till den sista december har kommunen samlat in 104,75 ton papper.

I slutet av maj tillträdde den nya renhållningschefen.
Under sommaren slutade en renhållningsingenjör men senare på året anställdes en renhållningshandläggare.

Ny renhållningstaxa antogs av kommunfullmäktige och börjar gälla 2023-01-01. Information till medborgarna om den nya taxan kommunicerades.
I den nya renhållningstaxan är avgiften för tömning av matavfallskärlet under juni-augusti kostnadsfri, detta i ett försök att öka intresset hos fler medborgarna att börja sortera matavfall.

Matavfallsinsamlingen har under året ökat men inte i den takt som enheten hoppats på. 2024 blir denna insamling obligatorisk och hopp finns att insamlingsmängden då ökar markant.
Förberedelser för detta krav på obligatoriska matavfallsinsamling har under året påbörjats.

Arbete med att utreda förekomsten av mängden företag som lämnar grovavfall på kommunens återvinningscentraler utan att betala har påbörjats. I denna utredning utreds även eventuell anskaffning av bomsystem vid alla eller utvalda återvinningscentraler.

Verksamheten har fortsatt med det påbörjat arbetet att se över vilka möjligheter som finns för utbyggnad av kommunens återvinningscentraler, detta utifrån att det kommer behövas mer utrymme på grund av framtida krav. Redan 2023-01-01 kommer nytt krav på mottagning av bygg och rivningsavfall. Detta krav innebär sortering i fraktionerna plast, planglas och gips.

Ett förarbete gällande det kommunala övertagandet av förpackningsinsamlingen 2024 har startats under året i ett gemensamt projekt med övriga kommuner i länet, detta parallellt med kommunens egen utredning och arbete.

Insamling på kommunens Återbruk har under året ökat så även i Ge & Ta containern vilket är mycket glädjande. Detta visar på medborgarnas ökande vilja att återbruka.

Ekonomi

Ekonomi utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 2021-12-31	Ack. utfall 2022-12-31	Budget jan-dec	Budget-avvikelse	Helårsprognos Jan-April	Helårsprognos Jan-Aug
Driftsintäkter	29 563	31 674	30 229	1 446	500	400
Driftskostnader	-28 774	-31 420	-31 153	-267	0	500
Kapitalkostnader	-1 162	-912	-928	16	0	0
Total	**-373**	**-659**	**-1 852**	**1 195**	**500**	**900**

INTÄKTER	Ack. Resultat	Ack. Budget	Avvikelse
Externa intäkter	31 188	29 804	1 384
Interna intäkter	485	424	61
SUMMA INTÄKTER	31 674	30 228	1 446
KOSTNADER			
Bidrag och transfereringar	0	0	0
Entr och köp av verksamhet, konsultkostnader	-20 831	-20 002	-830
Personalkostnader	-2 631	-3 520	889
Lokalkostnader	-1 276	-940	-336
Avskrivningar	-719	-724	5
Internränta	-193	-204	11
Övriga kostnader	-1 208	-1 180	-28
Interna kostnader	-5 044	-5 161	117
SUMMA KOSTNADER	-31 902	-31 730	-172
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-229	-1 502	1 274
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER			
Finansiella kostnader och intäkter	-430	-350	-80
SUMMA FINANSIELLA KOSTNADER OCH INTÄKTER	-430	-350	-80
TOTALT	**-659**	**-1 852**	**1 195**

Analys utfall

På intäktssidan finns en positiv avvikelse på 1 445 tkr. Det positivt resultat grundas till största delen i att de fasta intäkterna inklusive materialförsäljning har en positiv avvikelse på 901 tkr. De rörliga intäkterna visar en positiv avvikelse på 424 tkr vilket också bidrar till det resultatet.

Avvikelsen på kostnadssidan består till största delen på personalkostnader då enheten saknat chef fram till slutet av maj. Avvikelsen är 889 tkr

Verksamhetens entreprenadkostnader har ökat på grund av prishöjningar hos leverantörerna. Det är framför allt andra halvan av året som har berörts av detta.

Resterande avvikelser är av mindre karaktär och kommer jämnas ut under året.

Vidtagna åtgärder för att få en budget i balans

Enheten är budgeterad med ett minusresultat 2022 på 1852 tkr.

Inför 2023 förväntas den ny taxa få en positiv effekt på budgeten för att på ett bättre sätt balansera intäkter och de ökade kostnaderna som förväntas under det kommande året.

Prognos

Intäkterna visar en positiv avvikelse på 1 445 tkr. Enheten har följt utvecklingen av intäkterna under hösten och räknade med att den positiva avvikelsen skulle höjas mer än prognostiserat. Intäkternas positiva avvikelse beror till största delen på ökad turistisk närvaro vilket resulterar i högre intäkter för verksamheten.

Stor del av avvikelsen för driftskostnader har hämtats hem under året. Vid delårsbokslutet prognostiserades inte prishöjningar i den grad som utförts under resterande del av året. Vilket förklarar avvikelsen mellan utfall och prognos.

Enheten har ett budgeterat underskott för året på 1 852 tkr men resulterade i ett förbättrat resultat vid årets slut där större delen av det budgeterade underskottet är inhämtat.

Investeringar

Investeringar utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 2022-12-31	Årsbudget inkl TA	Återstår	Prognos 2022	Överförs till 2023
ÅVC - Återvinningscentraler	0	4 433	4 433	4 433	4 433
Slam	5 961	5 799	-162	-162	0
Totalt	**5 961**	**10 232**	**4 271**	**4 271**	**4 433**

Analys utfall

Tilldelade medel för om- och utbyggnationer av kommunens återvinningscentraler (ÅVC:er) har ännu inte utnyttjats på grund av resursbrist i utredningsskedet.

Utbyggnaden av Brännvallen har kostat mer än tilldelade investeringsmedel. Anledningarna till det är framför allt att man vid tiden för tilldelning av medel inte hade en detaljerad plan och kostnadsbild för om- och

tillbyggnaden. Vid tiden för ombyggnaden valde man att bygga ut anläggningen genom att utöka området samt anlägga en infiltrationsanläggning med högre kapacitet, för att på så sätt klara kapacitet för slamhanteringen i Åre kommun under en lång tid framöver.

Prognos

Prognos för ÅVC visar att 4 433 tkr finns kvar vid årets slut. Dessa överförs till 2023.
Eftersom förutsättningarna för ÅVC projektet förändrats så pass mycket under de år medlen funnits beräknas medlen eventuellt återföras under 2023 och enheten kommer söka nya medel efter att ett nytt projekt, utifrån de nya förutsättningarna, startats.

Vissa medel har omfördelats under hösten för att täcka årets underskott på posten för slam med 569tkr. Vid slutfakturering för projektet visar posten dock fortfarande på ett mindre underskott på 162tkr. Detta underskott för inte över till 2023.

Överförs till kommande år

.

Politisk målstyrning -analys och kommentarer

Det goda livet

Beskrivning

Genom att skapa kapacitet i kommunens verksamheter och fortsätta utveckla en attraktiv kommun att bo och leva i samt genom ett större fokus på ökad sysselsättning skapas bättre förutsättningar för det goda livet.

Bygg kapacitet för framtiden

Analys

Delmålet **Tekniska avdelningen arbetar systematiskt med strategisk planering och intern samverkan för att skapa goda förutsättningar att kunna bygga kapacitet för framtiden** är knutet till projektet "Strategisk samhällsplanering 2.0" genomförande. Tekniska avdelningen har under året fortsatt det systematiska arbetet med långsiktig planering av underhållsplaner och dessa är för delar av verksamheten färdigställda. Övriga delar påverkas också av att arbetet i projektet strategisk samhällsplanering gått i stå. Delmålet sätts till röd.

Tekniska avdelningen arbetar systematiskt med strategisk planering och intern samverkan för att skapa goda förutsättningar att kunna bygga kapacitet för framtiden.

Effektbeskrivning
Ett tydligt, systematiskt och väl förankrat strategiskt arbete möjliggör en tydlig behovsbild inom verksamheterna både på kort och lång sikt. Att tydligt beskriva både investerings- och underhållsbehov på kort och lång sikt underlättar för politiken att prioritera och besluta i att bygga kapacitet och skapa en hållbar infrastruktur. Ett systematiskt strategiskt arbete förenklar även för medarbetarna.
Den interna samverkan mellan avdelningarna, framför allt med mark och exploatering (MEX) samt plan- och bygg, leder till ökad samsyn och förståelse för respektive verksamhet och uppdrag. Samverkan leder också till gemensamma forum för enklare samarbete, vilket i sin gör att våra (gemensamma) kunder uppfattar kommunen som mer enhetlig och tydlig.

Delmål År 1:
År 2021. Tekniska avdelningen har förfinat och utvecklat underhålls-, investerings- och/eller produktionsplaner på samtliga enheter.

Arbetet för att skapa ett samverkansforum som linjerar med framför allt mark och exploatering (MEX) och plan- och byggenhetens mål om intern samverkan (projektgrupper) är initierat.

Delmål År 2:
År 2022. Planerna ligger till grund för verksamhet och för politik i de övergripande mål- och budgetprocesserna och är ständigt aktuella för verksamheternas vardag och planering. Gemensamma samverkansforum finns på plats, tillsammans med fram för allt mark och exploatering (MEX) och plan- och bygg.

Analys

Tekniska avdelningen har under året fortsatt det systematiska arbetet med långsiktig planering av underhållsplaner. Den systematiska planeringen ger oss en tydligare bild av hur kommande behov inom respektive enhet. Arbetet har skapat en tydlig bild av behovet av en långsiktig (3-5 år) investeringsplan för att på ett bättre sätt kunna planera ekonomi och organisation inom respektive enhet.
Respektive enhet har kommit olika långt och upplever olika typer av utmaningar i arbetet.

Under året har tekniska avdelningen haft möten mellan de olika enheterna inom kommunen vilket har lett till större förståelse för vandras verksamheter, syftet är att tjänster och produkter som levereras skall vara mer genomarbetade samt att kollektivets medlemmar och kommuninnevånarna skall uppleva att de får en bättre service.

Renhållnings enheten är på rätt väg men på grund av viss resursbrist så uppnåddes inte målet för 2022.

Mått	Utfall	Mål
År 2021. Ändamålsenliga underhålls-, investerings- och eller produktionsplaner finns på alla enheter inom tekniska avdelningen	Ja	Ja
År 2021. Samverkansforum initierade	Ja	Ja
År 2022. Underhålls-, investerings- och/eller produktionsplanerna används i mål- och budgetprocesserna	Nej	Ja
Analys På grund av underbemanning har detta mål ej gått att nå under 2022 Dock har det under sensommaren arbetats fram en underhållsplan för Gata/miljövård som börjar gälla från 1/1 2023. Arbetet med att ta fram plan för de övrig verksamhet beräknas påbörjas innan årsslut.		
År 2022. Underhålls-, investerings- och/eller produktionsplanerna är del av verksamheternas vardag och planering	Nej	Ja

Mått	Utfall	Mål
Analys		
På grund av underbemanning har detta mål ej gått att nå under 2022		
År 2022. Gemensamma samverkansforum på plats	Nej	Ja
Analys		
Forum finns men rutiner och kontinuitet saknas.		

Förväntad utveckling

De kommande åren kommer nya krav som kommer ställa enheten inför stora utmaningar.
Med början 1 januari 2024 skall enheten ha en fungerande obligatorisk insamling av matavfall, samtidigt övertar enheten ansvaret för förpackningsinsamlingen. Arbetet inför detta kommer dominera 2023.
Utmaningen med dessa två krav är att koordinera dessa två insamlingssystem med det krav som kommer 2027, fastighetsnära insamling. Det kan innebära att enheten kommer gå samma väg som andra kommuner i landet gått genom att söka vissa dispenser. Detta för att på ett mer kontrollerat sätt kunna utforma en effektiv och ekonomiskt hållbar övergång till de nya kraven.

Den nya beslutade taxan för 2023 beräknas påverka enhetens ekonomi positivt och därmed täcka det upparbetade underskottet som finns.
Beräkningen är även att enheten ska kunna anställa ytterligare en medarbetare för att möte den ökade arbetsbördan som kommer genom den nya kravställningen.

Ett arbete kommer att pågå under 2023 med att se över om enheten kan gå in i bolaget Vatten & Miljöresurs AB.

Avgiftsfinansierad verksamhet - vatten och avlopp

Viktiga händelser

Under augusti avslutade VA - chefen sin tjänst samtidigt som enheten tappade driftttekniker på grund av två pensionsavgångar samt en som avslutat sin tjänst. Tre VA - ingenjörer har slutat under året, ett stort arbete har gjorts och pågår med rekrytering och en organisatorisk förändring inom enheten. Under året har tre drifttekniker rekryterats samt en VA - ingenjör.

Under hösten 2022 har en VA chef samt tre VA handläggare rekryterats och som börjar sin tjänstgöring i början på 2023. Samtidigt har en ny VA organisation förhandlats som kommer att rullas ut i början på 2023, förändringen innebär mer ledningsstöd i verksamheten. Under dessa förutsättningar under året har fokus legat på kärnverksamheten där huvuduppgiften har varit att upprätthålla underhållsarbetet på våra VA - anläggningar inom kommunen.

Från juni 2022 så antogs en ny riktlinje för VA-kostnader utanför verksamhetsområde i Åre kommun. Denna riktlinje har som syfte att fungera som en generell anvisning för att klargöra på vilka grunder det kan komma i fråga att exploatörer bygger ut VA - anläggningar som sedan övertas av VA-verksamheten i Åre kommun.

Förstudien 2050 för kommande VA-lösning inom Åre dalen är presenterad för Tekniskt utskott under oktober.

I juni 2022 kom ett initiativärende från politiken som innebar att vi skall se över möjligheten att gå in i bolaget Vatten & Miljöresurs AB. Under oktober har ett första möte hållits med bolaget och en förstudie är startad i december där vi som kommun tittar på möjligheter och risker med att gå med, Sweco stöttar oss i förstudien.

Under året har normalt underhållsarbete på våra anläggningar inom kommunen utförts.

Ekonomi

Ekonomi utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 2021-12-31	Ack. utfall 2022-12-31	Budget jan-dec	Budget-avvikelse	Helårsprognos Jan-April	Helårsprognos Jan-Aug
Driftsintäkter	62 045	70 361	68 837	1 524	0	1 700
Driftskostnader	-42 158	-45 612	-45 698	86	0	1 000
Kapitalkostnader	-22 780	-27 292	-26 307	-985	0	0
Total	**-2 893**	**-2 543**	**-3 168**	**625**	**0**	**2 700**

INTÄKTER	Ack. Resultat	Ack. Budget	Avvikelse
Externa intäkter	70 155	68 829	1 326
Interna intäkter	206	8	199
SUMMA INTÄKTER	70 361	68 837	1 524
KOSTNADER			
Bidrag och transfereringar	0	0	0
Entr och köp av verksamhet, konsultkostnader	-7 101	-8 455	1 354
Personalkostnader	-10 504	-14 469	3 966
Lokalkostnader	-3 739	-3 102	-637
Avskrivningar	-22 235	-20 978	-1 257
Internränta	-5 058	-5 329	271
Övriga kostnader	-15 506	-10 980	-4 526
Interna kostnader	-8 746	-8 692	-53
SUMMA KOSTNADER	-72 888	-72 005	-883
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-2 527	-3 168	641
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER			
Finansiella kostnader och intäkter	-16	0	-16
SUMMA FINANSIELLA KOSTNADER OCH INTÄKTER	-16	0	-16
TOTALT	**-2 543**	**-3 168**	**625**

Analys utfall

Avvikelser VA

Intäkter

De rörliga intäkterna visar en positiv avvikelse jämfört med budget under året. Utfallet blev 1 117 tkr bättre än budget.

Kostnader

Då enheten haft resursbrist under året hamnade personalkostnaderna på ett stort plus gentemot budget.

Elkostnader har blivit dyrare, avvikelsen består bland annat av oroligheter på elmarknaden (25%+) 1,2 mnkr

Reparationskostnaden har en stor avvikelse gentemot budget allra helst under sista delen av året då en del reparationer var nödvändiga som ej var budgeterade, 1,4 mnkr.

Angående larm och bevakning så har budgeten överskridits då det varit nödvändigt för att säkra och skydda våra anläggningar.

Då enheten har haft resursbrist har teknikkonsulter ej utnyttjats enligt plan.

Kapitalkostnaderna visar på en negativ avvikelse på 985 tkr, under året har det gjorts en del stora aktiveringar, framför allt i Storvallen men också en del i Bydalen samt övriga löpande investeringar. Vid stora investeringar är det svårt att beräkna i tid när anläggningen tas i drift och därmed resultat förs, vilket påverkar kostnaderna.

Efter 2022 så har skulden till kollektivet stigit till 5737 tkr.

Vidtagna åtgärder för att få en budget i balans

En del av avvikelserna var beräknade, som exempelpersonalkostnader, elkostnader, teknikkonsulter, den avvikelse som är svår att förutse och som har ökat sista tiden är reparationskostnaderna och kapitalkostnaderna.

Ett strategiskt arbete kommer att initieras under 2023 med bland annat en översyn av taxestrukturen som helhet.

Prognos

Intäkter

De rörliga intäkterna som prognosticerades i augusti resulterade en positiv avvikelse.

Driftskostnader

Driftskostnader prognosticerades med en positiv avvikelse på grund av resursbristen vilket visade sig vara korrekt. De poster som drog i väg mer än beräknat var reparationskostnader vilket bidrar till ett mindre positiv utgång än vad som prognosticerades.

Investeringar

Investeringar utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 2022-12-31	Årsbudget inkl TA	Återstår	Prognos 2022	Överförs till 2023
Bydalen	19 251	23 465	4 214	4 214	4 214
Storvallen	12 886	15 018	2 132	2 132	2 132
VA-verk	5 270	22 824	17 554	17 554	10 602
Distribution	19 168	50 802	31 636	31 636	28 043
Totalt	**56 574**	**112 109**	**55 536**	**55 536**	**44 991**

Analys utfall

Här följer ett antal av de projekt som har pågått under året:

Bydalens VA-försörjning

Flera av de pågående entreprenaderna för områdesledningar går mot färdigställande och på ett par områden finns möjlighet till påkoppling till det nya, kommunala Va-systemet. Projektering av de kvarstående områdesledningarna i området har inletts. Fortsatta dialoger med anläggningsägare för omkopplingar och övertagande pågår. Aktiveringar har skett löpande i den takt som färdigställanden fortgår.

Storvallen VA-försörjning

Projektet att bygga ut kapaciteten i Storvallen är i sitt slutskede. Avloppsreningsverket och högreservoaren är besiktigade och det kvarstår endast mindre arbeten för att projektet ska stå klart i sin helhet. Merparten av investeringen är aktiverad.

Va-verk

5,2 mkr har upparbetats under året. Denna post innefattar ett antal olika projekt som hänförs till nyinvestering och reinvestering i kommunens VA- kapacitet.

Distribution

19,2 mkr har upparbetats under året. I denna kategori tillhör projekt som syftar till att underhålla kommunens befintliga ledningsnät samt investering i nya dragningar.

Prognos

Bydalen

4,2 mnkr finns kvar vid årets slut. Dessa medel är en del av projektbudgeten och kommer spenderas i takt med att projektet fortlöper. Under året har enheten gjort en utförlig kostnadskalkyl för att se till att inte uppvisa en negativ prognos.

Storvallen

2.2 mnkr finns kvar vid årets slut. Dessa medel är en del av projektbudgeten och kommer spenderas i takt med att projektet fortlöper. Under året har enheten gjort en utförlig kostnadskalkyl för att se till att inte uppvisa

en negativ prognos.

Va-verk och Distribution

Kvarstående medel för VA- verk är 17,5 mnkr och för distribution 31,6 mnkr. Utfallet kan härledas till resursbrist i enhetens organisation.

Det är endast medel till prioriterade investeringar som överförs till nästa år.

Överförs till kommande år

Va-verk

Vi överför 10,6 mnkr till 2023, stor del av dessa överförs till 2023 på grund av rådande resursbrist.

Distribution

Till 2023 beräknas 28 mnkr, stor del av dessa överförs till 2023 på grund av rådande resursbrist.

Politisk målstyrning -analys och kommentarer

Det goda livet

Beskrivning

Genom att skapa kapacitet i kommunens verksamheter och fortsätta utveckla en attraktiv kommun att bo och leva i samt genom ett större fokus på ökad sysselsättning skapas bättre förutsättningar för det goda livet.

Bygg kapacitet för framtiden

Analys

Delmålet **Tekniska avdelningen arbetar systematiskt med strategisk planering och intern samverkan för att skapa goda förutsättningar att kunna bygga kapacitet för framtiden** är knutet till projektet "Strategisk samhällsplanering 2.0" genomförande. Tekniska avdelningen har under året fortsatt det systematiska arbetet med långsiktig planering av underhållsplaner och dessa är för delar av verksamheten färdigställda. Övriga delar påverkas också av att arbetet i projektet strategisk samhällsplanering gått i stå. Delmålet sätts till röd

Tekniska avdelningen arbetar systematiskt med strategisk planering och intern samverkan för att skapa goda förutsättningar att kunna bygga kapacitet för framtiden.

Effektbeskrivning
Ett tydligt, systematiskt och väl förankrat strategiskt arbete möjliggör en tydlig behovsbild inom verksamheterna både på kort och lång sikt. Att tydligt beskriva både investerings- och underhållsbehov på kort och lång sikt underlättar för politiken att prioritera och besluta i att bygga kapacitet och skapa en hållbar infrastruktur. Ett systematiskt strategiskt arbete förenklar även för medarbetarna.
Den interna samverkan mellan avdelningarna, framför allt med mark och exploatering (MEX) samt plan- och bygg, leder till ökad samsyn och förståelse för respektive verksamhet och uppdrag. Samverkan leder också till gemensamma forum för enklare samarbete, vilket i sin gör att våra (gemensamma) kunder uppfattar kommunen som mer enhetlig och tydlig.

Delmål År 1:
År 2021. Tekniska avdelningen har förfinat och utvecklat underhålls-, investerings- och/eller produktionsplaner på samtliga enheter.

Arbetet för att skapa ett samverkansforum som linjerar med framför allt mark och exploatering (MEX) och plan- och byggenhetens mål om intern samverkan (projektgrupper) är initierat.

Delmål År 2:
År 2022. Planerna ligger till grund för verksamhet och för politik i de övergripande mål- och budgetprocesserna och är ständigt aktuella för verksamheternas vardag och planering. Gemensamma samverkansforum finns på plats, tillsammans med fram för allt mark och exploatering (MEX) och plan- och bygg.

Analys

Tekniska avdelningen har under året fortsatt det systematiska arbetet med långsiktig planering av underhållsplaner. Den systematiska planeringen ger oss en tydligare bild av hur kommande behov inom respektive enhet. Arbetet har skapat en tydlig bild av behovet av en långsiktig (3-5år) investeringsplan för att på ett bättre sätt kunna planera ekonomi och organisation inom respektive enhet.
Arbetet har startat och vi ser idag då resurserna inom VA är begränsade ser vi att det kommer bli svårt för att kunna nå målet under 2022, respektive enhet har kommit olika långt och upplever olika typer av utmaningar i arbetet.

Under året har tekniska avdelningen haft möten mellan de olika enheterna inom kommunen vilket har lett till större förståelse för vandras verksamheter, syftet är att tjänster och produkter som levereras skall vara mer genomarbetade samt att kollektivets medlemmar och kommuninnevånarna skall uppleva att de får en bättre service.

VA - enheten är på rätt väg men på grund av stora resursbrister under året inom enheten så uppnåddes inte målet under 2022.

Mått	Utfall	Mål
År 2021. Ändamålsenliga underhålls-, investerings- och eller produktionsplaner finns på alla enheter inom tekniska avdelningen	Ja	Ja
År 2021. Samverkansforum initierade	Ja	Ja
År 2022. Underhålls-, investerings- och/eller produktionsplanerna används i mål- och budgetprocesserna	Nej	Ja
Analys VA-enheten är på rätt väg men med den resursbrist enheten har haft under 2022 så klarade enheten ej att uppfylla målet.		
År 2022. Underhålls-, investerings- och/eller produktionsplanerna är del av verksamheternas vardag och planering	Nej	Ja

Mått	Utfall	Mål
Analys		
VA-enheten är på rätt väg men med den resursbrist enheten har haft under 2022 så klarade enheten ej att uppfylla målet.		
År 2022. Gemensamma samverkansforum på plats	Nej	Ja
Analys		
Forum finns men rutiner och kontinuitet saknas.		

Förväntad utveckling

Enheten är inne i en omorganisation som rullas ut under 2023 för att förstärka enheten för framtidens utmaningar, fortsatta rekryteringar och se över resurser och kompetens i VA-organisationen.

Ett arbete kommer att pågå under 2023 med att se över om enheten kan gå in i bolaget Vatten & Miljöresurs AB.

Inför framtiden så behöver VA enheten se över taxestrukturen för att få VA kollektivets ekonomi i balans.

Ett arbete pågår på enheten med att införa ett underhållssystem som kommer att underlätta den dagliga planeringen i verksamheten.

Åre kommun står inför stora utmaningar då avloppskapaciteten börjar bli begränsad i delar av kommunen och där kapaciteten bör ökas för att klara ökad tillväxt, där har enheten har en stor del i arbetet.

Inför utmaningen med avloppskapaciteten bör en projektorganisation sättas på plats för att kommunen skall komma vidare med denna stora fråga.

Barn- och utbildningskontoret

Viktiga händelser

Hög andel behöriga elever till gymnasiet

Att helt eller delvis hamna utanför utbildningsystemet riskerar att leda till ett livslångt utanförskap, inte enbart från arbetsmarknaden utan även från aktivt deltagande i samhället. Därför är det väldigt positivt att Åre kommun har haft en stor ökning av andel elever i årskurs 9 som är behöriga till gymnasiet efter avslutade studier i grundskolan. Vårterminen 2022 var 89% av eleverna i Åre kommun behöriga till gymnasiet vilket är en tydlig ökning jämfört med vårterminen 2021 då andelen var 81,5%. 89% behöriga elever är dessutom väl över rikets snitt som vårterminen 2022 var 85% vilket placerar Åre kommun bland de 25% bästa kommunerna i Sverige.

Organisation

Barn- och utbildningskontoret har under 2022 sett över sin organisation. Med en ökande administrativ börda har behov identifierats av en ny arbetsfördelning inom kontoret. Beslut har tagits att en ny avdelning, vilken ska benämnas barn- och utbildningskontorets stab, ska starta upp 2023-01-01.

Avdelningen centralt stöd ska från och med 2023-01-01 byta namn till elevhälsan. Benämningen elevhälsa speglar tydligare vad avdelningens arbetsområde omfattar och går i linje med hur verksamheten benämns i styrdokument.

Beslut har tagits att det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) ska flyttas från centralt stöd (elevhälsan) till socialkontoret från och med januari 2023. Det kommunala aktivitetsansvaret innebär att kommunen ska följa upp ungdomar i åldersspannet 16-20 år som ej är i studier eller arbete. Eftersom barn- och utbildningskontorets övriga verksamheter omfattar barn och ungdomar i åldersspannet 1-16 år så såg man att dessa ungdomar skulle hanteras bättre och mer kvalitativt inom socialkontorets verksamheter.

Rektorsområdena för förskolan har setts över i samband med pensionsavgångar. Undersåker och Järpen har slagits ihop till ett rektorsområde, rektorsområde Mitt. Regnbågens förskola byter rektorsområde och ska i stället tillhöra Åre rektorsområde. Den nya organisationen innebär fyra rektorsområden med en rektor per område och ledningen ska därutöver förstärkas med biträdande rektorer.

Personal

Förskolan har haft stora svårigheter att rekrytera såväl förskollärare, barnskötare och annan personal vilket har skapat stora svårigheter att möta upp medborgarnas behov av förskoleplatser och att bedriva en kvalitativ verksamhet.

Barn- och utbildningskontorets verksamheter var i början av året dessutom hårt drabbade av Covid-19. De höga sjukfrånvarotalen har fortsatt under året med en topp igen under årets sista månader. Högst sjukfrånvaro ser vi som tidigare inom förskolans verksamheter. Sjuktalen för 2022 har till och med varit högre än pandemiåren 2020 och 2021 både för förskolan och för kontoret som helhet.

Brist på vikarier i kombination med hög sjukfrånvaro under en längre tid har gjort att man haft en hög arbetsbelastning i förskolans verksamheter. För att kompensera för vikariebristen har rektorerna utökat grundbemanningen i förskolorna. Förskolorna har dessutom påbörjat ett arbete med friskfaktorer samt förbättringar av arbetsmiljön.

För att möta förskolans brist på medarbetare samt bidra till att Åre kommun uppfattas som en attraktiv arbetsgivare har det startats upp ett flertal aktiviteter:

- Annonsering med film i sociala medier (vilket har skapat stort intresse).
- I samband med rekrytering har bostad kunnat erbjudas till nya medarbetare.
- Översyn av anställningsavtal för förskollärare.
- Kompetensförsörjning med egna utbildningsinsatser gällande samtliga medarbetare i förskolans verksamheter.
- Förtydliga funktionsbeskrivningar för samtliga medarbetare i förskolans verksamheter.
- Översyn gällande introduktion av nya medarbetare.

- Fördjupad analys av sjukfrånvaron inom förskolans verksamheter.

Det har varit många förändringar inom ledande funktioner inom barn- och utbildningskontorets verksamheter under 2022:

- Ny verksamhetschef för centralt stöd tillträdde till höstterminen 2022 (vilken från och med 2023-01-01 byter namn till verksamhetschef elevhälsa)
- Ny verksamhetschef grundskola rekryterades i slutet av året. Tjänsten var vakant under hösten och tillfällig chef för grundskolan var då kontorschef, med stöd av tillfällig biträdande barn- och utbildningschef.
- Nya skolledare rekryterade till Mörsils skola, ny rektor och biträdande rektor tillträdde i augusti.
- Ytterligare en biträdande rektor till Duveds skola tillsattes under sommaren.
- Ny rektor på Racklöfska och Kyrkslättens skola började i april.
- Från och med december har förskolans rektorsområde Mitt en ny rektor.

Lokaler

Förskolan har många lokaler som ej är ändamålsenliga och insatser behövs på flera håll för att möta arbetsmiljöverkets krav. Förskolans har dessutom brist på lokaler i flera områden. Hamre förskola (i Duved) har tvingats stänga då skadorna efter vattenläckan i november 2021 fortfarande inte är återställda. För att möta medborgarnas behov av förskoleplatser har två nya avdelningar inrättats i Duveds skola från och med hösten 2022 samt två tillfälliga moduler (av fyra) har startat med förskoleverksamhet i Duved.

Gällande grundskolan har Duved skola flyttat in i sina nya lokaler till hösten 2022. Stamgärde skola i Undersåker har en pågående utbyggnad om åtta klassrum för att möta prognosticerad tillväxt i området, med planerad inflyttning till hösten 2023.

Ekonomi

Ekonomi utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 2021-12-31	Ack. utfall 2022-12-31	Budget jan-dec	Budgetavvikelse	Helårsprognos T1	Helårsprognos T2
Politisk organisation BUN	950	1 013	1 163	150	100	160
BUN Centralt	47 411	52 312	50 871	-1 441	630	520
Förskola	77 064	83 608	86 389	2 781	990	2 837
Grundskola	144 148	151 493	151 382	-111	250	-2 734
Centralt stöd	9 571	9 322	9 592	270	460	460
Totalt	**279 142**	**297 748**	**299 398**	**1 651**	**2 430**	**1 243**

INTÄKTER	Ack. utfall 2022	Ack. budget 2022	Avvikelse
Externa intäkter	34 672	28 362	6 310
Interna intäkter	18 730	15 195	3 535
SUMMA INTÄKTER	53 402	43 557	9 845
KOSTNADER			
Bidrag och transfereringar	-433	-8	-425
Entr och köp av verksamhet, konsultkostnader	-19 377	-18 265	-1 112
Personalkostnader	-230 730	-233 043	2 313
Lokalkostnader	-54 230	-50 464	-3 766
Avskrivningar	-3 632	-3 149	-483
Internränta	-154	-134	-20
Övriga kostnader	-19 251	-16 402	-2 849
Interna kostnader	-25 656	-21 491	-4 165
SUMMA KOSTNADER	-353 463	-342 956	-10 507
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-300 061	-299 399	-662
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER			
Summa finansiella intäkter och kostnader	2 313	0	2 313
TOTALT	**-297 748**	**-299 398**	**1 651**

Analys utfall

Barn- och utbildningskontoret

Barn- och utbildningskontoret har en positiv avvikelse om + 1 651 tkr.

Den positiva avvikelsen kommer främst av stora problem med att rekrytera medarbetare till förskolans verksamheter både vad det gäller nya tjänster och vikarier. Dessutom har planerad förskoleverksamhet ej kunnat starta på grund av förseningar vid iordningställandet av nya lokaler.

Den positiva avvikelsen på barn- och utbildningskontoret skapar ett underskott i verksamheten och kvalitén, speciellt i förskolan, då det mesta av överskottet beror på att vi inte lyckas rekrytera medarbetare i den takt verksamheterna behöver.

Kontoret centralt

Kontoret centralt har en negativ avvikelse - 1 441 tkr.

Den negativa avvikelsen kommer av att särskilt stöd har en negativ avvikelse om cirka - 1 100 tkr vilket till viss del balanseras av Skolmiljardens utfall om + 766 tkr. Därutöver tillkommer en minskad intäkt för den interkommunala ersättningen (IKE) om cirka - 480 tkr som beror på att vi har färre elever än budgeterat från andra kommuner i våra verksamheter.

Förskolan

Förskolan har en positiv avvikelse om + 2 782 tkr.

Den positiva avvikelsen kommer främst av vakanta tjänster och ej tillsatta vikarier. På grund av förändrade tidsplaner för iordningställandet av lokaler har planerad verksamhet ej kunnat starta och därtill tillkommer svårigheter att rekrytera personal av alla kategorier.

Grundskolan

Grundskolan har en avvikelse om -111 tkr.

Ökade statsbidrag om cirka 2 000 tkr främst på grund av ökade sjuklönekostnader i samband med pandemin har balanserat upp resultatet. Budget för tillväxt (ökat antal elever i grundskolan) bidrar till avvikelsen då den ej nyttjats fullt ut. Grundskolan hade under vårterminen färre elever än prognostiserat, men elevantalet ökade något i samband med nytt läsår i augusti.

Centralt stöd

Centralt stöd har en positiv avvikelse om + 271 tkr.

Avvikelsen kan härledas på tillfälliga vakanser som nu är ersatta.

Vidtagna åtgärder för att få en budget i balans

Kontoret centralt

Kontoret arbetar ständigt för budget i balans.

Förskola

Förskolan har en stor positiv avvikelse. Verksamheten kommer att arbeta vidare med rekrytering och när personal är på plats kommer nya avdelningar att öppnas upp vilket kommer att minska den positiva avvikelsen.

Grundskola

Grundskolan har budget i balans.

Centralt stöd

Positiv avvikelse för centralt stöd kan härledas till vakanta tjänster som nu är tillsatta.

Prognos

Årsprognosen för kontoret uppgick i T1 till + 2 430 tkr respektive T2 + 1 243 tkr. Utfallet för helår 2022 blev + 1 651 tkr vilket är en förbättring jämfört med prognos T2.

Det förbättrade resultatet beror främst på att Duveds skola har bromsat sina ökade kostnader samt oöppnade förskoleavdelningar inom Duveds rektorsområde.

Investeringar

Investeringar utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 2022-12-31	Årsbudget inkl. TA	Återstår	Prognos2022	Överförs till 2023
BUN Centralt (gsk)	0	150	150	0	0
Förskola	975	2 200	1 225	1 150	600
Grundskola	11 733	18 350	6 617	9 000	2 000
Centralt stöd	0	500	500	0	500
Totalt	**12 707**	**21 200**	**8 493**	**10 150**	**3 100**

Analys utfall

Totalt har kontoret haft en investeringsbudget om 21 200 tkr. Utfall för 2022 är 12 707 tkr, där Duveds skola har haft den största investeringen om 11 311 tkr i samband med uppstart av nya skolan.

Förskola

Förskolan har haft en investeringsbudget om 2 200 tkr, utfall för 2022 är 975 tkr.

Investeringar har framför allt gjorts på den nystartade Eggforsens förskola i Mörsil för att komplettera inredning och miljö. Uppstarten av Duveds moduler har inte gjorts fullt ut och därav har man bara använt 600 tkr av avsatta medel om 1 200 tkr. Dessutom är utökningen på Regnbågens förskola inte påbörjad, därav har verksamheten inte använt avsatta medel om 200 tkr. Förskolans övriga verksamheter har i år inte gjort löpande uppgraderingar av ute/innemiljön i den utsträckningen som var tänkt därav har bara 130 tkr används av 400 tkr.

Grundskola

Grundskolan har haft en investeringsbudget om 18 350 tkr, utfall för 2022 är 11 733 tkr.

De största investeringarna inom grundskolan har gjorts i samband med uppstarten av Duveds nya skola med ett utfall på 11 311 tkr (jämfört med budget 17 350 tkr). Att inte hela budgeten använts beror till stor del på lyckad upphandling av inredning samt att man till viss del kunnat återanvända befintligt möblemang. Budgeten för nya skolan beräknades utifrån en schablon på 10% av totala projekteringskostnaden. Budget visade sig vara väl tilltagen men kontoret har också sett en stor vinning av att avvecklingar av moduler, flytt och investeringar samt upphandlingar samordnats av en projektledare anställd på barn- och utbildningskontoret.

Centralt stöd

Centralt stöd har haft en investeringsbudget om 500 tkr, utfall för 2022 är 0 tkr.

Centralt stöd har inte använt budgeterade medel eftersom pengarna var avsatta för utveckling av träningsskolan och denna satsning har inte påbörjats ännu.

Prognos

Prognos för 2022 var att barn- och utbildningskontoret skulle ha investeringskostnader om 10 150 tkr. Utfall för 2022 är högre än prognos då kontoret använt 12 707 tkr. Prognosen för 2022 var emellertid väldigt osäker eftersom det var svårt att beräkna kostnader för inredning och uppstart av Duveds nya skola.

Överförs till kommande år

Duveds nya skola startade upp hösten 2022 och innebär en omfattande verksamhet. Behov kommer att finnas av att komplettera med inredning efter hand. Därför kommer 2 000 tkr överföras till investeringsbudget för 2023.

Då förskolans moduler i Duved ej kunnat öppna fullt ut behöver 600 tkr överföras till investeringsbudget för 2023.

Centralt stöd har haft 500 tkr avsatta till Träningsskolan. Dessa kommer att överförs från Centralt stöd till Mörsils skola för kommande satsningar gällande träningsskolan.

God ekonomisk hushållning

Kategori	Nyckeltal	Utfall	Prognos	Mål
Hållbart ledarskap och medarbetarskap	**Sjukfrånvaro**	8,27%		5%

Beskrivning
"Utfall" för sjukfrånvaron är det ackumulerade medelvärdet för jan-dec i år, det ackumulerade medelvärdet för helåret blir tillgängligt januari efterföljande år. Mål 5 procent sjukfrånvaro eller lägre

Kommentar

Analys Barn- och utbildningskontoret

Ackumulerad sjukfrånvaro för barn- och utbildningskontoret 2022 var 8.27% vilket är högre än önskat värde på 5%. Det är till och med något högre än pandemiåren 2021 och 2020 då sjukfrånvaron var 7,56% respektive 7,96%. Innan pandemin hade barn- och utbildningskontoret en lägre sjukfrånvaro (i närhet av önskat värde) med 5,74% sjukfrånvaro 2019.

Sjukfrånvaron under 2022 är på fortsatt höga nivåer, under januari och februari var sjukfrånvaron nära 12%. Under våren minskade sjukfrånvaron dock successivt med utfall på 7-8% sjukfrånvaro under mars-maj och ytterligare lägre siffror under juni och juli. I juni har utfallet nått önskat värde med 4,51% sjukfrånvaro. Det lägsta utfallet sammanfaller emellertid, som tidigare år, med sommarmånaderna då många i personalen har semester och ferier. Under hösten har vi sett en ökad sjukfrånvaro från augustis 5,94% med en successiv ökning till decembers 10,19%.

Analys Förskola

Högst frånvaro ser vi inom förskolan och verksamheten har haft hög sjukfrånvaro under en lång tid. Ackumulerat värde för perioden januari-december 2022 var 11,76% vilket är långt över önskat värde. Sjukfrånvaron är högre än pandeminåren 2021 och 2020 då förskolans sjukfrånvaro var 11,27% respektive 9,96%. Även innan pandemin var förskolans sjukfrånvaro högre än önskat med 8,78% sjukfrånvaro 2019.

Förskolan inledde året med 15-16% sjukfrånvaro under januari och februari. Därefter har sjukfrånvaron

Kategori	Nyckeltal	Utfall	Prognos	Mål
	minskat något med runt 12% sjukfrånvaro mars-maj och därefter ytterligare lägre sjukfrånvaro under månaderna juni till augusti. Lägst sjukfrånvaro sammanfaller emellertid, som tidigare år, med sommarmånaderna då många har semester. Under hösten har förskolan haft fortsatt höga sjuktal med 11-12% sjukfrånvaro under september-november och närmare 14% sjukfrånvaro i december. Förskolan har haft vikariebrist i kombination med hög sjukfrånvaro under en längre tid vilket har gjort att man haft en hög arbetsbelastning i verksamheterna. Förskolan har dessutom en immunitetsskuld bland barnen, vilket troligtvis har påverkat sjukfrånvaron negativt. Rektorerna har utökat grundbemanningen för att kompensera för vikariebristen i verksamheten. Förskolorna har dessutom påbörjat ett arbete med friskfaktorer samt förbättringar av arbetsmiljön.			
Social hållbarhet	**Elever i ÅK9 som är behöriga till yrkesprogram kommunala skolor** **Beskrivning** mål 80% eller högre ***Kommentar*** Vårterminen 2022 har grundskolan i Åre kommun gjort en tydlig höjning gällande andel behöriga elever till gymnasiet. Andel behöriga har ökat från att 81,5% av eleverna var behöriga vårterminen 2021 till att 89,0% av Åre kommuns elever i årskurs 9 var behöriga till gymnasiet vårterminen 2022. Störst förbättring syns på Mörsils skola som har gått från att 69,0% till att 84,3% av eleverna i årskurs 9 var behöriga till gymnasiala studier. Resultatet är bättre än riket där 85,0% av eleverna var behöriga till gymnasiet samt kommunerna i Jämtland där 86,3% var behöriga. Det är svårt att urskilja någon enskild orsak till Mörsils förbättrade resultat eftersom utbildning är en komplex fråga. Resultat för elever i årskurs nio kan ha påverkats av många saker som skett under en lång tid. Mörsils skola är emellertid den skolenhet som fått mest resurser utav den kompensatoriska resurstilldelning som Åre kommuns grundskolor använder sig av som ett komplement till den ordinarie resurstilldelningen utifrån antal elever (elevpeng). Den kompensatoriska resurstilldelningen baseras på det socioekonomiska indexet samt de formella resultaten.	89%		80%

Politisk målstyrning -analys och kommentarer

Det goda livet

Beskrivning

Genom att skapa kapacitet i kommunens verksamheter och fortsätta utveckla en attraktiv kommun att bo och leva i samt genom ett större fokus på ökad sysselsättning skapas bättre förutsättningar för det goda livet.

Bygg kapacitet för framtiden

Analys

Barn- och utbildningskontoret har uppnått ett av två delmål gällande Bygg kapacitet för framtiden och därmed är målet för 2022 ej uppnått.

Barn- och utbildningskontoret har uppnått målet för 2022 gällande "En förskola och skola som klarar en ökad tillväxt av barn och elever". Kontoret har tagit fram en rutin för systematisk rapportering av hur barn/elevökningar påverkar lokalbehoven. Kontoret har även tydliggjort behovet av lokaler för förskolor i

området Undersåker-Duved. Det kvarstår fortfarande vissa oklarheter kring byggprocessen vid nybyggnationer men kontoret anser ändå att man till stor del tydliggjort barn- och utbildningskontorets ansvar och behov vid om- till- och nybyggnationer.

Barn- och utbildningskontoret har inte uppnått målet för 2022 gällande "Strategisk kompetensförsörjning som möter behoven gällande tillgång till legitimerad personal". På grund av hög arbetsbelastning och byte av flertalet chefer under 2022 har barn- och utbildningskontoret inte tagit fram en strategisk kompetensförsörjningsplan. Barn- och utbildningskontoret har heller inte utrett och samverkat framtida behov av legitimerad personal i verksamheterna. Barn- och utbildningskontoret har fört över målet för 2022 och tillhörande aktiviteter till 2023. Eftersom målet för 2022 till stor del sammanfaller med målet för 2023 borde det inte i någon större grad påverka måluppfyllelsen för 2023.

BoUK: En förskola och skola som klarar en ökad tillväxt av barn och elever i kommunen.

Effektbeskrivning
Barn och utbildningskontoret ska bidra till förbättrad synkronisering mellan berörda parter genom att tydliggöra kontorets ansvar och behov vid om- till- och nybyggnationer samt genom att kontinuerligt ta fram tillförlitliga volymunderlag utifrån befolkningsprognosen som ger en tydlig behovsbild av förskola/skola både på kort och på lång sikt

Delmål År 1:
År 2021: Kontoret ska ha tagit fram en rutin för systematisk rapportering av hur barn/elevökningar påverkar lokalbehoven samt ha tydliggjort kontorets ansvar och behov vid om- till- och nybyggnationer. I arbetet med att uppnå utvecklingsmål "Bygg kapacitet för framtiden" ska kartläggning och systematisering av behov utav om, ny och tillbyggnationer av förskolor i området Undersåker-Duved prioriteras.

Delmål År 2:
År 2022: Kontoret ska ha en systematisk rapportering av hur barn/elevökningar påverkar lokalbehoven samt ha tydliggjort kontorets ansvar och behov vid om- till- och nybyggnationer.

Delmål År 3:
År 2023: Kontoret ska ha en systematisk rapportering av hur barn/elevökningar påverkar lokalbehoven samt ha tydliggjort kontorets ansvar och behov vid om- till- och nybyggnationer.

Analys

Målet för 2022 har uppnåtts. Kontoret har tagit fram en rutin för systematisk rapportering av hur barn/elevökningar påverkar lokalbehoven. Uppföljning av prognoser och tillväxt sker i verksamheternas systematiska kvalitetsarbete och redovisas till nämnd i Kvalitetsrapport.

Kontoret har även tydliggjort behovet av lokaler för förskolor i området Undersåker-Duved. Det kvarstår emellertid vissa oklarheter kring byggprocessen vid nybyggnationer men kontoret anser ändå att man till stor del tydliggjort barn- och utbildningskontorets ansvar och behov vid om- till- och nybyggnationer.

Mått	Utfall	Mål
Har kontoret en systematisk rapportering av hur barn/elevökningar påverkar lokalbehoven?	Ja	Ja
Har kontoret tydliggjort kontorets ansvar och behov vid om- till- och nybyggnationer?	Nej	Ja

Mått	Utfall	Mål
Har kontoret tydliggjort behovet av lokaler för förskolor i området Undersåker-Duved?	Ja	Ja

Aktiviteter	Kommentar
Lokalkapacitetsutredning för kommunens förskolor och grundskolor	Lokalkapacitetsutredning har påbörjats och barn- och utbildningskontoret har tagit fram delrapporter för grundskola och förskola vilka har presenterats under hösten 2022. Central lokalstrateg kommer att fortsätta arbetet under 2023.
Upprätta rutin gällande systematisk rapportering av hur barn/elevökningar påverkar lokalbehoven.	Rutin för systematisk rapportering av hur barn/elever påverkar lokalbehoven har upprättats. Uppföljning av prognoser och tillväxt sker i verksamheternas systematiska kvalitetsarbete och redovisas till nämnd i Kvalitetsrapport. Grundskolan redovisar Kvalitetsrapport två gånger per år (helårs och delårsrapport) medan förskolan redovisar Kvalitetsrapport en gång per år (helårsrapport).
Utreda möjligheten att anställa en fastighetsstrateg som ska arbeta med om- till- och nybyggnationer inom barn- och utbildningskontoret.	

BoUK: Strategisk kompetensförsörjning som möter behoven gällande tillgång till legitimerad personal.

Effektbeskrivning
Barn och utbildningskontoret ska bidra till att Åre kommun uppfattas som en attraktiv arbetsgivare för legitimerad personal/ lärarkategorier genom att exempelvis möjliggöra för tillsvidareanställd personal att kombinera arbete med studier.

Delmål År 1:
År 2021: Kontoret ska göra en nulägesanalys och kartlägga nuvarande och framtida behov av legitimerad personal inom förskola, grundskola, vuxenutbildningen och centralt stöd utifrån framtagen rapport om framtida barn- och elevökningar.

Delmål År 2:
År 2022: Kontoret ska (i samverkan med HR-avdelningen) fastställa en strategisk kompetensförsörjningsplan gällande kontorets samtliga avdelningar.

Delmål År 3:
År 2023: Kontoret använder fastställd kompetensförsörjningsplan för att tillgodose att verksamheterna har tillgång till legitimerad personal.

Analys

Målet för 2022 har inte uppnåtts. På grund av hög arbetsbelastning och byte av flertalet chefer under 2022 har barn- och utbildningskontoret inte tagit fram en strategisk kompetensförsörjningsplan. Barn- och utbildningskontoret har heller inte utrett och samverkat framtida behov av legitimerad personal i verksamheterna.

Kontoret har gjort en nulägesanalys och kartlagt verksamheternas nuläge och nuvarande behov. Nuläge gällande legitimerad personal i verksamheterna har synliggjorts i verksamheternas systematiska

kvalitetsarbete och redovisas i Kvalitetsrapport. Det kvarstår emellertid att kartlägga framtida behov utifrån framtagna befolkningsprognoser vilket kontoret bedömer kan inrymmas i kommande målarbete med att fastställa en strategisk kompetensförsörjningsplan.

Barn- och utbildningskontoret har fört över målet för 2022 och tillhörande aktiviteter till 2023. Eftersom målet för 2022 till stor del sammanfaller med målet för 2023 borde det inte i någon större grad påverka måluppfyllelsen för 2023.

Mått	Utfall	Mål
Har kontoret tagit fram en nulägesanalys och kartlagt verksamheternas nuvarande och framtida behov av legitimerad personal?	Nej	Ja
Har kontoret fastställt en strategisk kompetensförsörjningsplan?	Nej	Ja

Aktiviteter	Kommentar
Nulägesrapport av verksamheternas behov av legitimerad personal.	
Samverkan med HR-avdelningen kring kompetensförsörjningsplan för Bouk.	
Skapa en kompetensförsörjningsplan	

Minska utanförskapet och öka sysselsättningen

Analys

Barn- och utbildningskontoret har uppnått målet för 2022 gällande Minska utanförskapet och öka sysselsättningen.

Barn- och utbildningskontoret har uppnått målet för 2022 gällande att "Minska utanförskapet och öka sysselsättningen genom att successivt öka andelen behöriga till gymnasiet". Kontoret har synliggjort och åtgärdat förbättringsbehov enligt utbildningssystemets systematiska kvalitetsarbete samt har en stödjande samverkansprocess för barn/elever i riskzon även om kontoret ser att det fortsatt finns förbättringsbehov och utvecklingsområden inom respektive verksamhet.

BoUK: Minska utanförskapet och öka sysselsättningen genom att successivt öka andelen behöriga elever till gymnasiet.

Effektbeskrivning
Att helt eller delvis hamna utanför utbildningsystemet riskerar att leda till ett livslångt utanförskap, inte enbart från arbetsmarknaden utan även från aktivt deltagande i samhället. Utbildning är en demokratifråga där förutsättningar för kunskapsutveckling, språkutveckling och integration behöver skapas.

Delmål År 1:
År 2021: Förskola, grundskola och vuxenutbildning ska synliggöra och åtgärda förbättringsbehov enligt utbildningssystemets systematiska kvalitetsarbete samt ha en stödjande samverkansprocess för barn/elever/studenter i riskzon gällande samverkan mellan förskola/grundskola/vuxenutbildning och socialtjänst/region (eller andra berörda parter).

Delmål År 2:
År 2022: Förskola och grundskola ska synliggöra och åtgärda förbättringsbehov enligt utbildningssystemets systematiska kvalitetsarbete samt ha en stödjande samverkansprocess för barn/elever i riskzon gällande samverkan mellan förskola/grundskola och socialtjänst/region (eller andra berörda parter).

Delmål År 3:
År 2023: Förskola och grundskola ska synliggöra och åtgärda förbättringsbehov enligt utbildningssystemets systematiska kvalitetsarbete samt ha en stödjande samverkansprocess för barn/elever i riskzon gällande samverkan mellan förskola/grundskola och socialtjänst/region (eller andra berörda parter).

Analys

Målet för 2022 är uppnått. Förskola och grundskola har synliggjort och åtgärdat förbättringsbehov enligt utbildningssystemets systematiska kvalitetsarbete. Det systematiska kvalitetsarbetet är emellertid under ständig utveckling och kommer kontinuerligt att ses över och utvecklas. Under 2023 kommer fokus ligga på att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet gällande centralt stöd/elevhälsa vilket går i linje med ny lagstiftning som tydliggör att elevhälsan ska vara en del av skolans systematiska kvalitetsarbete. Barn- och utbildningskontoret inväntar även statliga insatser för ökad kvalitet och likvärdighet som kommer att presenteras och implementeras under 2023. Insatserna omfattar nationella kvalitetsmål och regelbundna kvalitetsdialoger vilka väntas vara vägledande i utvecklingen av det systematiska kvalitetsarbetet framöver.

Förskola och grundskola har en stödjande samverkansprocess för barn/elever i riskzon gällande samverkan mellan förskola/grundskola och socialtjänst/region (eller andra berörda parter). Emellertid ser kontoret att det fortsatt finns förbättringsbehov och utvecklingsområden inom respektive verksamhet.

Grundskolan har en ökad andel behöriga till gymnasiet då 89,0% av eleverna i årskurs 9 var behöriga till gymnasiet vårterminen 2022 vilket är en tydlig ökning jämfört med 2021 då 81,5% av eleverna var behöriga. Åre kommuns resultat är därmed högre än rikets snitt som var 85,0%.

93% av eleverna i grundskolan angav att de upplever sig trygga i skolan. Det är en liten förbättring jämfört med 2021 då 92% angav att de kände sig trygga.

Mått	Utfall	Mål
Har verksamheten synliggjort och åtgärdat förbättringsbehov enligt utbildningssystemets systematiska kvalitetsarbete?	Ja	Ja
Finns stödjande samverkansprocesser för barn och elever i riskzon gällande samverkan mellan förskola/grundskola och socialtjänst/region (eller andra berörda parter)?	Ja	Ja
Analys		
Det finns etablerade samverkansprocesser mellan förskola och skola i överlämningar mellan enheterna. Förskolorna samverkar med Regionen. Det finns behov att utveckla tydligare samverkansprocesser med socialtjänsten. Det finns etablerade samverkansprocesser med exempelvis socialtjänst och Barn-och ungdomspsykiatrin. Det bedöms att det finns potential att utveckla och förbättra dessa. • Vilka risker innebär det för samverkansmöjligheterna att regionförbundet blir ett kommunförbund från och med årsskiftet 2022/2023. • SIP (samordnad individuell plan), samverkansmöte kring enskild elev med behov. • SIÅ (Samverkan i Åre) • Samverkansforum på chefsnivå: (kontorschef barn- och utbildning + socialtjänst, verksamhetschef grundskola/förskola/centralt stöd + IFO)		
Andel elever i åk 9 som är behöriga till gymnasiet efter avslutade studier i grundskolan.	89%	82%
Analys		

Mått	Utfall	Mål
Vårterminen 2022 var 89,0% av eleverna i årskurs 9 i Åre kommun behöriga till yrkesprogram på gymnasiet vilket är en tydlig ökning jämfört med 2021 då 81,5% av eleverna var behöriga. Åre kommuns resultat är därmed högre än rikets snitt som var 85,0%.		
Andel elever som upplever trygghet i grundskolan?	93%	100%

Analys

Under hösten 2022 har grundskolan genomfört en trygghetsenkät med elever i årskurs 3, 5 och 8. Totalt 410 elever har svarat på enkät, av dessa har 382 angett att de känner sig trygga i skolan vilket motsvarar 93 % av eleverna. Resultatet är en liten förbättring jämfört med 2021 då 92% av eleverna angav att de kände sig trygga och samtliga stadier har ökat andelen trygga elever något sedan förra året.

Resultatet kan delas upp på respektive stadium enligt följande:

- Cirka 94% av eleverna i lågstadiet anger att de känner sig trygga i skolan (jämfört med 93% 2021).
- Cirka 93% av eleverna i mellanstadiet anger att de känner sig trygga i skolan (jämfört med 92% 2021)
- Cirka 91% av eleverna i högstadiet upplever att de känner sig trygga i skolan (jämfört med 89% 2021).

Aktiviteter	Kommentar
En översyn av utbildningssystemets systematiska kvalitetsarbete.	Grundskola och förskola har sett över och utvecklat sitt systematiska kvalitetsarbete. Det systematiska kvalitetsarbetet är emellertid ständigt under utveckling och förbättring och kommer även fortsatt att ses över regelbundet. Under 2023 kommer fokus ligga på att utveckla centralt stöd/elevhälsans systematiska kvalitetsarbete utifrån ny lagstiftning som förtydligar att elevhälsan ska vara en del av skolans systematiska kvalitetsarbete Barn- och utbildningskontoret inväntar insatser utifrån regeringsuppdrag gällande ökad kvalitet och likvärdighet som innebär att det framöver kommer att införas kvalitetsdialoger och ett nationellt kvalitetssystem som ska bidra till en ökad kvalitet och likvärdighet.
Implementering av Riktlinjen gällande kränkande behandling i grundskolan	Under hösten 2022 har kompetensutvecklingsinsatser genomförts för samtliga medarbetare inom grundskolan. Utifrån denna utbildning har elevhälsan tillsammans med rektorerna reviderat rutiner gällande hantering av incidenter och kränkningar. Reviderade rutiner kommer att implementeras under våren 2023.
Översyn av hantering av kränkande behandling i förskolan	Reviderad riktlinje tagen i nämnd 2022-04-28. Implementering av riktlinje pågår. Utbildning av samtliga medarbetare har genomförts under hösten 2022. Inväntar upphandling av datasystem för att digitalisera hantering av incidenter och kränkande behandling.
Förebyggande arbete kring hot och våld i verksamheterna.	Gemensam krishanteringsplan upprättad i Stratsys vilken ska implementeras under 2023.
Sammanställning av pågående samverkansprocesser för barn/elever i riskzon.	

I medborgarens tjänst

Beskrivning

Genom en ökad medborgardialog, större individuell möjlighet att påverka och genom att se till att det vi gör fokuserar på medborgarnytta, så ser vi till att ta tillvara de enskilda bygdernas, företagens och individernas unika möjligheter att utvecklas. Det måste vara lätt att göra rätt som företag i vår kommun. Företagen är de

som skapar utveckling och tillväxt vilket leder till mer skatteintäkter. För att kunna leverera till dem vi finns till för måste kommunen bli en bättre arbetsgivare och skapa bättre karriärvägar.

Involvera medborgarna mer

Analys

Barn- och utbildningskontoret uppnår inte målet för 2022 gällande Involvera medborgarna mer.

Barn- och utbildningskontoret uppnår inte målet för 2022 gällande "Ökad delaktighet och stärkt dialog med elever och vårdnadshavare" eftersom man inte har fastställt en kontorsövergripande kommunikationsplan för att säkerställa tillgång till aktuell information och en god dialog med medborgarna kring kontorets verksamheter. Barn- och utbildningskontoret har fört över målet för 2022 och tillhörande aktiviteter till 2023. Eftersom målet för 2022 till stor del sammanfaller med målet för 2023 borde det inte i någon större grad påverka måluppfyllelsen för 2023.

BoUk: Ökad delaktighet och stärkt dialog med elever och vårdnadshavare.

Effektbeskrivning
Barn och utbildningskontoret ska utveckla kommunikationen med vårdnadshavare och elever så att man tillmötesgår medborgarnas behov av aktuell information samt dialog runt utbildning och sina barns utveckling. Vårdnadshavare/medborgare ska enkelt kunna hitta rätt information på hemsidan samt veta vart de ska vända sig i olika typer av ärenden där relevanta e-tjänster underlättar kommunikationen.

Delmål År 1:
År 2021: Kontoret ska säkerställa att hanteringen av klagomål & synpunkter sker på ett systematiskt och rättssäkert sätt samt se till att klagomål och synpunkter används som underlag till förbättringsarbete.

Delmål År 2:
År 2022: Kontoret ska fastställa en kontorsövergripande kommunikationsplan för att säkerställa tillgång till aktuell information och en god dialog med medborgarna kring kontorets verksamheter.

Delmål År 3:
År 2023: Kontoret jobbar med aktiviteter utifrån fastställd kommunikationsplan.

Analys

Målet för 2022 har inte att uppnåtts. Barn- och utbildningskontoret har genomfört flera aktiviteter för att öka delaktigheten och stärka dialogen med elever och vårdnadshavare men har inte fastställt en kontorsövergripande kommunikationsplan för att säkerställa en likvärdig tillgång till aktuell information och en god dialog med medborgarna kring kontorets verksamheter, vilket var målet för 2022.

Barn- och utbildningskontoret har fört över målet för 2022 och tillhörande aktiviteter till 2023. Eftersom målet för 2022 till stor del sammanfaller med målet för 2023 borde det inte i någon större grad påverka måluppfyllelsen för 2023.

Det sista måttet gällande att barn och utbildningskontoret har pågående aktiviteter utifrån fastställd

kommunikationsplan har inte besvarats eftersom det gäller mål kopplat till 2023.

Mått	Utfall	Mål
Hanteras inkomna klagomål och synpunkter på ett systematiskt och rättssäkert sätt?	Ja	Ja
Har Barn och utbildningskontoret fastställt en kontorsövergripande kommunikationsplan?	Nej	Ja
Har Barn och utbildningskontoret pågående aktiviteter utifrån fastställd kommunikationsplan?		Ja

Aktiviteter	Kommentar
Revidera rutin gällande synpunkter och klagomål Bouk.	Reviderad riktlinje gällande hantering av klagomål tagen i nämnd mars 2021.
Fastställa dokumenthanteringsplaner för Bouk	Kommunövergripande informations- och dokumenthanteringsplan antagen på nämnd i december 2022.
Sammanställning av verksamhetsbeskrivning för barn- och utbildningskontoret	
Nulägesanalys av befintliga kommunikationsvägar.	
Skapa en kontorsövergripande kommunikationsplan	
Utbildning i medborgardialog	Utbildning i medborgardialog genomförd med samtliga chefer och stab under hösten 2021.

Förväntad utveckling

Hållbar tillväxt

Barn- och utbildningskontoret ser behov av att skapa en förskola och skola som klarar en ökad tillväxt av barn och elever i kommunen både gällande tillgång till ändamålsenliga lokaler och medarbetare.

Förskolan har under 2022 haft brist på platser i första hand i Duveds och Åres rektorsområden. Behovet av förskoleplatser förväntas dessutom att öka successivt under kommande år från 690 platser idag (2022) till cirka 870 platser 2031. Den tydligaste ökningen kommer att ske i områdena Duved, Åre och Undersåker samt en mindre ökning i Järpen (och Storlien). Nya lokaler och en översyn av befintliga lokaler behövs i flera områden för att möta både nuvarande och kommande behov av förskoleplatser.

Grundskolan har ökat kraftigt under de senaste tio åren, med en ökning från cirka 1100 elever 2012 till drygt 1450 elever 2022. Enligt prognostiserad befolkningstillväxt för år 2022-2031 förväntas antalet elever i grundskolan att fortsatt öka. Tillväxten sker i flera rektorsområden med tydligast ökning i Duved, Åre, Undersåker samt Mörsil. Enligt prognos väntar en successiv tillväxt som landar i cirka 1800 elever i grundskolan år 2031. Utökning av grundskolans kapacitet för att möta kommande behov har påbörjats; Duveds skola har en överkapacitet i nuläget som förväntas behövas utifrån kommande tillväxtprognos. Stamgärde skola har en pågående utbyggnation om åtta klassrum som ska vara klar till hösten 2023 och en aktivitetshall/sporthall planeras för att möta skolans behov av specialsalar. Nästa steg blir att se över kapaciteten i Järpens och Mörsils skolor. Det kan även finnas behov av att se över skolornas upptagningsområden.

Kompetensförsörjning

Både på lokal och nationell nivå ser man en ökande brist på lärare och pedagogisk personal. I nuläget har Åre kommun störst brist på medarbetare (både legitimerad och övrig personal) när det gäller förskolan. Framöver väntas emellertid en ökande brist på medarbetare även inom grundskolan där man redan i nuläget har

uppmärksammat svårigheter att rekrytera legitimerad personal inom vissa områden och ämnen.

Barn- och utbildningskontoret ser behov av att ta fram en strategisk kompetensförsörjningsplan för att möta nuvarande och kommande behov av medarbetare i verksamheterna.

God kvalitet i barn- och utbildningskontorets verksamheter

Det lagstadgade systematiska kvalitetsarbetet är under ständig utveckling och kommer kontinuerligt att ses över och utvecklas. Under 2023 kommer fokus ligga på att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet gällande elevhälsan vilket går i linje med ny lagstiftning som tydliggör att elevhälsan ska vara en del av grundskolans systematiska kvalitetsarbete.

Barn- och utbildningskontoret inväntar även statliga insatser för ökad kvalitet och likvärdighet som kommer att presenteras och implementeras under 2023. Insatserna omfattar nationella kvalitetsmål och regelbundna kvalitetsdialoger vilka väntas vara vägledande i utvecklingen av det systematiska kvalitetsarbetet framöver.

Socialkontoret

Viktiga händelser

Bemanning

Inom heldygnsomsorgen har den ständiga bristen på personal varit levande. Avbrutna semestrar, inbeordringar, chefer som rycker in i vårdarbetet och övertidsarbete har blivit allt vanligare. En vardag som präglas av att ständigt prioritera vad som är möjligt att göra med rådande resurser, har begränsat verksamhetens utvecklingsmöjligheter. Inför sommar 2023 har en arbetsgrupp bestående av HR-avdelning, LSS, Hemvård, kommunikation och bemanningsenhet jobbat för att försöka möjliggöra att vår personal skall kunna få sin välbehövliga semester under kommande sommar. Arbetsgruppens arbete har resulterat i förbättringar av introduktioner, skarpare rekryteringsprocess och nya sätt att annonsera.

Glädjande nog har individ- och familjeomsorgen (IFO) kunnat rekrytera socialsekreterare till myndighetsenheten som över tid täckts med inhyrd konsult. IFO:s öppenvårdsenhet har också anställt tre ungdomscoacher, inledningsvis som ett projekt inom sociala investeringsfonden. Beslut om att permanenta dessa tjänster har fattats.

Under hösten genomfördes en omsorgstyngdsmätning inom grupp- och serviceboendena (LSS). Mätningen görs för att mäta hur det verkliga behovet av personal ser ut under dygnets alla timmar. Mätningen skall hjälpa verksamheten att bemanna efter våra medborgares behov. Mätningen avses att systematiseras och genomföras regelbundet varje höst.

Under 2022 har rekrytering av tre nya chefstjänster verkställts. Två enhetschefer vid IFO samt en stabschef vid socialkontorets stab. Vid hemvården har en handledare anställts för att handleda vår omsorgspersonal i det dagliga arbetet.

Under hösten har boendestöd implementerat planeringsverktyget TES för effektiv bemanningsplanering och resursanvändning. Hemvården har utbildat alla chefer i Planeringsverktyget TES samt tagit fram en "gemensam bemanningshandbok" så att det lättare skall gå att samplanera över hela hemvårdens verksamhetsområde. Tidigare har det inte funnits ett system för att planera scheman på annat än enskilda enheter. Detta är det första steget i att jobba mera resurseffektivt.

Under året tillsattes en verksamhetschef för HSL, en tjänst som inte funnits under flera år på kontoret.

Arbetsmarknadsavdelningen har verkat i en period av historiskt låg arbetslöshet. Vilket ställer än större krav på arbetsmarknadsavdelningen. De medborgare som är i behov av stöd från arbetsmarknadsenheten är behov av fler och längre insatser innan de är matchningsbara mot reguljära arbeten.

Utbildning

Hela hemvården har genomfört flera stora utbildningsinsatser bland annat utbildning i ergonomi och lågaffektivt bemötande för samtliga medarbetare. Socialkontoret har beslutat att utbilda 10 handledare i lågaffektivt bemötande som framåt kommer internutbilda alla medarbetare inom kontoret.

Arbetsgrupperna inom grupp- och servicebostäderna har påbörjat ett långsiktigt arbete med metodutveckling för ökad delaktighet och självständighet.

Systematiskt kvalitetsarbete

Kontoret har tydliggjort ansvarsfördelningen vid det systematiska kvalitetsarbetet. Det har tidigare inte varit uttalat. Avdelningarna har påbörjat att analysera utfallet av öppna jämförelser samt resultat av den genomlysning som Ensolution genomfört. Kontoret följs på 184 indikatorer i öppna jämförelser och endast 68 av dessa har ett godkänt utfall. Vilket innebär att kontoret de kommande åren har ett stort utvecklingsarbete att genomföra för att förbättra sin kvalitet.

En helt ny rapport för patientsäkerhetsarbetet har tagits fram, vilket kommer tydliggöra hur kommunens patientsäkerhetsarbete fungerar.

Kontoret och alla avdelningar har påbörjat ett arbete i att tydliggöra mål och mått. Det har gett en ökad möjlighet till ett systematiskt förbättringsarbete som i förlängningen ger oss fortsatta möjlighet att bedriva

socialtjänst med god kvalitet.

Samverkan

Det har under året skett en utökad samverkan mellan hemvården och primärvården gällande bland annat personer med demenssjukdom. Demenssköterskans uppdrag har blivit tydligare och mer efterfrågat under året, både av verksamheterna och medborgare.

Ett förslag på samarbetsavtal med Krokoms kommun har tagits fram för att kommunerna vid jävsituationer skall kunna hjälpa varandra.

Omställningen till God och nära vård har fortsatt. Ett antal aktiviteter har pekats ut och verkställts för att förbättra omsorgen av våra medborgare Under året har fokus legat på informationsinsatser internt i kommunen.

Rehabenheten har genomfört ett flertal hemgångsbesök samt fallförebyggande hembesök helt i linje med omställning till nära vård.

Ny verksamhet

I augusti öppnade Duveds nya skola vilket har inneburit ett nytt tillagningskök för måltidsavdelningen samt ett stort nytt städobjekt för lokalvården. Ett intensivt arbete pågick under augusti månad med flytt från Hamregårdens kök till det nya tillagningsköket samt uppstart av lokalvårdens nya städobjekt

Ekonomi

Ekonomi utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 2021-12-31	Ack. utfall 2022-12-31	Budget jan-dec	Budget-avvikelse	Helårsprognos per 2022-04-30	Helårsprognos per 2022-08-31
Politisk organisation SN	881	914	1 033	120	0	0
Hemvård	129 624	133 781	138 603	4 823	0	1 660
LSS	42 654	44 818	43 176	-1 642	-3 445	-2 790
Arbetsmarknad	3 828	4 597	6 228	1 630	910	1 270
Måltid	25 140	26 212	28 733	2 522	280	1 100
SN Centralt	8 342	8 429	9 013	584	-895	225
Individ- och familjeomsorg	44 128	44 935	41 830	-3 105	-2 750	-3 530
Totalt	**254 598**	**263 685**	**268 616**	**4 931**	**-5 900**	**-2 065**

INTÄKTER	Ack. utfall dec 2022	Ack. Budget dec 2022	Budgetavvikelse
Externa intäkter	61 521	60 770	751
Interna intäkter	41 016	42 859	-1 843
SUMMA INTÄKTER	102 537	103 628	-1 092
KOSTNADER			
Bidrag och transfereringar	-7 889	-7 984	95
Entr och köp av verksamhet, konsultkostnader	-35 017	-31 943	-3 075
Personalkostnader	-248 463	-251 553	3 090
Lokalkostnader	-18 849	-18 134	-715
Avskrivningar	-3 015	-3 671	656
Internränta	-108	-92	-16
Övriga kostnader	-25 043	-27 871	2 828
Interna kostnader	-28 303	-30 993	2 690
SUMMA KOSTNADER	-366 687	-372 241	5 553
Summa finansiella kostnader	369	-4	373
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-263 781	-268 617	4 835
TOTALT	-263 781	-268 617	4 836

Analys utfall

Socialkontoret består av sex olika avdelningar som presenteras nedan. **Socialkontoret som helhet har ett resultat på + 4931 tkr.**

SN Centralt

Har ett ackumulerat resultat på + 584 tkr. Detta beror på att staben under större delen av året haft vakanta tjänsteutrymmen, medel för avskrivningar blivit lägre på grund av att flera investeringar inte blivit genomförda, ingen välfärdsteknologi är inköpt samt bidrag från migrationsverket för högt flyktingmottagande. Det som minskat överskottet är de ofördelade besparingar som ligger centralt.

Hemvården

Har ett ackumulerat resultat på + 4823 tkr. Den positiva avvikelse beror på användandet av statsbidrag som finansierar lönekostnaden för medarbetare, utbildningar och vissa inköp, minskat antal hemtjänsttimmar i förhållande till budget ger ett överskott centralt (1900 tkr), bemanningsplanerare är ej anställda med anledning av ej fastställd organisation (1100 tkr), minskad andel anhöriganställda, neddragning av platser på korttidsavdelningen, verksamhetsplanering samt kombitjänster gällande administratör och undersköterska.

LSS

Har ett ackumulerat resultat på -1642 tkr. Negativa avvikelser omfattar poster av engångskaraktär på närmare 1,5 mnkr. Cirka 1 mnkr är felaktigt uppbokade intäkter för 2021 inom personlig assistans och omkring 400 tkr handlar om oförutsedda händelser på en gruppbostad i samband med personalintensiva insatser. Negativa avvikelser avser även nya avtal för externt boende, personell utökning och ökade resekostnader inom boendestöd kopplat till ökat antal beslut samt att personlig assistans utför fler timmar än beslutat.

Flertalet enheter har haft stora vikariebehov som en följd av pandemin samt enskilda personalkrävande händelser. Brist på vikarier har periodvis lett till betydande antal kostsamma inbeordringar av ordinarie medarbetare. Inför sommaren utbetalades kontant ersättning för upparbetade timbankar för att möjliggöra fler bemanningsalternativ under sommaren.

Budgeten för grupp- och serviceboendena har ökat med 2,4 mnkr vilket motsvarar fjolårets avvikelse. Ökningen är en följd av fler beslut om boendeinsatser.

Positiva avvikelser härleds bland annat till vakanshållande av tjänster, sjukhusvistelser inom extern personlig assistans samt avslutade beslut inom personlig assistans och korttidshem.

Individ- och familjeomsorgen

Har ett ackumulerat resultat på - 3105 tkr. Ledning och administration redovisar ett underskott om 522 tkr. Underskottet är till största del kopplat till kostnader för hyror på Källarvägen. Där finns lägenheter som tidigare använts som stödboende för ensamkommande ungdomar. Ungdomarna har flyttat ut men hyresavtalet har inte varit möjligt att avsluta under året. Underskottet för dessa hyror uppgår till 489 tkr.

Alkohol och tobaksenheten når inte budgeterade intäkter och redovisar därför ett underskott om 621 tkr. Verksamheten är avgiftsfinansierad och antalet ansökningar om nya tillstånd har inte varit så många som prognostiserats. Tillsynsavgifter för beviljade tillstånd har heller inte motsvarat prognosen.

Öppenvårdsenheten gör ett mindre underskott om 80tkr. Under året har 0,6 tjänst tillkommit gällande delfinansiering av tre tjänster i sociala investeringsfondsprojektet "Ungdomscoacher". Denna kostnad finns inte budget för 2022.

Myndighetsenheten redovisar ett underskott om 1,9 mnkr. Detta underskott kan förklaras på flera sätt. Dels utifrån konsultkostnad för att hantera personalbrist, dels utifrån ej budgeterade kostnader för social beredskap och dels utifrån andra oväntade personalkostnader. Verksamheten är svårbudgeterad utifrån att enskilda ärenden kan få stora ekonomiska följder. Under året har placeringsdygn på HVB ökat kraftigt mot 2021, motsvarande minskning finns gällande placeringar i familjehem.

AMA

Har ett ackumulerat **resultat på + 1630 tkr.** Minskade kostnader genom semesterplanering har gett avdelningen totalt 600 tkr i besparing samtidigt som det skapat en bättre arbetsmiljö för medarbetare.

Minskade kostnader genom att personalkostnader finansierats av projektmedel till större omfattning än väntat.

Ytterligare besparing har skett genom att en arbetsledare som avslutat sin anställning under 2022 inte har ersättningsrekryterats då avdelningen har flera projekt som avslutas och ska rymmas inom ram 2023 samt flera beviljade tjänstledigheter.

Ett antal budgeterade nyckelpersoner i verksamheterna är fortsatt anställda med lönebidrag samt sjukskrivningar har gett minskade kostnader.

Måltid

Har ett ackumulerat resultat på + 2522 tkr.

Måltidsavdelningens ekonomiska resultat har en positiv avvikelse med 2,5 mnkr där städenheten utgör den största delen med drygt 2 mnkr.

Överskottet i städenheten är statsbidrag för lönebidragsanställda. Städenheten har genom åren tagit emot individer som står lite längre ifrån arbetsmarknaden och erbjudit olika typer av anställningar/praktik. Flertalet av dessa anställningar har skett i samarbete med Arbetsförmedlingen (AF). Många av dessa lönebidragsanställningar började löpa mot sitt slut när pandemin slog till vilket innebar att Arbetsförmedlingen gav arbetsgivare möjlighet att förlänga bidragsanställningar, främst extra- och introduktionstjänster, där tidigare besked varit att förläningar ej var möjliga. När dessa typer av bidragsanställningar löpte ut, ca 1-2 år senare än budgeterat både för 2020 och 2021, så har AF under 2022 erbjudit oss som arbetsgivare att de kan vara med och finansiera dessa medarbetares anställningar i så kallade Nystartsjobb. Medarbetarna utför ordinarie arbete och är redan tillsvidareanställda.
Dessa medarbetare har budgeterats 2022 i vanliga driftbudgeten utan bidrag samt att deras lönebidrag tillfaller som en extra intäkt för hela året som inte heller har räknats med i årets lokalvårdsbudget. När dessa lönebidragsanställningar löper ut under 2023 så går de inte att förlänga något mer.

Måltidsenhetens positiva avvikelse med 490 tkr har att göra med vakanta tjänster där rekrytering har fördröjts på grund av svårigheter att hitta rätt kompetens. En stor utmaning under året har varit livsmedelspriserna, vi har dock klarat livsmedelsbudgeten 2022 genom att noggrant följt utvecklingen, gjort justeringar i matsedel och utbud utan att göra avkall på kvalitet.

Resultatrapporten: Interna intäkter och interna kostnader handlar om till största delen om hemtjänst och städ. Externa intäkter handlar om minskade bidrag för Arbetsmarknadsavdelningen vilket även syns på minskade personalkostnader men det kompenseras av bidrag från Migrationsverket som kom i december. Köp av verksamhet är ökade kostnader för köp av platser på individ- och familjeomsorgen. Lokalkostnaderna härrörs till ett hus på Källarvägen som skulle lämnas tillbaka till Årehus men som planeras att tas över av ett annat kontor. Huset har varit boende för ensamkommande och då har hyran finansierats av statsbidrag. Avskrivningarna blir ett plus då inte alla investeringar har genomförts. Övriga kostnader handlar till största delen om minskade kostnader inom Hemvården i form av bland annat larmkostnader, hyra hjälpmedel och kurser, samt att medel till välfärdsteknologi inte använts.

Summa finansiella kostnader är ett statsbidrag för högt flyktingmottagande.

Vidtagna åtgärder för att få en budget i balans

Sammanfattade analys

Socialkontoret har vid årets slut ett ackumulerat resultat på + 4931 tkr.

Kontoret har jobbat med att få en budget i balans under hela året. I flera år har kontoret dragits med generella besparingar. År 2022 har kontoret identifierat besparingar motsvarade 2.8 mnkr. Dessa besparingar är utfördelade på kontorens olika avdelningarna. LSS och IFO når inte i mål med sina besparingar, eftersom nya kostnader uppstått under året som påverkar deras utfall. Dock väger andra avdelningars positiva utfall (AMA, Städ och Hemvården) upp kontorets sammanvägda resultat.

Hemvården

Avdelningen har under perioder stängt korttidsplatser, vilket resulterat i mindre personalkostnader för undersköterskor och sjuksköterskor.

Inom hemvården jobbar administratörer även inom vård och omsorg. Vilket innebär att de kan ta arbetspass vid frånvaro, vilket gör en besparing då ingen vikarie tillsätts.

Det finns två bemanningsplanerare i budget, men dessa har ej anställts. Det saknas i dagsläget en organisation för det samt hur samverkan med bemanningsenheten skall utvecklas.

Insats hemtjänst har ej ökat vilket ger ett överskott jämfört med budget.

Användandet av statliga bidrag vid bland annat utbildningsinsatser, löner och projekt. Flera medarbetare uppbär lön från de statliga bidragen i anslutning till olika kvalitetshöjande aktiviteter. Detta innebär att statliga medel tar kontorets driftskostnader och förbättrar resultatet då det inte finns mer personal att anställa.

Bemanningsplanering och samverkan mellan hemtjänstområden och särskilt boende (minskar antalet vikarietimmar samt använder den önskade sysselsättningen på ett effektivt sätt).

LSS

Omsorgstyngdsmätning inom boenden har utförts och följts av viss justering av scheman och viss besparing from november.

Inom personlig assistans är en översyn av samtliga beslut genomförd och vissa åtgärder är påbörjade. Det finns en differens mellan beslutade timmar från Försäkringskassan och hur schemaläggningen görs.

Antalet beslut om boendestöd har ökat betydligt under de senaste åren och resurser har behövt tillsättas som inte finns i budget. Enheten har implementerat planeringsverktyget TES för att optimera planeringen och logistiken kring verkställandet av beslutade insatser.

Tjänster som kunnat hållas vakanta utan kvalitativa avvikelser har ej tillsatts, men är över tid inte en hållbar lösning. LSS budget är inte i balans och kraftigare åtgärder kommer behöva vidtas under 2023. LSS är genomlyst av Ensolution och det finns många delar att jobba med i öppna jämförelser, ett arbete som kommer fortgå framåt.

IFO

Ett intensivt och framgångsrikt rekryteringsarbete av fast personal har lett till att myndighetsenheten har kunnat avsluta konsult som funnits i verksamheten under två år. Vidare har verksamheten från sommaren påbörjat ett arbete för att se över om externa öppenvårdsinsatser i högre grad kan genomföras i den egna öppenvården alternativt avslutas. För att kunna förkorta placeringstiden jobbar enheten med att utveckla uppdrag och tätare uppföljningar.

Alkohol och tobaksenheten har påbörjat en genomlysning av intäktsbudget viket kommer pågå in i 2023.Taxor och avgifter kommer ses över, verksamheten ser att det saknas täckning för faktiska kostnader kopplat till utredning och tillsyn. Införande av skattefinansierad del krävs för att täcka delar av uppdraget som ej finansieras genom tillsyns och ansökningsavgifter. Detta är en del av utvecklingsplanen för 2023.

AMA

Arbetsmarknadsavdelningen uppvisar ett överskott som kan förklaras av att tjänster vakanshålls eller inte ersättningsrekryterats. Målet är att spara kostnader då avdelningen 2023 står utan två av tre tidigare projekt som delfinansierat arbetsmarknadsavdelningens verksamhet.

Måltid och Städ

Åtgärder i livsmedelsbudgeten har pågått under hela året, verksamheten har jobbat med mindre justeringar i matsedel och utbud som hittills inte varit "märkbar" för kunden.

Noggrann semesterplanering i måltidsenheten för att minimera vikariebehovet har skett, där personal flyttar mellan kök under sommaren. En framgångsrik dialog har förts med rektorer inom skola och förskola som har skapa förståelse för att verksamheterna behöver hjälpas åt under semesterperioden.

Städenheten har planerat in semester för alla individer med lönebidrag, tidigare har några fått välja att inte ta semester under bidragstiden vilket numer inte är ett alternativ.

Vidare har Arbetsförmedlingen (AF) med kort varsel beslutat att finansiera några nystartsbidrag vilket är det sista bidraget som är möjligt att få via AF. Individer med dessa bidrag är i princip självgående och utför delar av ordinarie städuppdrag. Städenheten har sedan förra året vikariehanteringen i egen regi vilket har medfört en effektivare rekrytering av sommarvikarier.

Prognos

Flertalet saker som vid planering av budget 2022 var okända, har påverkat resultatet.

Den pågående pandemin

Även under 2022 har pandemin pågått inom heldygnsomsorgen med en stor smittspridning, vilket påverkat vårt behov av vikarier och våra sjuktal. Det har varit svårt att lägga en prognos hur detta skulle påverka verksamheten under 2022. Skulle kommunerna fortsatt erhålla statliga medel i kompensation? Verksamhetens stora brist på vikarier har också lett till stora övertidskostnader framför allt under sommaren. Verksamheten har planerats "ryckigt" då det krävts att den planeras dag för dag, då man under perioder haft stor brist på ordinarie personal och ej kunnat ersätta med vikarier.

Utfallet av antalet hemtjänsttimmar

Antalet hemtjänsttimmar har gått ner under året, vilket givit ett plusresultat.

Statsbidrag

Kontoret erhåller statsbidrag om ungefär 9,6 miljoner kronor, den största delen är öronmärkt till Äldreomsorg och hälsa/sjukvård (8,2 mnkr). IFO erhöll 866 tkr. De statliga medlen fanns inte heller med i årets tidiga prognoser. Eftersom bidragen är ettåriga är det svårt att göra långsiktiga lösningar i verksamheten. Medlen har av Hemvården använts till kompetensutvecklingsinsatser, vidareutbildning av sjuksköterskor, finansiera vissa tjänster samt viss medicintekniks utrustning. Förfogade inte kontoret över dessa medel skulle de ackumulerade resultat inte bli positivt.

Försiktiga prognoser

Alla verksamheter har varit försiktiga i sina prognoser under året, den som över året lyckats bäst att pricka in prognosen är IFO och LSS.

Beslut om verkställighet som tillkommer under året kan innebära förändrade bemanningsbehov samt externa placeringar med kostnader som inte ryms i befintlig budget. Dessa poster är svåra att förutse i både budget och prognos. Den typen av ärenden har dykt upp under 2022 såväl inom LSS samt IFO.

Ett sätt att kringgå detta i framtiden skulle kunna vara att låta budgeten följa besluten från biståndsenheten. Vilket innebär ett helt annat sätt att arbeta med budget.

Vad gäller prognosen för LSS-avdelningen har de uppvisat på en minskad avvikelse vartefter året gått och större delen, nästan 1.5 mnkr, härleds till poster av engångskaraktär från början av året.

Avseende IFO var det redan i april tydligt att resultatet skulle överskrida budget. Främsta skälet till detta var ett antal obudgeterade poster, dels konsultkostnad för socialsekreterare dels hyreskostnader för stödboende som avvecklats och dels personalkostnader för social beredskap. Under året har de rörliga kostnaderna kopplat till myndighetsenheten varierat. Kostnaderna för placeringar av barn och unga har dubblerats från föregående år

En tydlig prognosmiss gäller alkohol och tobaksenheten. De budgeterade intäkterna avseende tillsynsavgifter nåddes ej. Detta borde vi ha sett i augusti då fakturering skedde i juni men det dröjde till oktober innan det kom med i prognosen.

Vid arbetsmarknadsenheten och städenheten finns flertalet bidragsanställningar. Då semesterplaneringen

påverkas av många olika faktorer som: antal personer i anställning, längd på anställning samt uttag av semester. Under augusti upphörde flera bidragsanställningar inom städenheten som sedan visade sig kunna förlängas, något som inte var känt när prognosen för augusti lades.

Osäkerheten i måltids prognoser härrör delvis från osäkerhet kring höjda livsmedelspriser.

Investeringar

Investeringar utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 2022-12-31	Årsbudget inkl TA	Återstår	Helårsprognos 2022	Överförs till 2023
SN centralt	0	955	955	205	955
Hemvård	1 126	4 232	3 106	2 701	2 706
Måltid	911	1 139	228	0	152
Individ- och familjeomsorgen	58	675	617	50	550
Arbetsmarknadsavdelning	46	50	4	0	0
Totalt	**2 141**	**7 051**	**4 910**	**2 956**	**4 363**

Analys utfall

Merparten av alla investeringar flyttas över till nästa år, till följd av att IT inte har kapacitet att utföra det kontoret har behov av. En annan anledning är den pandemi som pågått i tre år, som medfört att allt utvecklingsarbete tvingats läggas åt sidan.

Hemvården har 4,2 mnkr investeringsmedel, Förbrukat 1,1 mnkr och Överför 2,7 mnkr till nästa år. Det handlar i uteslutande om prioriterade digitala investeringar som ej genomförts under 2022 därav flytt till 2023.

LSS har inga investeringar

IFO

Det finns 550 tkr som avser prioriterade medel för e-tjänst och robot för handläggning av försörjningsstöd. Införande av detta kommer minska den manuella hanteringar av ansökningar. De säkerhetsbrister som IT identifierat i verksamhetens dokumenthanteringssystem är lösta och arbetet med att köpa en e-tjänst har påbörjat. Förhoppningen var att detta skulle vara löst under december men så blev inte fallet. Behovet kvarstår.

125 tkr avser komplettering av antal arbetsplatser. Då det finns färre rum än medarbetare finns behov av fler stolar och skrivbord vilka är inköpta till en kostnad av 58 tkr, resterande medel återförs.

Arbetsmarknadsavdelningen

Verksamheten använder merparten av investeringsmedel för att byta ut maskiner under året. Resultatet blir ett överskott på fyra tusen kronor vid årsbokslut då verksamhetens behov är uppfyllda.

Måltid

Investeringar är genomförda enligt plan. Investeringarna är kopplat till Duveds nya skola bestående av matsalsmöbler, köksutrustning, städmaskiner samt en industritvättmaskin.

Prognos

Det har inte funnits resurser hos IT avdelningen att bistå/genomföra merpaten av de digitala investeringar som finns att genomföra. En annan faktor som påverkat är pandemin och den stora smittspridning som pågått vilket påverkat möjligheter att genomföra förändringar i verksamheten.

Överförs till kommande år

SN centralt

Wifi, trådlös dokumentation 250 tkr

TES 205 tkr

IT-utrustning 500 tkr.

Hemvården

TES 291 tkr

Taklyft 80 tkr

Digitala boendet 1500 tkr

Treserva/välfärdsteknologi 200 tkr

Trygghetslarm 35 tkr

Nyckelfria lås 600 tkr

IFO

Digitaliserat försörjningsstöd (prioriterad) 550 tkr

Måltid

Städmaskiner Duved 82 tkr

Köksutrustning Duved 68 tkr

Alla investeringar som begärs föras över till 2023 är prioriterade.

God ekonomisk hushållning

Kategori	Nyckeltal	Utfall	Prognos	Mål
Hållbart ledarskap och medarbetarskap	**Sjukfrånvaro**	7,69%		5%

Beskrivning
"Utfall" för sjukfrånvaron är det ackumulerade medelvärdet för jan-dec i år, det ackumulerade medelvärdet för helåret blir tillgängligt januari efterföljande år. Mål 5 procent sjukfrånvaro eller lägre

Kommentar

Sjukfrånvaron har successivt gått ner under året från 11,81 procent i januari till 5,37procent i juli. En ökning sker från augusti till december då utfallet ligger på 9,86 procent. Ackumulerat för året ligger sjukfrånvaron på 7,69 procent vilket är över målvärdet på 5 procent. Sjuktalen har under hela året drivits upp av att avdelningen för hemvård omfattas av skyldighet att smittspåra vid misstanke av

Kategori	Nyckeltal	Utfall	Prognos	Mål
	covid-19.			
Social hållbarhet	**Långtidsarbetslöshet 25-64 år, andel procent av befolkning** **Beskrivning** mål 3,6% eller lägre ***Kommentar*** Det råder historisk låg arbetslöshet. Gruppen långtidsarbetslösa mer än 12 månader ligger i december 2022 på 60 stycken individer i Åre kommun, vilket är en minskning från oktober 2022 då det var 76 individer. Vår gemensamma överenskommelse med arbetsförmedlingen är att hålla gruppen under 100 stycken individer. Siffrorna hämtas från Kolada.	1,9%	2,5%	3,6%
Ekologisk hållbarhet	**Andel miljöbilar (% ökning)** **Beskrivning** mål att öka med 2% varje år ***Kommentar*** Andelen miljöbilar totalt på Åre kommun 2022 är 3,53 procent det vill säga 3 av 85 fordon. Socialkontoret har beställt ytterligare 2 miljöbilar med planerad leverans under våren 2023 vilket ger 5,5 procent det vill säga 5 av 85 fordon.	3,55%	5,5%	6%

Politisk målstyrning -analys och kommentarer

Välfärd genom samverkan

Beskrivning

Genom samverkan med civilsamhället, näringslivet, andra kommuner, statliga verk och myndigheter samt regionen skapar vi bättre förutsättningar för att säkra och stärka välfärden. För att lyckas med välfärdens utmaningar behöver den interna samverkan i kommunen mellan våra olika verksamheter men också mellan politik och tjänstemannaorganisationen öka.

Säkra välfärden genom ökad samverkan

SK: Säkra välfärden genom samverkan.

Effektbeskrivning
Resurserna skall räcka till den välfärd som kommunen är skyldig att tillhandahålla och till den välfärd som medborgarna har behov av. Genom en ökad samverkan såväl externt som interna kommer kommunen att leverera service och tjänster av bra kvalitet till kunder/ medborgare/ besökare/ företagare.

Delmål År 1:
Delmål 2021:

- Följa upp, analysera och vidareutveckla samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och primärvård.

- Ta fram en arbetsmarknadsstrategi för beslut.

Delmål År 2:
-Ta fram en handlingsplan till arbetsmarknadsstrategi senast december 2022.

-Se över eventuella samverkansmöjligheter för Socialkontoret med grannkommunen Krokom.

Delmål År 3:
-Implementering av handlingsplanens åtgärder pågår och slutförs.

-Samverka med Krokoms kommun i de områden som identifieras.

Analys

Under 2022 har **individ- och familjeomsorgen** inlett samverkan med Krokoms kommun gällande ett avtal, vilket nu är under bearbetning. Detta avtal tas fram med hjälp av Sveriges kommuner och regioner (SKR) och syftar till att kommunerna ska kunna bistå varandra med myndighetsutövning.

Ett aktuellt område att samverka inom är familjerätt, där en sammanslagning skulle innebära en möjlighet till specialisering inom området och därmed ökad kompetens. Ett annat område är dödsbohandläggning, denna fråga är liten i respektive kommun och ett samarbete skulle innebära ökad effektivitet. En målsättning är att avtalet ska undertecknas under första halvåret 2023.

Arbetsmarknadsavdelningen har under 2002 tagit fram ett förslag till Handlingsplan för arbetsmarknadsstrategi. Förslaget har samverkats av arbetsmarknadschef tillsammans med kontorschefer, socialkontorets ledningsgrupp och utvalda berörda chefer.

Under senhösten 2022 fanns frågor från kommunledningskontoret om handlingsplanen skulle redovisas som en delgivning i stället för ett beslut vilket innebar att processen flyttades fram. Klart är att handlingsplanen nu skall fastställas av kommunstyrelsen i början av 2023.

Mått	Utfall	Mål
● År 2021. Har samverkansformer följts upp och analyserats?	● Ja	Ja
● År 2021. Ta fram en arbetsmarknadsstrategi för beslut.	● Ja	Ja
● År 2022. Handlingsplan för arbetsmarknadsstrategi framtagen	● Ja	Ja
Analys Förslag till handlingsplan är framtagen och samverkad. Skall antas i början av 2023.		
● År 2022. Samverkansmöjligheter med grannkommun identifierade	● Ja	Ja
Analys Dialog med Krokoms kommun har inletts (Socialchef och Socialnämnd) Med hjälp av SKR skall vi upprätta ett gemensamt avtal. De delarna som identifierats där vi kan samverka är familjerätt och dödsbohandläggning.		
▬ År 2023. Handlingsplanens åtgärder implementerade		
▬ År 2023. Samverkan med grannkommun startad		

Det goda livet

Beskrivning

Genom att skapa kapacitet i kommunens verksamheter och fortsätta utveckla en attraktiv kommun att bo och leva i samt genom ett större fokus på ökad sysselsättning skapas bättre förutsättningar för det goda livet.

Bygg kapacitet för framtiden

SK: Bygg kapacitet för framtiden

Effektbeskrivning
Som ett led i att skapa och utveckla en attraktiv kommun att bo och verka i, behövs ett samlat grepp kring kompetensförsörjning och bemanning. Som ett stöd för en modern socialtjänst och kommunal hälso- sjukvård - och för att skapa förutsättningar för våra medborgare att fortsätta vara självständiga, behövs en väl implementerad välfärdsteknik.
Det behövs också ett stort fokus på förebyggande arbete, med egna lösningar i lokalsamhället.

Delmål År 1:
Delmål 2021:
- Plan för ökad kompetens i digital mognad.

-Ta fram projektplan för bemanningsekonomi och kompetensförsörjning hemvård, måltid och LSS.

Delmål År 2:
Delmål 2022:
- Utreda nära socialtjänst

- Påbörja implementering av digital mognad i liten skala.

-Test i liten skala: bemanningsekonomi och kompetensförsörjning LSS, måltid och hemvård.

Delmål År 3:
Delmål 2023:
-Ta fram en Handlingsplan för ”Nära socialtjänst”
-Slutföra implementering av de aktiviteter som identifierats i Projektplanen fram till 2023 inom LSS , Måltid och hemvård.
-Slutföra implementering av digital mognad

Analys

Under 2022 har **individ- och familjeomsorgen** påbörjat en utredning gällande nära socialtjänst, däremot har ett större utredningsarbete inte kunnat genomföras då det i nuläget inte är klart hur lagen i detalj kommer se ut. Det vi vet är att den nya lagen kommer innehålla ett ökat fokus på förebyggande och icke biståndsbedömda insatser, och innebära ett förändrat uppdrag för IFO. Lagen träder i kraft 2024 vilket innebär

att vi under 2023 kommer inventera insatser som är lämplig att erbjuda utan biståndsbeslut.

Ett led i att förbereda för den nya lagen är att den redan väl utbyggda öppenvården i Åre kommun har förstärkts under 2022, genom införandet av ungdomscoacher som arbetar förebyggande med ungdomar från högstadieålder i nära samverkan med skola och fritid.

LSS-avdelningen har arbetat med test i liten skala för att bygga kapacitet för framtiden. Under vintern och våren "överanställde" LSS-avdelningen ett antal medarbetare inom områdena personlig assistans och boende för att säkerställa kompetens och bemanning vid korttidsfrånvaro och under sommaren. Då vikariesituationen generellt under pandemin varit väldigt ansträngd och särskilt under sommaren har denna utökning i praktiken inte varit övertalighet utan behövts för att täcka frånvaro i den ordinarie organisationen, vilket minskat behovet av kostsamma inbeordringar.

Under första halvåret har chefer och administratörer inom **hemvården** genomgått en tredagars utbildning genom Time Care. Utbildningens innehåll handlade till stor del om bemanningsplanering och kompetensplanering/försörjning. Verktyget TES (planeringsverktyg för hemtjänst och särskilt boende) har införts på särskilt boende under vår/sommar vilket skall underlätta vid bland annat kompetens- och bemanningsplanering.

Test i liten skala gällande ökad bemanning vid enheterna inom hemvården har genomförts under 2020, 2021 samt 2022. Resultatet är positivt, men ett adekvat resultat är svårt att uppvisa då bland annat covid-19 har påverkat antalet nyanställningar och antalet vikarier. Vikarietimmarna har minskat under 2020, 2021 samt under 2022. Framtagandet av en gemensam bemanningshandbok är påbörjat och färdigställs under början av 2023. Gemensamma regler vid bemanningsplanering är en förutsättning för att lyckas.

Projektet det digitala boendet (Thomégården) har äntligen återupptagits efter flera år av pandemi. Projektet syftar till att testa välfärdsteknik inom äldreomsorgen och planen för detta förväntas vara färdig i mars 2023.

I projekt bemanningsekonomi var en del för **måltidsavdelningen** att träda ur bemanningsenheten. Städenheten gjorde det under 2021 och för att avdelningen ska ha möjlighet att optimera rekrytering av vikarier så är det nödvändigt att hela avdelningen gör på samma sätt. Processen har avstannat på grund av att både enhetschef på bemanningsenheten och personalchef slutat. Under 2023 kommer vi att arbeta med bemanningsstrategi i hela måltidsavdelningen för att nå målet att nyttja resurserna optimalt. Vidare är en kartläggning över bemanningen i tillagningsköken genomförd. Inga åtgärder eller justeringar är gjorda under året, på grund av byte av chefer och brist på resurser.

Mått	Utfall	Mål
År 2021. Plan är skapad för digital mognad.	Nej	Ja
År 2021. Projektplan för kompetensförsörjning och bemanningsekonomi framtagen.	Nej	Ja
År 2022. Åtgärder identifierats i koppling mot "nära socialtjänst" utifrån nya socialtjänstlagen	Ja	Ja
Analys		
Behov har identifierats utifrån den nya lagstiftningen även om den inte är på plats förrän 2024. Åtgärder i form av en utbyggd öppenvård har vidtagits.		
År 2022. Har vidtagna åtgärder presenterats och resultat av "implementering av digital mognad"?	Nej	Ja
Analys		
Plan för digital mognad för Socialkontoret kommer vara färdig mars 2023. Det är utgångspunkten i vårt arbete framåt.		
År 2022. Har åtgärder kopplat till bemanningsekonomi och kompetensförsörjning kopplat till delmål för år 2022 presenterats?	Ja	Ja
Analys		
Inom ramen för "test i liten skala" har **hemvården** har under en tid anställt flera medarbetare för att säkerställa kompetens och bemanning. Under sommaren har det varit extremt svårt med vikarier och den "övertalighet" som funnits vid enheterna har varit mycket viktig. Vi kommer att fortsätta anställa fler medarbetare.		
LSS-avdelningen har inom ramen för "test i liten skala" överanställt medarbetare i mindre skala under vintern och våren inom		

Mått	Utfall	Mål
områdena personlig assistans och boende för att säkerställa kompetens och bemanning under sommaren. **Måltidsavdelningen** har genomfört en kartläggning över bemanningen i tillagningsköken. Inga åtgärder eller justeringar är gjorda under året, på grund av byte av chefer och brist på resurser.		
År 2023. Handlingsplan för "nära socialtjänst" framtagen		
År 2023. Implementering av digital mognad slutförd		
År 2023. Implementering bemanningsekonomi och kompetensförsörjning slutförd		

I medborgarens tjänst

Beskrivning

Genom en ökad medborgardialog, större individuell möjlighet att påverka och genom att se till att det vi gör fokuserar på medborgarnytta, så ser vi till att ta tillvara de enskilda bygdernas, företagens och individernas unika möjligheter att utvecklas. Det måste vara lätt att göra rätt som företag i vår kommun. Företagen är de som skapar utveckling och tillväxt vilket leder till mer skatteintäkter. För att kunna leverera till dem vi finns till för måste kommunen bli en bättre arbetsgivare och skapa bättre karriärvägar.

Involvera medborgarna mer

SK: Involvera medborgarna mer och Gott ledarskap och medarbetarskap

Effektbeskrivning
Hela kommunen ska leva. Medborgare skall ha lättare att nå kommunen och behov finns av en ökad brukarmedverkan. Innovationslabbet kan användas för att nå ut till medarbetare, personer med insatser och medborgare.

Delmål År 1:
Delmål 2021:
- Med hjälp av innovationslabbet skapa en aktivitet som bjuder in medarbetare till tre olika utvecklingsarbeten.

Delmål År 2:
Delmål 2022:
- Innovationslabbet kommer upphöra och ersättas av välfärdsteknik inom vård och omsorg "Testbädd för välfärdsteknik".
- Chefer i socialkontoret genomgår utbildning i förändringsledning, exempelvis Ledarskapsprogrammet inom God och nära vård.

Delmål År 3:
Delmål 2023:
Utvärdera effekten av satsningarna i de två delmålen ovan.

Analys

16 chefer på socialkontoret har genomgått ledarutbildning i God och nära vård. Det är en förändringsledarutbildning i hur en kan implementera god och nära vård. För återstoden av cheferna på kontoret är denna utbildning ej relevant.

Mått	Utfall	Mål
År 2022. Antal chefer som genomgått förändringsledningsutbildning	16	
År 2022. "Testbädd för välfärdsteknik" färdigställd	Nej	Ja

Analys

Projektet Testbädd för välfärdsteknik har fördröjts och reviderats till följd av pågående Pandemi. Projektet har nu bytt namn till: Det digitala boendet.

Projektet skall utforska möjligheterna till digitalteknik inom äldreomsorgen. Projektets syfte är att identifiera behov och testa välfärdsteknik för att öka trygghet, självständighet, aktivitet och delaktighet hos medborgare.

Projekts mål är att:

- Skapa en testmiljö där medborgare och medarbetare kan öka kunskapen och nyfikenhet kring välfärdsteknik och dess möjligheter.
- Identifiera och testa välfärdsteknik på Thomégården med stöd av medborgare och medarbetare, som kan användas inom äldreomsorgen.

Under hösten 2022 ska en behovsinventering göras bland personalen på Thomégården och bland några av de medborgare som bor på Thomégården. Utifrån behovsinventering väljs teknik ut som köps in och därefter ska vald teknik testas och visas på Thomégården under 2023.

Prognos: Projektet kommer genomföras men till följd av pandemin har tidsplanen reviderats. Senast april 2023 kommer projektets resultat presenteras.

Förväntad utveckling

Ekonomi

Kontoret har vid årets slut ett positivt utfall på nästan 5 mnkr. Trots detta positiva resultat kommer nästa års budgetram vara oerhört utmanade att hålla.

Kontorets positiva avvikelse i årsbokslutet beror bland annat på tillförandet av statliga medel inte synliggör våra verkliga drift och personalkostnader.

Vid städenheten beror det positiva utfallet på en förlängning av exempelvis bidragsformen Nystartsjobb som man inte räknade med då budgeten lades. Hur den bidragsformen kommer se ut 2023 är oklart. Kommer den ens finnas kvar?

För att LSS skall kunna hålla sin budget i ram behövs förändringar i arbetssätt och boendestruktur vilket är långsiktiga aktiveter som kommer ta tid att genomföra. Den lagda ramen 2023 utgår från att alla förändringar klarar av att genomföras med effekt under 2023.

Hemvårdens ram har år efter år krympts med anledning av minskade hemtjänsttimmar. Just nu finns lite marginaler att stuva om verksamheten om den geografiska spridningen av våra särskilda boenden fortgår.

Individ- och familjeomsorgen har över tid haft svårt att nå en budget i balans. Ett mönster vi kan se i stora delar av kommunsverige. Detta beror till stor del på underfinansierade verksamheter. Den variationen i kostnader kopplade till enstaka ärende är svår att ta höjd för. För att få en budget i balans krävs att antalet placeringsdygn följer budget, det är långt ifrån självklart att så blir fallet. I genomlysningen från Ensolution, pekar det på att Åre kommun har gjort ett antal satsningar som på sikt kan innebära minskade kostnader. Dels är tillgången på personal god, kommuner med en väl tilltagen bemanning tenderar att i lägre utsträckning placera på institution. En annan satsning som på sikt kan leda till minskade kostnader är den egna öppenvården. En öppenvård med resurser att jobba förebyggande med riskgruppen samt kapacitet att jobba

intensivt med personer efter en avslutad placering är en bra investering.

Kommunens stora besöksnäring innebär att vi är krogtätast i Sverige sett till antal invånare. Detta ställer stora krav på alkohol- och tobaksenheten som är satta att både bevilja tillstånd och utöva tillsyn. I dagsläget harmoniserar inte intäkterna med kostnaderna. Verksamheten är utifrån det höga trycket och de komplexa ärendena kompetensmässigt ledande i Sverige. För att kunna bibehålla samma kvalitet krävs en översyn av gällande taxor.

Med alla utmaningar kontoret står inför i form av omställning till god och nära vård, kompetens och personalförsörjningen, ny LSS lagstiftning och ev. ny Socialtjänstlag krävs nya sätt att jobba och agera. För att möta alla utmaningar måste kontoret bland annat på allvar komma i gång med sin digitalisering. Kontoret kan göra effektiviseringar som har effekt på ekonomin, men de har sedan länge begränsats av IT -enhetens kapacitet.

Personal

Det har skett förändringar i kollektivavtalen AB samt HÖK from oktober 2023. Vilket ställer krav på att vi jobbar med vår arbetstidsförläggning på annat sätt. Förändringen kommer innebära kortare arbetspass, vilket i andra ändan betyder att vi behöver ännu flera medarbetare än idag, för att klara att få ihop våra scheman. Vi har idag mycket svårt att tillsätta undersköterske- och sjuksköterskетjänster. En förändring av arbetstidsförläggningen innebär ännu större utmaning att klara vårt uppdrag.

Det är en utmaning att både behålla och rekrytera socionomer. Vi behöver vara en attraktiv arbetsgivare genom att erbjuda goda förutsättningar att göra ett bra arbete, möjliggöra kompetensutveckling och olika karriärvägar samt erbjuda konkurrenskraftiga löner.

Personal och kompetensförsörjning kommer fortsatt vara en utmaning även för måltid. vi behöver föra vidare måltidsenhetens kompetens genom att validera nya medarbetare. Att bara kunna rekrytera rätt kompetens är idag svårt.

Över 90 procent av städenhetens medarbetare har annat språk än svenska som modersmål vilket gör att vi behöver stärka det svenska språket för dessa medarbetare. Städenheten likt hemvården behöver satsa på förstärkt handledning för individer med behov av ökat stöd i det dagliga arbetet.

Äldreomsorgen kommer att förändras genom god och nära vård, där äldre personer kommer att bo hemma längre vilket kan komma att påverka avdelningen i form av annan service

Den förväntade utvecklingen inom äldreomsorgen ser inte ljus ut! Kompetensförsörjningen till vård och omsorg är i dagsläget mycket ansträngd i kommunen, regionen och riket. Den förväntade prognosen från SKR är dyster när det gäller ökat behov och minskad kompetensförsörjning.

Det kommer krävas strukturella och organisatoriska förändringar för att möta den framtiden.

- Antalet enheter måste minskas och omvandlas till alternativa boendeformer för de äldre.
- Vi behöver ett centralt placerat särskilt boende för kompetens och samverkansvinster.
- Omställningen till nära vård kommer ställa stora krav på utföraren då det förväntas en hög kompetens för att utföra primärvård i hemmet
- Den digitala omställningen (välfärdsteknik) tar för lång tid på grund av rådande förutsättningar inom kommunen.
- Kompetensförskjutning är ett av alla måsten för att lyckas bemanna enheter och utföra patientsäker vård. Utbildningsinsatser i intern regi för att höja kompetensen hos de redan anställda samt vikarier kommer vara ett måste för att möta bland annat omställning till nära vård (en åldrande befolkning som förväntas bo i det ordinära boendet längre och med mer avancerad sjukvård).
- Mindre enheter kräver samma bemanning som större vilket ger en högre kostnad samt få eller inga samverkansvinster.
- Mindre enheter kräver också elström (kopplat till kontinuitetshanteringsplanen) vilket betyder att investeringar gällande bland annat reservkraft måste genomföras

Idag saknas specifika krav på utbildning eller grundkompetens för yrkena inom LSS-avdelningen. Framåt måste kompetenskraven vid nyanställning uttalas och beslutas. Därtill måste också redan anställda medarbetare ges möjlighet till kompetensutveckling.

Kvalitet och mål

Kontorens kvalitetsrapporter visar på brister avseende uppföljning av kvalitetsarbetet för samtliga enheter. Det görs mycket för att erbjuda en kvalitativ verksamhet men det saknas ännu underlag för att systematiskt följa utveckling över tid. Ett arbete med att sätta relevanta mål och kvalitetsindikatorer har påbörjats men ännu återstår en del innan det finns på plats. Det behövs även en del kompetensutveckling av chefer i det systematiska kvalitetsarbetet. Cheferna blir nyckelpersoner i införandet i att leda och styra verksamheten framåt utifrån kvalitetsmått.

Samhällsbyggnadskontoret

Viktiga händelser

Under februari försvann de flesta restriktionerna kopplat till Covid. I slutet av februari kom Ukrainakrisen vilket påverkade arbetet framför allt med säkerhet.

Situationen i Ukraina driver på utvecklingen av totalförsvaret där det civila försvaret är en del. Under 2022 kom mycket planeringsunderlag från nationell till lokalnivå för att påskynda arbetet. Räddningstjänsten har haft fler händelser än tidigare år, detta beror på ett ökat antal händelser kopplat till väder samt att antalet människor i kommunen ökade när det släpptes på Covid restriktionerna.

Under hösten har arbetet präglats av förberedelser kring beslutet om räddningstjänsten i Åre ska söka inträde i Jämtlands räddningstjänstförbund. Under oktober fattade kommunfullmäktige beslut om att kommunen ska ansöka om inträde.

LOVA-projektet Tegefjäll, en åtgärdsstudie, har blivit uppskjutet. Detta på grund av att projektledare för projektet inte har haft möjlighet att arbeta som det var tänkt under 2022. En ansökan har lämnats in till Länsstyrelsen om att få skjuta projektet ett år och lämna slutrapport under 2024.

Kontorets hållbarhetsstrateg påbörjade sin anställning på miljöavdelningen vilket förstärker kommunens arbete framåt med frågor inom området ekologisk hållbarhet.

I juni fattades beslut om tillfälligt stopp för nya planbesked till och med år 2025. Beslutet antogs med anledning av att Åre kommun har idag en ansträngd situation i flertalet av kommunens reningsverk. Under året har det skett en minskning av antalet planansökningar med ca 30 procent mot tidigare år. Totalt under året inkom 20 ansökningar om planbesked.

För planenhetens del har arbetet under året till stor del präglats av situationen hos kommunens tekniska avdelning där både osäkerhet kring VA-kapacitet samt brist på resurser på avdelningen gjort att planenheten under året haft stora utmaningar att driva flertalet av planarbetena framåt.

Ett antal strategiska arbeten pågår. Kontoret har haft den fördjupade översiktsplanen för Åredalen på granskning under försommaren och tillägg för översiktsplanen för vindkraft i Åre kommun har varit på samråd under hösten. Under året påbörjades ett arbete med fördjupad översiktsplan för Brattland-Undersåker.

Avtal mellan Åre kommun och Östersunds kommun om samverkan kring tillsyn och kontroll inom miljö- och livsmedelsområdet har arbetats fram och beslutats. Syftet med avtalet är att förstärka kunskap och kompetens samt att kunna nyttja gemensam personal för kontroll enligt livsmedelslagstiftningen samt miljöbalken.

Byggenheten hade under årets första halva en hög ärendeinströmning i paritet med fjolårets men under senare delen av året avtog ärendeinströmningen så att enheten i slutat av året landade på 755 ärenden vilket är en minskning med 13 procent jämfört med 2021. Under året fattades beslut i 28 ärenden för bostadsanpassning av 31 inkomna ärenden.

Ekonomi

Ekonomi utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 2021-12-31	Ack. utfall 2022-12-31	Budget jan-dec	Budget-avvikelse	Helårsprognos per 2022-04-30	Helårsprognos per 2022-08-31
Politisk organisation SBK	-45	-208	-190	-18	0	0
Plan- och Byggavdelningen	-1 545	-3 655	-4 358	703	0	700
Miljöavdelningen	-2 773	-3 398	-3 152	-246	0	0
Räddningstjänst	-20 302	-21 144	-21 096	-16	0	0
SBK Centralt	-667	-912	-1 062	150	0	0
Totalt	**-25 333**	**-29 317**	**-29 858**	**541**	**0**	**700**

INTÄKTER	Ack. Resultat dec 2022	Ack. Budget dec 2022	Ack. Avvikelse 2022
Externa intäkter	28 343	28 788	-445
Interna intäkter	6 079	5 396	683
SUMMA INTÄKTER	34 422	34 184	238
KOSTNADER			
Bidrag och transfereringar	-721	-1 142	422
Entr och köp av verksamhet, konsultkostnader	-6 693	-5 921	-772
Personalkostnader	-42 084	-43 302	1 219
Lokalkostnader	-1 898	-1 861	-38
Avskrivningar	-1 796	-1 957	162
Internränta	-152	-186	34
Övriga kostnader	-4 306	-4 182	-125
Interna kostnader	-6 047	-5 484	-563
SUMMA KOSTNADER	-63 697	-64 034	337
Summa finansiella kostnader	-2	0	-2
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-29 277	-29 850	573
TOTALT	**-29 277**	**-29 850**	**573**

Analys utfall

Ekonomi- analys

Samhällsbyggnadskontoret har en positiv avvikelse om 541 kr vid årets slut. Utfallet är till stor del positivt på grund av mindre personalkostnader på kontoret samt mindre kostnader för bostadsanpassning.

Plan och byggavdelningen har som helhet en positiv avvikelse på 703 tkr.

Planenheten har en mycket god budgetföljsamhet med en liten negativ avvikelse på 15tkr.

Sjukfrånvaron på enheten är relativt hög vilket innebär att det är svårt att uppnå budgeterad debiteringsgrad. Dock har vi på grund av detta även lägre kostnader för personal än budgeterat. Detta sammantaget innebär att enheten har en budget i balans

Byggenheten har en positiv avvikelse på 718 tkr. För bostadsanpassningsbidraget finns en positiv avvikelse på ca 472 tkr.

Den del av byggenheten som innefattar huvuduppdraget har en positiv avvikelse mot budget på ca 246 tkr. Intäkter har en negativ avvikelse på 771 tkr. Då det varit många vakanser och sjukskrivningar är kostnaderna för personal 825 tkr lägre än budgeterat vilket är den största delen i den positiva avvikelsen.

Miljöavdelningen

Avdelningen redovisar för helår ett negativt resultat på totalt 246 tkr. Detta beror till mesta del på högre personalkostnader än budgeterat på miljöenheten. I det fall kostnader för hållbarhetsarbete hade fördelats mellan SBK och KLK så hade resultatet för hela avdelningen i stället varit en positiv avvikelse på totalt 52 tkr

Miljöenheten

Enheten redovisar ett negativt resultat för helår på 579 tkr.

På miljöenheten har det arbetats extra med arkivet från gamla MBR i syfte att minska "skulden" av handlingar som ännu inte lämnats till slutarkiv. Totalt 1,5 tjänster har arbetat med detta mellan januari och slutet på maj och 0,5 tjänst från maj till juli. Total personalkostnad för detta har uppgått till 362 tkr, trots arbetsmarknadspolitiska åtgärder där en del av personalkostnaderna (117 tkr) har betalats tillbaka från Försäkringskassan. Kostnaderna med arkivet har inte varit budgeterat för året.

Utifrån en överenskommelse mellan samhällsbyggnadskontoret och kommunledningskontoret så skulle personalkostnaden för hållbarhetsstrateg delas lika mellan kontoren, detta skulle ske genom en fördelning av 300 tkr från KLK till SBK. Denna omfördelning av medel utfördes aldrig av olika anledningar vilket har medfört att SBK och Miljöenheten har stått för hela lönekostnaden.

De interna och externa intäkterna i fråga om tillsynsavgifter på miljöenheten följer i stort budgetprognosen med en negativ avvikelse på 137 tkr.

Driftbidrag från staten har varit högre än budgeterat då avdelningen i början på året fick statliga bidrag för att arbeta med tillsyn utifrån de s.k. trängselföreskrifterna kopplade till pandemin. Total är det en positiv avvikelse på 151 tkr.

Kostnader för konsulter har en positiv avvikelse på 257 tkr, detta beror på att LOVA-projektet Tegefjäll inte har följt planering på grund av utebliven projektledning, därav en betydligt lägre kostnad än budgeterad.

Livsmedelsenheten

Enheten redovisar ett positivt resultat för helår på 333 tkr.

På livsmedelsenheten har vi haft lägre personalkostnader än budgeterat vilket har medfört en positiv avvikelse på 248 tkr.

De interna och externa intäkterna i fråga om kontrollavgifter på livsmedelsenheten följer i stort budgetprognosen med en positiv avvikelse på 95 tkr.

Utifrån samverkansavtalet mellan Åre och Östersunds kommun har enheten köpt tjänster för livsmedelskontroll av Östersund. En icke budgeterad kostnad på 137 tkr har därför bokförts, dock är detta positivt för att få budgeten i balans på livsmedelsenheten utifrån de lägre personalkostnaderna.

Räddningstjänsten

Räddning och säkerhet slutar på en negativ avvikelse på 16 tkr.

- Den positiva avvikelsen på intäkter beror till största delen på fler händelsen än budgeterat under perioden. Driftbidrag visar också en positiv avvikelse men dessa har kvittats mot kostnader vilket ger ett nollsummespel.

- Kostnaderna ligger i stort enligt plan. Det som sticker ut är personalkostnader som ligger på ett sammanlagt minus på 883 tkr. Det beror till stor del på en fel beräkning i budget inför året. Detta är åtgärdat inför nästa år. Övriga avvikelser angående personalkostnader härleds till övertid på grund av fler händelser samt betald tid för utbildning.

Övriga avvikelser på kostnadssidan på minus 399 tkr berör inköp av utrustning samt avgifter för kurser.

Bidrag

Till 2023 kommer intäkter (bidrag) från länsstyrelsen att föras över på grund av att LOVA-projektet Tegefjäll inte prioriterats under året. Totalt rör det sig om ca 325 tkr.

För krisberedskap kommer 560 tkr att överföras till 2023. Under Q3 tilldelades till kommunen ytterligare bidrag för arbete med krisberedskap (622 tkr). Ingående balans under året har varit 518 tkr och av detta förbrukades 580 tkr.

För civilförsvar kommer 360 tkr överföras till 2023. Ingående balans för 2022 är 137 tkr och av det förbrukades 93 tkr. 319 tkr tilldelades till kommunen under Q3.

Vidtagna åtgärder för att få en budget i balans

Samhällsbyggnadskontorets utfall är till stor del positivt på grund av mindre personalkostnader än budgeterat.

Byggenheten har i slutet av året tillsätt vakanta platser.

Intäkter för miljöavdelningen har varit lägre än budgeterat, en stor del av planerad tillsyn har skett under hösten och vinter vilket har ökat intäkterna.

Utifrån lägre personalkostnader på livsmedelsenheten så har också Östersunds kommun anlitats för att utföra livsmedelskontroller, en ökad kostnad på 137 tkr har bokförts på externa konsulter och har bidragit till att få budgeten i balans.

Utifrån ökade personalkostnader samt sjukskrivningar avbröt miljöavdelningen arbetet med arkivet från och med oktober 2022.

Prognos

Totalt har samhällsbyggnadskontoret bedömt tidigare en positiv avvikelse om 700 tkr i slutet av året.

Ett stort bostadsanpassningsärende med en total kostnad på ca 950 tkr är beslutat under förra året men är ännu inte färdigställt och utbetalt, vilket gör att bostadsanpassningsbidraget totalt prognostiseras ha ett överskott på 300 tkr. Denna avvikelse kvarstår.

Utifrån en överenskommelse mellan samhällsbyggnadskontoret och kommunledningskontoret så skulle personalkostnaden för hållbarhetsstrateg delas lika mellan kontoren, detta skulle ske genom en fördelning av 300 tkr från KLK till SBK. Denna omfördelning av medel utfördes aldrig av olika anledningar vilket har medfört att SBK och Miljöenheten har stått för hela lönekostnaden. Detta upptäcktes i slutet av året.

För den del av byggenheten som innefattar huvuduppdraget har resultatet ett positivt överskott på 246 tkr vilket härrör sig till lägre kostnader för personal än budgeterat. Då det varit många vakanser och sjukskrivningar är kostnaderna för personal ca 825 tkr lägre än budgeterat. Nu är rekryteringen klar och vakanta tjänster är tillsatta.

Investeringar

Investeringar utfall

Belopp i tkr	Ack. utfall 20221231	Årsbudget inkl TA	Återstår	Prognos 2022	Överförs till 2023
Räddningstjänsten	7 242	8 200	958	958	554
Totalt avdelningen	**7 242**	**8 200**	**958**	**958**	**554**

Analys utfall

Räddningstjänsten hade vid början av 2022 7,5 mnkr i investeringsmedel. Under året beslutades att samhällsbyggnadskontoret skulle ha hand om investering av hjärtstartare. Därmed flyttades 650 tkr internt mellan barn och utbildning och samhällsbyggnadskontoret. Samhällsbyggnadskontorets totala investeringsmedel för 2022 blir då 8200 tkr.

De investeringar som har realiserats under året är två brandbilar (6,8 mkr), viss del av hjärtstartare (296 tkr) samt ett maskinflak (139 tkr). Tilldelade medel för brandbilar var 6650 tkr, därmed har inköpet överstigit tilldelade medel med 157 tkr.

Resterande planerade investeringar under året är inte realiserade: fyrhjuling, kostnader för sotpunkter och viss del av övrigt material.

Prognos

Vid årsbokslut prognostiserades ett mindre överskott gällande investeringar för året. Prognosen var att alla planerade investeringar inte skulle genomföras under året.

Överförs till kommande år

Till 2023 kommer överföras 554 tkr som är avsett för investering av fyrhjuling samt resterande medel för hjärtstartare.

Eftersom inköp av tankbilar översteg tilldelade medel har enheten fått ta 157 kr från Övrigt material.

Medel som tilldelats Övrigt material och SOT-punkt är ej prioriterade investeringar, därmed förs inte dessa medel över till nästa år.

God ekonomisk hushållning

Kategori	Nyckeltal	Utfall	Prognos	Mål
Hållbart ledarskap och medarbetarskap	**Sjukfrånvaro**	4,53%		5%
	Beskrivning "Utfall" för sjukfrånvaron är det ackumulerade medelvärdet för jan-dec i år, det ackumulerade medelvärdet för helåret blir tillgängligt januari efterföljande år. Mål 5 procent sjukfrånvaro eller lägre			
	Kommentar Frisknärvaron är fortfarande hög på samhällsbyggnadskontoret. Ackumulerat för året ligger sjukfrånvaron på 4,53 procent vilket är under målvärdet på 5 procent. Resultatet är dock något högre än för 2021 då utfallet var 2,97 procent i slutet av året. Antal långtidsfrånvaro är högre än föregående år och antal korttidsfrånvaro har ökat något jämfört med föregående år. Igen kortfrånvaro behöver uppföljning. Samhällsbyggnadskontoret har arbetat aktivt med arbetsmiljöfrågor under året vilket återspeglade sig i medarbetarenkäten. Resultatet är betydligt bättre än för 2020 och något bättre än 2021. Kontoret har en längre tid haft problem med den fysiska arbetsmiljön. Ett arbete för att se över samhällsbyggnadskontorets lokaler med syftet att förbättra den fysiska arbetsmiljön har påbörjats under 2022.			
Ekologisk hållbarhet	**Koldioxidavgift per medarbetare**	765Kr		568Kr
	Beskrivning Målsättningen är att ha lägre utfall än föregående år			
	Kommentar Målsättningen med mätningen är att ha lägre utfall av koldioxidavgiften per medarbetare än föregående år. Koldioxidavgiften ligger i slutet av året på 910 tkr för hela kommunen. Detta innebär att koldioxidavgiften per medarbetare ligger på 765 kr/anställd i årsbokslutet, vilket är över målvärdet på 568 kr/anställd. Under covid-19 perioden har användningen av bränsle minskat framför allt på grund av färre resor. Under 2022 har antal resor ökat och samtidigt har bränslepriset ökat vilket har direkt påverkat resultatet för 2022. Koldioxidavgifterna för 2018 vid samma period var 1103 kr/anställd, för 2019, 813 kr/anställd, för 2020 var resultatet 525 kr/anställd och för 2021 var resultatet 568 kr/anställd. Det finns behov av att se över lösningar som ska minska kommunens utsläpp av koldioxid. Kommunens största kostnader gällande koldioxidavgifter handlar om bensin och diesel för resor inom kommunen, framför allt inom socialkontorets samt räddningstjänstens verksamhet.			

Politisk målstyrning -analys och kommentarer

Välfärd genom samverkan

Beskrivning

Genom samverkan med civilsamhället, näringslivet, andra kommuner, statliga verk och myndigheter samt regionen skapar vi bättre förutsättningar för att säkra och stärka välfärden. För att lyckas med välfärdens utmaningar behöver den interna samverkan i kommunen mellan våra olika verksamheter men också mellan politik och tjänstemannaorganisationen öka.

Säkra välfärden genom ökad samverkan

Analys

Räddningstjänstens delmål för 2022 var att ta fram nya arbetssätt för att lösa tillgängligheten i glesområdena, och där utbildning av medborgare skulle ske under året för att stärka deras förmåga att själv kunna hantera vissa insatser. Detta har dock inte kunnat prioriterats eftersom avdelningen förbereder sig för övergång till Jämtlands räddningstjänstförbund.

Däremot har räddningstjänsten arbetat tillsammans med miljöavdelningen i MÅRE-gruppen: livsmedel, räddning, social, polis, Skatteverket, tullverket.

SBK, Räddningstjänsten: Tillgodose medborgarnas hjälpbehov genom samarbete och nya arbetssätt.

Effektbeskrivning
Hjälpen kommer snabbare. Minskade skadeutfall. Ökad trygghet genom utbildning, material till enskild medborgare.

Delmål År 1:
År 2021. Etablerat samarbete med Jämtlands Härjedalen och västra Norrland.

Delmål År 2:
År 2022. Nya arbetssätt framtagna för att lösa tillgänglighet i glesområderna.

Delmål År 3:
År 2023. Tillgodose medborgarnas behov genom samarbete och nya arbetssätt.

Analys

Räddningstjänsten har inte funnit resurser till att ta fram utbildningar och nya arbetssätt för att lösa tillgängligheten i glesområdena. Arbetet med utredning om eventuell ingång i Räddningstjänstförbundet prioriterades.

Mått	Utfall	Mål
År 2021. Avtal med RJH och västra norrland är på plats	Ja	Ja
År 2022. Genomförda utbildningar i ett nytt arbetssätt att stärka medborgarnas förmåga	Nej	Ja
År 2023. Driftsatt gemensam systemledning		

Aktiviteter	Kommentar
Avtal med samverkan parter undertecknat	

Det goda livet

Beskrivning

Genom att skapa kapacitet i kommunens verksamheter och fortsätta utveckla en attraktiv kommun att bo och leva i samt genom ett större fokus på ökad sysselsättning skapas bättre förutsättningar för det goda livet.

Bygg kapacitet för framtiden

Analys

Samhällsbyggnadskontoret är på god väg med att uppnå målet "Bygg kapaciteten för framtiden". Under 2021 och 2022 genomfördes 13 aktiviteter och nya arbetssätt implementerades med syftet att effektivisera detaljplanarbetet samt att tillse att plan- och byggavdelningen ska uppfattas som tydliga och effektiva. Det ökade samarbetet internt leder till större förståelse mellan avdelningarna kring varandras uppdrag. Varje nystartad detaljplan har en projektgrupp att tillgå med representanter från andra avdelningar på kommunen som behöver vara involverade. Arbetet bör dock följas upp på flera nivåer (kontor) inom organisationen då involvering av berörda avdelningar är avgörande för att planarbetet blir framgångsrikt.

SBK: Plan- och byggavdelningen ska arbeta systematiskt med strategiska frågor och kommunal samverkan

Effektbeskrivning
Plan- och byggavdelningen uppfattas som tydliga och effektiva. Det ökade samarbetet internt leder till större förståelse mellan avdelningarna kring varandras uppdrag. Risken för hinder på vägen minimeras och sökande upplever att plan- och byggprocessen går smidigare och är mer förutsägbar.
Mindre resurser behöver läggas på oförutsedda arbetsmoment vilket effektiviserar andra avdelningars uppdrag.

Den psykosociala arbetsmiljön upplevs av medarbetarna som god då tydliga ställningstaganden, rutiner och strategiska frågor är grunden för vårt arbete.

Delmål År 1:
År 2021. Initiera arbete för att införa projektgrupper, 3 av 4 aktiviteter genomförda för att införa projektgrupper.

Ny rutin för process finns dokumenterad, förankrad och implementerad med interna och externa parter.

Rutin för workshop ang. strategisk planering fastställd och rutin efterföljs

Delmål År 2:
ÅR 2022. 4/4 aktiviteter genomförda för att införa projektgrupper
De olika kontoren/avdelningarna; Miljö, MEX, Tekniska, BoUK har möjlighet att engagera sig i projektgrupperna

Uppföljning och revidering av rutin genomförd och redovisat APT feb 2022

Workshop angående strategisk planering genomförd 2022

Delmål År 3:
ÅR 2023. Projektgrupperna är en naturlig del i den kommunala organisationen (plan och bygg).
Alla planerna har en tilldelad projektgrupp

Uppföljning och revidering av rutin genomförd och redovisat APT feb 2023

Workshop angående strategisk planering genomförd 2023

Analys

Målet klaras för året då fyra aktiviteter är slutförda. Det startas upp en projektgrupp för varje ny detaljplan. De olika kontoren/avdelningarna; Miljö, MEX, Tekniska, BoUK har möjlighet att engagera sig i projektgrupperna. Uppföljning och revidering av rutin genomförd och redovisad och en workshop angående strategisk planering är genomförd.

Mått	Utfall	Mål
År 2021 och 2022. Antalet genomförda aktiviteter för att införa projektgrupper	4	4
År 2023. Andel detaljplaner med projektgrupp mäts		

Indikator	Utfall	Analys
Under samråd och granskning inkommer yttranden från de olika avdelningarna med för projektet relevant information. De flesta frågorna är välförankrade, varför mindre oenighet uppstår.	0	**Plan- och byggavdelningen** Under 2022 har medarbetarna på tekniska avdelningen inte haft möjlighet att engagera sig i projektgrupperna vilket gör att vi har svårt att driva våra planer framåt till granskning och antaganden varav inte något utfall har kunnat presenteras.

Aktiviteter	Kommentar
Undersöka hur andra kommuner som jobbar med projektgrupper har organiserat sig och jobbar med finansieringsmodeller (plan)	
Plan: Avdelningen ska undersöka hur andra kommuner som jobbar med projektgrupper har organiserat sig och jobbar med finansieringsmodeller.	
Plan: Ta fram ett förslag på hur detta skulle kunna se ut i Åre kommun.	
Förslaget finns dokumenterat och presenteras på APT april 2021. Förslaget är förankrat hos ledningsgruppen under och berörda kontorschefer har tagit höjd för resursbehov till kommande års budget.	
Plan och Bygg: Starta upp projektgrupper för varje ny detaljplan	
År 2021: Ny rutin för process finns dokumenterad, förankrad och implementerad med interna och externa parter.	

Aktiviteter	Kommentar
✔ 2021: Rutin för workshop ang. strategisk planering fastställd och rutin efterföljs. Rutin fastställd , workshop genomförs februari 2021.	
✔ År 2022: Uppföljning och revidering av rutin genomförd och redovisat APT februari 2022	
✔ År 2022: Workshop ang. strategisk planering genomförd i feb 2022	
▶ År 2023: Uppföljning och revidering av rutin för process genomförd och redovisat APT februari 2023	
▶ År 2023: Workshop ang. strategisk planering genomförd i feb 2023	
✔ Bygg: Identifiera och kartlägga nuvarande remissförfarande med berörda parter internt och externt.	
✔ Bygg: Ta fram ny process för remittering i samråd med berörda parter.	
✔ Nuvarande remissförfarande med berörda parter internt och externt finns dokumenterat och fastställd.	
✔ Plan och Bygg: Ta fram rutin för workshop ang. strategisk planering inför utvecklingsplanearbetet	

I medborgarens tjänst

Beskrivning

Genom en ökad medborgardialog, större individuell möjlighet att påverka och genom att se till att det vi gör fokuserar på medborgarnytta, så ser vi till att ta tillvara de enskilda bygdernas, företagens och individernas unika möjligheter att utvecklas. Det måste vara lätt att göra rätt som företag i vår kommun. Företagen är de som skapar utveckling och tillväxt vilket leder till mer skatteintäkter. För att kunna leverera till dem vi finns till för måste kommunen bli en bättre arbetsgivare och skapa bättre karriärvägar.

Involvera medborgarna mer

■

Analys

Miljöavdelningen har valt att koppla ihop aktiviteten till att ta fram enkät/undersökningar och det politiska utvecklingsmålet till aktiviteten för kvalitetsmålet kring resultatet från NKI.

Egna enkäter har tagits fram och skickats ut till målgrupper under året. Tyvärr har svarsfrekvensen varit låg vilket gör det svårt att dra slutsatser och goda analyser över vilka åtgärder som behöver sättas in. Bedömningen görs att enkäterna behöver omarbetas och förenklas för att på så sätt få högre svarsfrekvens och bedöma vilka informationsinsatser som är nödvändiga. Detta arbete kommer att fortsätta under 2023.

Delmålet för året kring planerade informationsinsatser har inte uppnåtts eftersom vi inte kan bedöma relevanta åtgärder utifrån ett bristande underlag (enkätsvar).

SBK, Miljöavdelningen: Involvera medborgarna mer

Effektbeskrivning
Det är enkelt för medborgaren att hitta rätt information på hemsidan och nå oss för rådgivning samt veta vart de ska vända sig i olika typer av ärenden. Enkelt för medborgaren att göra rätt. Ökat förtroende och förståelse för miljöavdelningen. Vi uppfattas mer tillgängliga, serviceinriktade och bilden av avdelningen blir mer positiv bland medborgarna. Vi sparar tid och kan fokusera mer effektivt på vårt kärnuppdrag – att minska risken för människors hälsa och miljön.

Delmål År 1:
År 2021. Att ge medborgare insyn i vårt uppdrag samt undersöka vad medborgaren vill att vi på miljöavdelningen förbättrar.

Delmål År 2:
År 2022. Tydliga informationskanaler för medborgarna vart de ska vända sig i olika typer av ärenden som rör miljöavdelningen

Delmål År 3:
År 2023. medborgare vet vad miljöavdelningen arbetar med samt miljöavdelningen initierar dialog med medborgare proaktivt.

Analys

Utifrån effektbeskrivningen ska det vara enkelt för medborgaren att hitta rätt information och att göra rätt, vi vill öka förtroendet för oss och uppfattas som serviceinriktade. Delmålet för 2021 var att ge medborgaren ökad insyn samt undersöka vad som kan förbättras. Delmålet för 2022 var att genomföra tre st informationsinsatser.

Avdelningen har inte uppnått delmålen för vare sig 2021 eller 2022.

Avdelningen kommer att fortsätta att jobba med enkäter samt information på hemsidan under 2023 så att effektbeskrivningen kan uppnås.

Mått	Utfall	Mål
År 2021: Enkätundersökning om förbättringsåtgärder och information till medborgaren	Nej	Ja
År 2022: Informationsinsatser	0st	3st

Analys

Miljöavdelningen

Tre stycken infoinsatser var planerade för 2022

1: dagbok miljöavdelningen, hemsida och sociala medier

2: årshjul för avdelningen på hemsida

3: resultat av tillsyn på hemsida

Årshjul för avdelningen har inte tagits fram under 2022. Dagbok kommer mest troligt inte användas. Avdelningen har dock uppdaterat hemsidan och lagt ut information om pågående projekt och andra ämnesområden. Resultat av tillsyn har visat sig vara svårt att publicera på ett bra sätt, ett projekt kring offentliggörande av kontrollrapporter har avbrutits då avdelningen konstaterade att lagkraven kring detta redan uppfylls i dagsläget.

Mått	Utfall	Mål
År 2023: Medborgardialoger		

Aktiviteter	Kommentar
Bjuda in till fler träffar, köksmästarträff, coronaträff, avloppsentreprenörträff, FÄ och BAD.	
E-tjänster	
Byrunda – ta emot inspel i bygderna. Medborgardialog	
Enkäter	
”Tyck till” på facebook – vad vill medborgarna veta mer om	
Omvärldsbevakning facebook/över lag sociala medier	
Marknadsföra hemsidan	
Förenkla hemsidan	
Årssnurra info hemsida + facebook	
Info vad vi gjort (dagbok miljöavdelningen)	
Långsiktig planering för info ut innan inspektion/inventering/aktivitet	
Offentliggöra SPRINT-rapport	
Offentliggöra resultat livsmedelskontroll	

Förväntad utveckling

Sedan år 2000 har Åre kommun haft en konstant befolkningstillväxt. Under dessa år har befolkningen ökat med ungefär 2 500 personer, vilket motsvarar en befolkningsökning på 26 procent. Den kraftiga befolkningsökningen ställer höga krav på den kommunala servicen och på grund av det bör den strategiska samhällsplaneringen och inriktningen vara ännu tydligare. Åre kommun arbetar idag med strategisk samhällsplanering på olika nivåer och i olika utsträckning, dock sker detta inte på ett tillräckligt strukturerat och sammanhållet sätt. Med den prognostiserade befolkningstillväxt som kommunen förutspår behöver arbetet med den strategiska planeringen bli ännu tydligare. Utveckling kopplat till strategiska processer sker under en lång tid och därför är det viktigt att ligga i framkant innan behoven uppkommer.

Kommunen har infört ett tillfälligt stopp för nya planbesked till och med år 2025. Utifrån den rådande ansträngda vatten- och avloppskapaciteten behöver Åre kommun nu vidta åtgärder för att stå bättre rustade inför framtiden. Även brist på resurser på tekniska avdelningen har gjort att planenheten under året haft stora utmaningar att driva flertalet av planarbetena framåt vilket kommer fortsätta in i 2023. Ihop med inflationen samt den rådande situationen i omvärlden finns en stor osäkerhet om vilken utveckling som kommer att ske i kommunen.

Plan- och bygglagen har uppdaterats med att kommunfullmäktige ska ta fram och anta en planeringsstrategi under de två första åren efter ett ordinarie val. Syftet med planeringsstrategin är att den ska främja en ökad kontinuerlig översiktsplanering för att hålla översiktsplanen aktuell. I planeringsstrategin ska kommunen redogöra för om det har skett förändringar när det gäller planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet vilket är en bra ingång för den nya mandatperioden. Arbetet påbörjas under 2023.

Under 2023 kommer kontoret att införa en helt ny riskklassning på livsmedelssidan och ett system som bygger på att företagare betalar efter att kontrollerna har genomförts i stället för i förhand som gäller idag. Det

kommer att vara en mer direkt koppling för vår verksamhet i fråga om personalkostnader och intäkter.

Ny lönekartläggning och statistik visar att inspektörer i vår kommun ligger på en av de lägre nivåerna i länet. Det är viktigt att vi kan konkurrera med andra kommuner i vårt län om löner så att vi fortsätter vara en attraktiv arbetsgivare.

Det är viktigt att det finns utrymme för service till medborgarna och sökanden i form av rådgivning och information. Utifrån kvalitetsrapporten kan man se att antal avloppsärenden fortsätter att öka. Det händer mycket i Åre kommun kring avloppsfrågor och det upplevs vara ett högt tryck kring enskilda anläggningar. Samtidigt är det en utmaning att som en liten kommun med 12 000 invånare, med motsvarande skatteintäkter, kunna leva upp till det stöd som invånarna förväntar sig.

Det finns en tillförsikt i att hållbarhetsarbetet går framåt och den nystart som faktiskt har skett under föregående år, det är mycket på gång här som är viktigt för hela vår kommun. Klimatanpassningsplaner och andra åtgärder som är nödvändiga att göra för att trygga upp vårt samhälle är en viktig fråga framöver.

När det gäller kvalitetsarbetet är kontoret på god väg med kartläggning och effektivisering av våra processer samt att uppfylla lagar och regler som gäller för verksamheten, men har utmaningar framför allt kopplat till digitalisering, till exempel kring ärendesystem, kartsystem, e-tjänster och digitalisering av planprocesser. Detta hindrar utvecklingen, och har negativ påverkan på arbetsmiljön för våra medarbetare (som exempel anmäldes kartsystem som arbetsmiljöproblem) samt säkerställer inte dagens behov kring service till våra medborgare.